THE UNIVERSITY OF JORDAN
LIBRARY
ACC. NO. 57839
CLASS
DATE 31 MAR 1986

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

- יום כיפורים פוליטי — מיכאל בר־זוהר
- המורמונים זכאים להגנה — חגי אשד
- מצע ומרור — נתן רענן
- בורסה וכלכלה (עמ' 4—5); ספורט (11); בידור (12)

יום רביעי, כ' בטבת תשמ"ו, 1 בינואר 1986 ● גליון 18701 ● השנה השישים ואחת
היום 12 עמודים ● המחיר 63 אג' (כולל מע"מ)

היום הודעת ראש־הממשלה בכנסת

פעולה בין־לאומית נגד לוב והטרור בהתבטאויות בירושלים ובוושינגטון

פרס: „ארץ זדונית ומלאה רצח" ○ שמיר קורא לחרם כלכלי והפסקת רכישת נפט ○

מאת סופרו המדיני של „דבר" יוסי כלמן ועתי"ם

ראש הממשלה שמעון פרס ימסור היום הודעה מדינית בכנסת שתוקדש בעיקר לנקישות התל־טות של ישראל לטרור. מקורביו של פרס אמרו ל„דבר" כי ההחלטה על מסירת ההודעה התקבלה בעקבות הצעות רבות לסדר היום שהוגשו, וכן בגלל רצונם של חברי כנסת מכל המפלגות. של משרד ראש הממשלה של מסירת ההודעה התולם גם משום שההתקפות נגד חברת „אל על" בוינה וברומא היו ל־אחר הפגנות בגולה יחסית, וכדי להמחיש את ההמכרה שבה רואה ישראל התקפות אלה.

התגברות בין־לאומית למרור

הפעולות נגד הטרור חייבות להיות בעלות אופי בין־לאומי ועליהן להשתרע על פני כל הרשת שהרכה מבסיס טרו־ריסטים לחזרה. כל מדינה חייבת להבטיח את מטוסיה ואת שדות התעופה שלה. יש שדות תעופה רשלניים מאד, המשמשים חבלנים כמו גנב המשמש להורי". זאת אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס בפגישה עם תלמידי שמינית בכפר־סבא.

שר החוץ יצחק שמיר מציע להטיל חרם כלכלי על לוב ו־להפסיק לרכוש ממנה נפט. ב־שיחה מיוחדת ל„דבר" אמר ש־מיר כי אם יצליחו מדינות ה־מערב להתאחד ולהגיע לכלל הסכמה בענין זה יגרם נזק כלכלי אדיר למשטרו של קד־דאפי, והוא יאלץ להפ־סיק למכן לארגוני טרור.

שמיר קרא למדינות מערב אי־רופה ללכת בעניין זה בעקבות זה של ארה"ב שחדלה לפני זמן מה לרכוש נפט מלוב. ממסמך שהו־גש לשר החוץ עולה, כי 98 אחוז מכלל הכנסותיה של לוב הן מ־יצוא הנפט שלה, ששלושה רב־עים ממנו משווקים ונמכרים ל־מדינות המערב ובעיקר לאיטליה, לצרפת ולגרמניה. בכוונת שר ה־חוץ לפנות בענין זה אל מדינות המערב ולהציע להן את דרך ה־סנקציות הכלכליות כאמצעי ה־יעיל ביותר לפגוע במשטרו של קדאפי.

„יש לפעול לא רק נגד המחב־לים אלא גם נגד שולחיהם, נגד המדינות שנותנות להם בסיס ו־מאפשרות להם לסתתר ולהשיג נשק. נגד המדינות האלה יש לאחוז בסנקציות בכל התחומים — גם לגבי מיתקני המחבלים

(המשך בעמוד 2)

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") — מכאל ריינן ריכך אתמול את הצהרותיו בדבר אפשרות של פעולה צבאית נגד לוב ד־העדיף להדגיש עיצומים אפ־שריים אחרים, דיפלומאטיים ו־כלכליים. הממשל המשיך להב־ליט את עניינו באירגון אבו־נידאל ואת עויינות אירגון זה כלפי ארה"ב.

דובר הסטייט דיפרטמנט צ'ארלס רדמן אמר, כתשובה לבקשת הב־הרות על הודעות הממשל משל־שום, כי דרוש שיתוף־פעולה בין־לאומי לביעור נגע הטרור. בהקשר זה, הוסיף, מוכנה ארה"ב לנקוט באמצעים שונים — כלכליים, דיפ־

(המשך בעמוד 2)

„כוח 17" של ה„פתח" התמקם בקאהיר

מאת דן אבידן וזאב סטרומינסקי

אבו־טייב מפקד „כוח 17" של ארגון „פתח" העביר באחרונה את מפקדתו לקאהיר — כך מסר השבועון הב־ריטי „דיילי אקספרס" והעתון הגרמני „די וולט". עם אבו־טייב עברו לקאהיר גם כמה מעוזריו.

„כוח 17" ב„פתח" אחראי לשורה ארוכה של פיגועים נגד ישראלים, ביניהם הריגתם של שלושת הישראלים בלארנקה, רצח שני היכאים הישראלים בליסבון ושורה של פיגועים נוספים.

אבו־טייב וכמה מעוזריו גורשו לא מכבר לירדן מ־חשש שמפקדותיהם יהיו מטרות לפעולות תגמול ישרא־ליות. הם מצאו מקלט זמני בתוניסיה ולאחרונה, כאמור, מיקמו את מפקדתם בקאהיר.

בהסתמך על מקורות בקאהיר ובביירות, כותב העיתון „די וולט" כי ההסכמה המצרית להקמת המפקדה החד־שה של „כוח 17" ניתנה על־ידי הנשיא חוסני מובארק לאחר שירדן סירבה לאפשר לכוח להקים מפקדה ברבת עמון.

לדברי העיתון, הסכים מובארק להקמת המפקדה ה־חדשה, אך לא הסכים לכך שהמפקדה תשמש מרכז התכנון וההכנה של פעולות טרור.

בעקבות המשדר על חסידי האומות

הרצוג: אני נכלם; נבון: המעוות יתוקן

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

„אני בוש ונכלם לנוכח העובדות שהוצגו בפני ואני סבור שיש לתקן את העוול שנעשה לחסידי אומות עולם בארץ" — אמר אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג ב־תוכנית „כלבוטק". בכוח התפרסם במשך כשנה ב„דבר" וב„דבר השבוע" מידע לגבי מצוקתם הקשה של חסידי אומות עולם בארץ.

שר החינוך והתרבות יצחק נבון הודיע, כי הוא יעשה כל שיש לאל ידו כדי לתקן המעוות בנושא הטיפול בחסידי אומות עולם, ואילו המשדר אבא קובנר דרש להעניק לחסידי אומות עולם מעמד מיוחד, כלאסירי ציון.

30 חסידי אומות עולם חגגו אתמול את ראש השנה האזרחי במקומות שונים בארץ. חלקם חגגו בבית האבות „גרטרוד לוקנר" בנהריה, שם משוכנים המבוגרים שב־הם, ואחרים חגגו עם משפחותיהם היהודיות.

(קרא גם בעמ' 2)

„עד מתי, עד כמה" תאונות נשק קטלניות?

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

צה"ל שוב נחלץ למתקפת הסברה חמורה נגד תאונות נשק באימונים המקפחות חיי אדם. ראש מה"ד אלוף יוסי פלד פירסם באחרונה איגרת למפקדים שהופצה בכל הצבא.

על דף נייר לבן ששוליו נצבעו שחור כמסגרת שחו־רה למודעת אבל, ותחת הכותרת „עד מתי, עד כמה?" כתב בין השאר ראש מה"ד: „במו ידינו מקפחים אנו את חייהם של אנשים על לא עוול בכפם... הם הופקדו בידינו ואנו נוהגים בחוסר אחריות משווע הגורם למות חיילינו... על כל מפקד בכיר או זוטר כאחד... הלה הזכה מוסרית ומצפונית. עלינו להקפיד ללא דופי..."

באחרונה היו מספר מקרים של מות חיילים באימונים כתוצאה מאי־מילוי פקודות והוראות קיימות בתחום ה־בטיחות וכתוצאה משגיאות אנוש. איבעים הופסקו על כן באמצע, ופעולות הסברה נעשו בבסיסי הדרכה וביחי־דות.

בפאריס נלכדו 3 מחבלים פלשתינים כשהכינו מטען להטמינו בבית־כנסת

מאת גדעון קורן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר") — שלושה מחבלים פלשתינים נלכדו בבית מלון בפאריס, ב־שעה שעסקו בהכנת מטען חו־מר נפץ כדי להטמינו בבית הכנסת ברחוב קופרניק בפא־ריס.

מקורות במשטרה, שאיש־רו את שמירת אמש, מסרו כי המחבלים החלו בהכנת מטען שירות פלשתיני בייס אותם ל־משימת פיגוע זו. המקורות לא מס־רו באיזה ארגון פלשתיני מדובר.

השלושה נלכדו אחרי מעקב ממושך בפאריס ובמאדריד. שנ־יים מהם נושאים דרכונים מרוקא־ניים מזויפים, ואחד דרכון מצ־רי. מצויק גם הוא. השלושה, כי השלושה פלשתינים.

שוטרים מהמשטרה הצרפתית עלו על עקבותיהם הנד ...

בחדרם בבית המלון מצאו אנ־שי המשטרה מטען חומר נפץ רב עוצמה, שהיה אמור להלל טבח ולגרוע הרס רב. השירותים הצר־פתיים גילו כרוזים, התובעים את ביצוע הפיגוע בשם „המאבק ל־מען שחרור המקומות הקדושים הנוצריים בפלשתין".

משרד הפנים סירב למסור פר־טים נוספים על הארגון ששיגר את השלושה לבצע את הפיגוע. משערים, כי שר הפנים, דקס ייחס את המלחמה לסכל את ה־פיגוע ... אבו־איאד. לפי רדיו „אירופה אחת", הושג הסכם דומה גם עם אבו־נידאל.

בית הכנסת הרפורמי ברחוב קופרניק כבר היה מטרה לפי־גוע, שבו נהרגו עליו שמיר ושלושה עוברי אורח צרפתים. ה־שלטונות הצרפתיים גילו, כי „ה־חזית העממית" של ד"ר חבש היא שעשתה פיגוע זה, אך הם השלימו את הגילוי והאשימו חוגי ימין קיצוני, כדי לא לפגוע ב־קשרים עם אש"ף.

נודע, כי כוחות הבטחון הצר־פתיים הגבירו את השמירה על מוסדות יהודיים בצרפת.

31 בדצמבר: פרידה קיצית משנת 1985 (צילום: רחמים ישראלי)

השכר במיגזר הציבורי ב־85 – ברמה של 67

במחצית השניה של השנה נשחק השכר ב־22% לעומת המחצית הראשונה

מאת צבי זרחיה, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

השכר ברוטו, ששולם לעובדים במיגזר הציבורי ב־85, היה ברמת השכר ברוטו בשנת 1967. רמת השכר ברוטו בכלל המגזרים היתה זהה בסוף 85 לרמת השכר בשנת 1978. כך עולה מנתוני ההשכרותאות הלאומית שפורסמו אתמול ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

אשתקד נרשמה ירידה של כ־10 אחוזים בשכר לעומת רמת השכר ב־1984. שכרם ברוטו של העובדים במיגזר הציבורי ירד אש־תקד בכ־15 אחוזים, ביחד השוואה בחזקה ירידה של 7 עד 8 אחוזים. במחצית השניה של 85 היה השכר בשירות הציבורי נמוך ב־22 אחוזים לעומת המחצית הראשונה של 85, שבה ירד השכר בשירות הציבורי ב־9 אחוזים. בחודשים יולי — דצמבר 85 ירד השכר ב־שירותים הלא־ציבוריים ב־17 אחוז לאחר יציבות ברמתו בחודשים י־נואר — יוני 1985.

הצריכה הפרטית ירדה ב־85 ב־2 אחוזים בלבד לנפש. הירידה הושפעה בעיקר מצמצום בהוצאות על נסיעות לחו"ל ורכישות כלי רכב. ההוצאות על נסיעות לחו"ל — כרטיסי טיסה והוצאות ישירות בחו"ל — הצטמצמו בשנת 1985 ב־26 אחוז. רכישות כלי רכב אי־שיים הצטמצמו בשנת 85 ב־30 אחוז לנפש, בהמשך לירידה של 42 אחוז ב־1984. לעומת זאת היתה בשנת 1985 עליה בולטת (15 אחוז לנפש) ברכישות של ציוד למשק הבית (מקררים, מקלטי טל־וויזיה, וידיאו, מכונות כביסה וכו') ושל ריהוט (8 אחוזים לנפש). הצריכה לנפש של מוצרי המזון, הל־בשה והנעלה עלתה ב־6 אחוזים ועליה של 5 אחוזים היתה בשירותים „מוצרים אחרים" הכולל תמרוקים, ספרים ומוצרי בידור וכו'.

(נתונים מפורטים של החשבונאות הלאומית לשנת 85 — ראה במדור הכלכלי).

הברפלד: הקבה שאין בסיס להתנגדות להעלאת שכר המינימום

(עתי"ם). — הנתונים הרש־מיים שפירסמה בראשית השבוע הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ד־שלפיהם גדלה התפוקה לעובד ב־תעשייה בעשרת החודשים הרא־שונים של 85, בשיעור של 4 אחוזים, בעוד ששכרו ירד ב־6 וחצי אחוזים, מעידים על כך ש־לא היה ואין בסיס להתנגדות ה־תעשיינים במיגזר הפרטי להעל־את שיעור שכר המינימום לרמה המתקבלת על הדעת — זאת אמר אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצו־עי בהסתדרות, חיים הברפלד.

לדברי הברפלד, מן הראוי ש־הנתונים הרשמיים שפורסמו יוצ־גו המצביעים על ירידה בעלות ה־יחידת הייצור בכ־10 אחוזים כתו־צאה מגידול הפריון וירידת הש־כר לעובד, ידרבנו את חברי הכ־נסת לזרז את הליכי חקיקת חוק שכר מינימום בשיעור 50 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

„ארגון המדוכאים" בביירות

„עוד בן־ערובה יהודי הוצא להורג: יצחק טרב"

ביירות („רויטר" ועתי"ם). — בן ערובה יהודי נוסף מבין אר־בעת היהודים שנחטפו בביירות לפני תשעה חודשים הוצא להורג — על כך נמסר אתמול בגילוי דעת החתום בידי „ארגון המדו־כאים בעולם".

בהודעה צויין, כי הנפש הו־צא להורג „יצחק טרב". „כתגו־בה להתקפות שבוצעו לאחרונה על ידי הכוחות הישראליים על הכפר הלוחם כונין".

קודם לכן נמסר בביירות, כי כ־400 לבנונים גורשו אתמול מן הכפר כונין, ו־32 נעצרו בידי כוחות צה"ל והכוחות ישראליים.

כזכור, הודיע אותו ארגון לפני שבוע ימים, כי הוציא להורג את בן הערובה היהודי חיים כהן ואללה — וגופתו אכן נמ־צאה למחרת היום במערב ביירות.

לפי הודעת הארגון, בידי אנ־שיו עוד שני יהודים: יצחק ש־שון ואלי סרור. יצחק ששון הוא נשיא המועצה של הקהילה היהו־דית הקטנה בלבנון.

סופר „דבר" בצפון שמעון חיים מוסר:

כוחות צה"ל הרסו אתמול בית בכפר כונין בגיזרה המרכזית באזור הבטחון. על פי הודיעות שימש ה־בית את חוליית המחבלים שהתקיפה בערב לסיור צה"ל שלשום, שב־מהלכו נהרגו שני חיילי צה"ל ו־נפצע חייל אחד.

בכפר נעצרו שתרת בולה רבה בחשד לפעולות חבלה נוספות של צה"ל, והמשפחות שאיבדו תושבות הכפר כרוז אתמול בכוונתן בצורה בחשש שינסו להתנקם לתקן של רקע ידיעות כי שיתפו פעולה עם המחבלים.

נהג מונית יהודי נדקר בידי דובר ערבית ליד שעלבים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

נהג מונית, אברהם לוי בן 25, נדקר אתמול בידי נוסע דובר ער־בית ליד קיבוץ שעלבים. כוח של משמר הגבול ... בכפרים במרחב השפלה של משטרת ישראל. פתחו במצוד אחר הדוקר, כבן 25.

הנהג אסף את הנוסע, שדיבר ערבית ועברית, בצומת תעבורה.

הנוסע התיישב מאחור, וכשהת־קרבה המונית לקיבוץ שעלבים שי־מע הנהג דרישה של אקדח. הוא עצר את המונית כמהמוניות והחל להתאבק עם הנוסע. בין הנהג לנוסע. הנוסע הוציא סכין ודקר את נהג המונית בגבו.

שלושה אחרים שהבחינו במא־בק והצטרפו להגנתו של הנהג ואז ברח הנוסע. הנהג הועבר לבית־החולים „אסף הרופא" ואמש הוגדר מצבו כיציב.

לפני כחודש נדקר למוות באותו אזור החייל משה לוי מנתניה־תקוה.

ידיעה שנאסרה לפירסום עד עתה

בשנות ה־60 הורה שרון לקצין מפקודיו להכין תוכנית לגירוש הערבים במשאיות

מאת מירי פז, סופרת „דבר"

ידיעה שנאסרה לפרסום עד היום בהוראת הצנ־זור הראשי זורה אור על מחשבתו המדינית של השר אריאל שרון. התוכניות הגדולות של השר אריאל שרון לא נרקמו ערב מלחמת לבנון; סיפור המעשה מרחיק עד לשנות ה־60, כשלוש ארבע שנים לפני מלחמת ששת הימים.

זה היה בימיו של שרון בפיקוד המצפן. הוא הורה לקצין מפקודיו להמציא לו תוכנית מפורטת: כמה משאיות יידרשו כדי להעלות עליהן את האוכלוסיה הערבית — לרבות זקנות מעורבים, ערבים ויהודים — ולגרשם מחוץ לגבולות ישר־אל. הקצין המופתע השיב שלפעולות דעתו אין לערוך תכנית כזאת שלא בידיעתו ובאישורו של אלוף הפיקוד. הוא הוסיף כי הפיקוד וגלגל למבוא את עצמו בצרות אם תוכניות כאלה יתגלו ביום מן הימים בתיקיו. ההיתר של הקצין מצטה סי־בוך צה"ל בשערוריה.

הידיעה היתה בידי כתבת „דבר" ב־9.12.85 ו־הועברה, כמקובל, לצנזורה. הצנזור הראשי התיר את פרסומה, בתנאי שיושמט מתוכה הקטע „כמה משאיות יידרשו כדי להעלות עליהן את האוכלו־סיה הערבית — לרבות זקנות מעורבים, ערבים יהודים — ולגרשם מחוץ לגבולות ישראל". (במ־קום המשפט הגיש הצינזור את הנוסח „בנו־שא מסויים בעל השלכות מדיניות").

הירחון „מוניטין" פירסם ביום ה' בשבוע שעבר את הקטעים, שפסלה הצנזורה מתוך ספרו של עוזי בנזימן על אריאל שרון, „לא עוצר באדום". ביניהם היתה גם פרשת „התוכנית הגדולה" של שרון בראשית שנות ה־60. לאחר פרסום הפרשה ב„מוניטין" פנתה מערכת „דבר" שוב לצנזורה בבקשה להתיר את פרסומה. לאחר דחיה בתחילת השבוע, התיר אמש הצנזור את הידיעה לפרסום.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

דיילי קרקע במאנצ'סטר נטשו עמדותיהם כשהגיעו נוסעי אל־על

מאת דליה שרון,
סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר") — עובדי צוותי הקרקע בשדה התעופה במאנצ'סטר שבתו אתמול, במחאה על סידורי הבטחון בלתי־מספיקים, בעקבות התקפת המחבלים ברומא ובווינה.

דיילי הקרקע של „בריטיש איירווייס", „מאבנה", „סוויס איר" ו„לופטהנזה" נטשו את עמדותיהם כאשר הגיעו למקום נוסעי „אל על" בטיסה השבועית של החברה ל־תל־אביב.

העובדים דרשו שיוקצה איזור נפרד לנוסעי „אל על". דובר מ־טעם הוועדה המשותפת של חברות התעופה מסר, כי לא בוטלו טיסות ואף לא היו איחורים, וכי סידורי הכניסה והרישום בוצעו במקום אחר בטרמינל.

מפעילי טיסות ממאנצ'סטר הסכימו כבר לפני שנה וחודשים שיש להפריד את נוסעי „אל על" משאר הנוסעים ולהקצות להם „איזור בטוח יותר" בשדה.

בפגישה שהיתה אתמול, לחצו העובדים פעם נוספת על הנהלת השדה שתבצע את ההמלצות.

שכרנו חרפה — קובלים האקדמאים באזני רה"מ

אבל משלחת מטעמם יוצאת לחו"ל ל־20 יום

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר"

אקדמאים בשירות הציבורי מ־קבלים שכר שהוא חרפה למעמדם — התריעו ראשי האיגודים המקצועיים של האקדמאים בפגישה שקיימו אתמול עם ראש ה־ממשלה ש. פרס.

ראשי הסתדרות המהנדסים, האקדמאים במדעי החברה והרוח, המורים העל־יסודיים, ההסתדרות הרפואית, איגוד הסגל האקדמי וועד עובדי המחקר במערכת ה־בטחון טענו כי שכרם של האקדמאים בשירות הציבורי הגיע לשפל המדרגה. לדוגמא, פסיכולוג קליני משתכר כ־450 אלף שקל ברוטו; מהנדס בדרגה 7 בדירוג האקדמאי — 750 אלף שקל, כו־לל שעות נוספות ותוספת כוננות ואילו עובר סוציאלי משתכר, ב־ממוצע, כ־680 אלף שקל ברוטו.

ראשי האיגודים האקדמאים דרשו מראש הממשלה להכיר בתביעתם לשיפור השכר במגזר שהם מייצגים, לרבות יישום המסקנות של ועדת עציוני לגבי המורים. פרס, מצידו, לא הבטיח דבר, פרס לעובדה ש„יקח בחשבון" את מצוקת השכר של האקדמאים בשירות הציבורי. פרוזם האיגודים האקדמאים רואה הישג ב־עצם הפגישה עם ראש הממשלה מאחר שהדבר מהווה הכרה במעמדו.

בתוך כך נודע, כי ארבעה מ־ראשי האיגודים האקדמאים וכן מנהל האגף לאיגוד מקצועי ב־הסתדרות, מאיר גת, יוצאים ב־ימים הקרובים למסע בן שלושה שבועות בארה"ב, שווידיה ונור־בגיה כדי „ללמוד את סוגיית סול־מות השכר של האקדמאים במגזר הציבורי". הנסיעה ממומנת בחלקה על ידי האיגודים המאו־חים ובחלקה ע"י ההסתדרות ב־ישראל.

רעידת אדמה קלה מדרום לאילת

(עשי"ת). — רעידת אדמה קלה הורגשה בעיר אילת אתמול, דקות ספורות לאחר השעה 7 בערב.

דובר משרד האנרגיה והתשתית מסר, כי על פי מדי־דות שנעשו באגף לסייסמולוגיה של המשרד מתברר, שמוקד הרעש היה במפרץ אילת בקירבת העיירה נו־איבה, כ־70 קי"מ דרומית לאילת.

עוצמת הרעש שנמדד היה 4.5 בסולם ריכטר.

פעולה בין־לאומית נגד לוב

(סוף מעמוד 1)

גם לגבי חופש הדיג ההשיט שלהם. בראש המדינות האלה עו־מדת לוב, ארץ זדונית ומלאה רצח, שבראשה עומד איש שידיו מגואלות בדם. הוא אינו מהסס לרצוח את מתנגדיו ומה שמסוכן בעיני זו הסלחנות ואפילו ההת־פעלות כלפיו", אמר פרס.

„איני יודע מדוע מנהיגים בין־לאומיים הולכים להיפגש עם ק־דאפי אם זה נכון שפעולות וי־נה ורומא בוצעו על ידי אנשי אבו־נידאל הנמצאים בלוב, וללוב גם תגבה. אני שואל על מה חוגגו שם. על רצח ילדים ונשים. עד שהעולם המתופשי יתאחד באהדה נחושה ונחרצת נגד הדבר הזה ד־אנשים יפלו קורבנות חינם — הפעל ישראל נגד פעולות טירור ונגד כל ארגון טרוריסטי. מה ש־מדאיג אותי הוא שיש המנסים להצלים פין מטרור" אמר ראש הממשלה.

„כל ארגון העוסק בטרור יש־ראל תפעל נגדו. יש לקיים שי־תוף פעולה בין־לאומי בעניין זה. הפעולה החשובה ביותר היא ה־פעילות המודיעינית — זו שתשיג מידע על מקום הימצאם והכרות את הענקי".

אין שלום באופק

בתשובה לשאלה אמר פרס: „אם השלום עם מצרים יכשל אי־נני רואה שלום נוסף בעולם ה־ערבי ואינני רואה שלום באופק עם מדינה אחרת. עם ירדן יש לנו גבול רגיש ביותר וארוך ב־יותר. בנושא הבעיה הפלשתינ־ית אנו רוצים שלא לסכן את המדינה היהודית בהסכמת מיעוט ערבי גדול המסכן את אופיה ה־יהודי של מדינת ישראל".

עם זאת הבטיח פרס לשואלים על עתיד היישובים ביו"ש, כי ה־התיישבות בשטחים תישאר בכל מקרה.

„זה ברור לא רק ליהודים, אלא גם לערבים", אמר.

בהתייחסו לסוריה אמר פרס: „בצפון עומדת סוריה, שגם אם היא מגלה איפוק טקטי, הוא נשארת ארץ קנאנית. לאסד יש אס־טרטגיה קיצונית במיוחד לישראל".

ספק אם אבו־נידאל נשאר בלוב

יצויין כי מפרסומים באחד מ־עתוני ה של גרמניה עולה כי רק באחרונה הסכים שליט לוב להע־ניק 32 מיליון דולר לארגון הט־רור של אבו־נידל.

מקורות מדיניים העריכו כי לאחר כל הפרסומים האחרונים שהיו בפרשה זו ספק אם מסבי אל־בנא, העומד בראש קבוצת ה־טרור הנקראת אבו־נידל, עדיין נמצא בלוב. לפיכך, הוסיפו המ־קורות, קשה יהיה בשלב זה ל־אתר אותו ואת אנשיו ולנסות לפ־גוע בהם.

עם זאת נמשכת מדיניותה ה־מסורתית של ישראל לשבש בכל האפשר את חיי היומיום והשיג־רה של ארגוני הטרור, ולהמשיך במאמצים להצר את צעדיהם, ל־סכל את מעשיהם, ולפגוע בהם בכל מקום שבו הם נמצאים.

קיסר תובע תרם אווירי וימי על מדינות שלא יפעלו נגד הטרור

לנקוט מיד אמצעים אפקטיביים ובלתי־שיגרתיים נגד התפשטות גל הטרור הבין־לאומי בנמלי האוויר והים, שהגיע בסוף השבוע שעבר לשיא חדש בהתקפה הנפשעת של המחבלים ברומא ווינה — זו תבי־עת ההסתדרות — שהשמיע אתמול מזכ"ל הכללי של הפדרציה הבין־לאומית של עובדי התחבורה. ב־פדרציה מאורגנים איגודי הספנים ושירותי האוויר בכן... ועוב־די הנמלים בעשרות מדינות בעו־לם.

התביעה שהועלה אתמול על־ידי מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קי־סר אל מזכ"ל הפדרציה הבין־לאומית של עובדי התחבורה הרולד לואיס. באמר בה, שיש להפעיל יוזמה של ממשלות להבטחת ה־תחבורה האווירית והימית בדרכים חדשות ובאמצעים משוכללים, לשם מניעת הטרור המסכן אורחים ועפים ממשש ואת עובדי הים והאוויר כאחד.

קיסר תובע ממזכירות האינטר־נאציונל להזהיר את־ממשלות את הממשלות שאם לא ינקטו אמצעים באלה, תוחרם אותה מדינה על־ידי חברי האינטרנאציונל שלא יעישו שירותים ויביאו לשיתוק נמלי האוויר והים שלה. מזכ"ל ה־הסתדרות תובע מהאינטרנאציונל לשלול שירותי תעופה וים מכל מדינה שממנה יוצאים הטרוריסטים לפיגועים.

שריר מבקש התערבות ארגון התיירות העולמי

שר התיירות, אברהם שריר פנה אל ארגון התיירות העולמי שליד האו"ם וביקש את התערבותו נגד הטרור התעופתי. בפגישה עם ה־מזכ"ל הבין־לאומי של פדרציית ארגוני התיירות לנוער בעולם (פיט"ו), צבי רבון ומנכ"ל איסתא אריאל ישיב, ביקש השר כי איר־גון פיט"ו יגצל את מעמדו כחבר בארגון התיירות העולמי כדי ש־הנושא יעלה על סדר־היום של ה־ארגון.

התבטאות בוושינגטון

(סוף מעמוד 1)

למחבלים. במחנות — שמקצתם כבר מקצת גם לוב בשנים האח־רונות.

ארגון אבו־נידאל היה מעורב השנה בכמעט 20 פיגועים, שני שליש מהם במערב־אירופה, הוסיף רדמן, בציינו כי אבו־נידאל תקף מטרות של מצרים, ירדן ואש"ף. רדמן סירב לפרט למה כוונת ה־מבשל מדבר על „תגובה מדודה" בפני הטרוריסטים והמדינות המע־ניקות להם חסות.

בהגיבו על גינוי מרצח הבטחון לפיגועים ברומא ומינה. שנמהל בקריאה לריסון במזרחית, אמר רדמן כי פרק הגינוי בהחלטה ראוי ל־ברכה, אך אין סתירה בין אכיפת אריכם החוק הבין־לאומי לבין זכות ההתגוננות המוצדקת כתגובה ל־טרור.

הספיס דיפרטמנט שב הפריך גליון־נתונים מ־1984 על אירגונו של אבו־נידאל. בגליון מודגשת נו־כחות האירגון בסוריה. אך רדמן הודיע להוזיר, כי נתונים מעוד־כנים נמצאים בהכנה ויפורסמו בקרוב.

מכון המחקר השמרני „הריטאג'" המקורב לארגון השמרני בממשל, אך צוון ביחס לשר־החוץ ג'ורג' שולץ, הפריך אתמול מחקר שמחבריו קורא לארה"ב לכונן קשרים גם ידיבידיים־בילי של הנשיא אסר, עם קבינט־צבא העשויים לרשתו ועם האופוזיציה בדמשק. עוד קורא המחקר לממשל לשתף פעולה עם שכנותיה של סוריה — ישראל, לבנון, תורכיה, ירדן ועיראק — להפעלת הכושר הסוריי „תחולל ב־המעתי".

קהיר, (ע"ר וצ"צ). פעולת תגמול ישראלית כנקמה על הפיגועים ברומא ובווינה עלולה לבלום את תהליך השלום במרחב התיכון, כך אמר אתמול סגן שר החוץ ה־מצרי בוטרוס גאלי.

„מצרים גינתה בחריפות את שתי הפעולות, שמטרתן היתה ל־ערער את מעגל השלום ולבלום אותו", אמר גאלי לעיתונאים. „כל פעולת נקם מצד ישראל תשיג, למעשה, מטרות אלה ו־תעצור את תהליך השלום." גאי־לי נשאל מה תהיה עמדת מצ־רים במקרה שישראל תחליט לב־קוש פעולת תגמול צבאית.

הוא השיב: „אלימות ונקמה בזכויות האדם ובכבוד האדם אי־נן מצדיקות אלימות נוספת. שאם לא כן, ישרור בעולם חוק הג'ונ־גל".

דבר DAVAR דבר
מאוחד עם לשחוב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

הוצ"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
והמערכת וההנהלה: תל־אביב,
רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון 286141 (6 קווים).
המחלקה המסחרית: טלפונים ישירים 281860, 298032.
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים.
המערכת: רח' הלל 38,
טל. 241325, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 36, טל. 231251/2
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 64211-2-3, מיקוד 33104

למחוק את החרפה — עוד היום

מאת אמנון דנקנר

הטלוויזיה המשיכה אתמול את מה שהתחיל בו „דבר" ופרסמה את מצבם המזעזע של כמה מחסידי אומות העולם שבחרו להתגורר בישראל. הסתבר כי במקום להקים להם היכלות, להשפיע עליהם אהבה, הכרת תודה ושפע חומ־רי, מתנכר להם העם בישראל במשך כל השנים האלה, מותיר אותם בעניות מנוולת, בבדידות צורבת ובתחושה איומה של כפיות טובה ההולכת ונמשכת כבר למעלה מ־30 שנה.

כל יהודי שחזה אמש בתוכנית „כלבוטק", או שקרא את מאמריו של נתן רותי ב„דבר" נחמץ לבבו מחמת הבושה. אנשים אלה אשר סיכנו נפשם מדי יום במשך שנים כדי להציל יהודים — הוזנחו והופקרו. אנשים אלה אשר היו ניצוץ אחד של אנושיות בים האימה וה־צלמות שהקיף את העם היהודי באירופה — סובלים חרפת רעב. אנשים אלה אשר קשרו גורלם עמנו בנסי־בות הקשות ביותר שאפשר להעלות על הדעת — סוב־לים מהתנכרות ואף מרדיפה ואפליה על רקע דתי.

את חרפת 30 שנות ההזנחה האיומה הזאת כבר לא נוכל למחות, אולם אנו יכולים להתחיל לדאוג ולעשות עכשיו. התגובות הראשונות לא היו מעודדות: גורמים רשמיים אמרו הרבה מלים יפות אולם בסעיף התכלית הם דיברו על בדיקה, על מציאת תקציבים, על הכנת תוכניות. לא. לא כך. המדובר באנשים קשישים, חלקם ישישים, רובם לא בריאים. כל יום יקר. כל שעה חשו־בה. צריך לעקוף כל מכשול תקציבי, כל מוסום בירוק־רטי ולהתחיל בתיקון המעוות המחריד הזה ועוד היום.

צריך להעבירם מיד לדירות נאות במקום ומתודים המוזקים בהם הם חיים. צריך להעניק להם עוד היום כסף הרבה. צריך לדאוג מיד לטיפול רפואי ושיקומי. צריך להרגיע את חששותיהם מפני בעיית קבורה בשל היותם לא־יהודים. צריך להקיף אותם בהרבה אהבה וחום וצריך לבקש מהם סליחה ומחילה.

עוד היום.

חלפי מכוניות מתייקרים ב־10%

מאת אריה ארד,
סופר „דבר"

חלפי המכוניות יתייקרו בימים הקרובים ב־10 אחוז בממוצע, ל־אחר שהצו בעניין זה נחתם אתמול על ידי שרי התחבורה וה־אוצר חיים קורפו ויצחק מודעי.

העלאת מחיר החלפים באה ב־עקבות פסיקתו של בית הדין ה־גבוה לצדק בסוף אוגוסט, כי על שני השרים לבחור בין קביעת מחיר ריאלי לחלפים לביו שיחרור היבואנים מן החובה שבחוק לספקם על פי דרישת הלקוח.

העלאת המחירים לא תחול על החלפים התחליפיים שאינם מיו־באים על ידי יבואני הרכב.

דובר משרד התחבורה הטעים אמש, כי גם לאחר ההתייקרות הנוכחית בשארת בעינה שחיקה של 25 אחוז במחיר השיווק של היבואנים.

בקרוב חוק להבטחת הזכויות של רוכשי דירות

מאת מוכה ציפוקין,
סופרת „דבר" בכנסת

בשבועות הקרובים ישלמו ה־תיקונים לחוק המכר אשר יבטיחו את זכויותיהם של רוכשי דירות. כך מסר אתמול שר הבינוי וה־שיכון דוד לוי במליאת הכנסת.

במוסרו את הודעת הממשלה ב־נושא שמירת יציבות ענף הבניה בישראל אמר השר לוי כי יש כה עכבה והקיקה בשל התמוטטות המ־פקת על הביטוח.

הקפאת הבניה תופסק

לוי אמר כי הקפאת הבניה הצי־בורית בה הוחל במרס 1985 תי־פסק בסוף שנת תקציב זו. ה־ממשלה החליטה על הפעלת מספר פרוייקטים גדולים, ביניהם: הש־קעה של 100 מיליון דולר בתחנת הממסר של קול־אמריקה בנגב, עבודות בטחוניות שונות בערך של 100 מיליון דולר, הקמת ישוב חדש במודיעין וקידום סלילת כ־בישים בערך של 15 מיליון דולר.

ח"כ רפי אדרי (מערך) תקף ב־נאום פולמוסי חריף את מדיניות השיכון של לוי. לדבריו משרד השיכון שהיה פעם שאר היצירה המוביל בענף הבינוי, חדל למלא את תפקידו. „אין תכנון לטווח א־רוך, אין תכנון לטווח קצר, אין פיתוח שטחים, אין הנעת תשתית ושומרים שברשות הבינהל יש עש־רות אלפי יחידות קרקע לבניה מיידית". אדרי תקף את לוי על כך שהוא מודיע עתה שעומדים ל־הבטיח כספי רוכשי הדירות. „זה דבר חשוב ביותר. אבל מי מנע מאיתנו לעשות זאת לפני שנה, לפני חמש שנים, לפני עשר ש־נים? מדוע חיכינו עד שיקלריך התמוטטה ?"

תיק המכר

שר המשפטים משה נסים הודיע אתמול על הקמת ועדה בראשותו של יו"ר ועדת החוקה ח"כ אלי קולס לבחינת מערכת הכללים לגבי רוכשי דירות שאינם מקבלים את דירותיהם כתוצאה התמוטטות חברות קבלניות. יש כיום בין 30.000 ל־40.000 רוכשים המצויים במצב זה. הוועדה תדון גם ב„חוק המכר", שעל־פיו יוחזר כספי הרוכשים לבעליהם אם לא תבא העיסקה למועל.

עיריית ירושלים פירקה אתמול תחנת אוטובוס בשכונת באר־לה בבירה נוכח התנכלויות ונסיונות הצתה שבוצעו במקום. ב־מקום התחנה הוצב שלט המסביר לתושבים, כי בשל מעשי ונדאליזם אין באפשרות העירייה ל־השאיר את התחנה במקומה.

מכרזים

משרד הבטחון — יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים, המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. מכירת טפסי המכרזים תחל ב־6.1.86 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה ת"א, שעות הקבלה במשרדנו בימים א'—ה' בשעות 08.30—12.30 ובימים א' ו־ג' גם בשעות 14.30—15.30.

תנאי תשלום: 60% בהמחאה בנקאית, 40% הנותרים בערבות בנקאית ושומן פרעונה שלושה חודשים ביום פתיחת המכרז.

מכרז מס' 189/86/01

מנקב „קריד", מכשירי מדידה, מנגני חלון, מכונת צילום, מכונות שכפול, ציוד־כח וציוד שונה, גנרטור דיזל, פסולת עץ, פסולת ברזל מעורבת, מצברים למכוניות, מערכות מיזוג אויר, אפוני כושר + נעלי ריצה.

ימי סיור: 12, 13, 14, 15, 16 בינואר 86 כמפורט בסעיפי המכרז.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־20.01.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז 191/86/01

רכב נוסעים מתוצרת פורד אסקורט, רנו־4 והום כרמל.

ימי סיור: 8, 9 בינואר 1986. בין השעות 08.00—11.30.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־13.1.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 192/86/01

רכב מסחרי, משאיות ומכליות מתוצרת שברולט ופורד, עם חלק מהמשאיות מורכבים: מנופים, מיכלים, מהחפים וכו'.

ימי סיור: 8, 9 בינואר 1986 בין השעות 08.00—11.30.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־13.1.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 193/86/01

צנורות ופרפי אלומיניום, מתכות אלברזליות, קליעים מוזהב עם עופרת, פח אבץ, ברזל־פלדה, פסי פלדה, פח פלדה, לוחות ברזל, קליעים ברזל מצופה מוזהב, חתיכות אלומיניום, כרומות, מחרטות, משורים, מקדחות, כמשירי קידוח משוזות, מקצועות, מפוחים, רבולבר, מערכת קירה, מיזוג זרב, צנטרפוגה, חיח למכונות העשייתיה, גלגלי שיניים, בינה, מסמרות פלדה, חומרי חשמל, זפת, מיכל פיברגלס.

ימי סיור: 21, 23 בינואר 1986, להירשם במשרדנו עד 20.1.86 שעה 12.00.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־27.01.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

הנער מודיעים בצער רב על פטירת חברנו

אריה אשל (קרינט)

ההלויה תתקיים היום, יום רביעי, כ' בטבת תשמ"ו 1.1.1986 בשעה 15.00.

המשפחה
ובית תל־יוסף

אמנו היקרה

מינה יסקי

איננה

ההלוייה תצא היום, יום רביעי, כ' בטבת תשמ"ו 1.1.86 בשעה 2 אחר הצהריים מבית ההלויות העירוני (אייכילוב) רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

המתאבלים:
משפחות: יסקי וטנן

קרבן וינה אלי ג'אנה — למנוחות

(ע.) — ארועה של ישראל ת־שיג את אבו ניזאל וחבריו באשר יהיו, כשם שלטרור אין גבולות, כך גם לא יהיה גבול למירדף אחריו עד לחיסולו הסופי — אמר אתמול שר האנרגיה משה שחל בהלוויתו של אלי ג'אנה, שנרצח בהתנקשות המחבלים בנמל התעופה בוינה.

אלפים מתושבי לוד ליוו את המנוח בדרכו האחרונה, והעיר לוד נסגרה כולה בשעת מסע הלוויה.

ארונו של המנוח הגיע באותו מטוס בו הגיעו גם אשתו אסתר ובנו בן 8 החודשים, שנפצעו בעת ההתקפה בוינה.

„ממשלת ישראל ועם ישראל אומרים, כשאנו עומדים מול גוויתו של אלי, כי אנחנו נבקום את דמך, ממשלת ישראל תדע, עם היד ה־ארוכה של צה"ל וכהזרות הבטחון, לפרוע את החשבון עם המרצחים וללמד אותם לקח. אל יחשבו, לא הרוצחים הנתעבים ולא אלה ש־נתנו להם חסות, ואימנו אותם, לא קדאפי ולא לוב, כי אנו נשקוט עד שידינו תשיג את אחרון המ־רצחים. אבו ניזאל יכול להתחבא כאחורי חומות, ידנו תגיע אליו" — אמר השר שחל, שייצג את ה־ממשלה בלוויה.

הצעה להפוך הרכבת לתאגיד ממשלתי

מאת אריה ארד,
סופר „דבר"

ועדת שרים לעינייני כלכלה ת־דון בעוד שבועיים בהצעה מפו־רטת לשינוי המבנה של רכבת ישראל במגמה להפוך אותה ל־תאגיד ממשלתי. הדיון בנושא זה נפתח אתמול.

שר התחבורה חיים קורפו אמר בשיחה עם סופר „דבר" כי ה־הצעה המתגבשת היא להקים חב־רת־אם, שתפעיל את הקווים הארצי־יים. במקביל יוקמו חברות ב־נות מקומיות שיפעילו את רכ־בות הפרברים העתידות לפעול במפרץ חיפה ובגוש דן. השר קורפו צופה שתוך חמש שנים יפעלו הקווים העיקריים של רכ־בות הפרברים.

על פי תוכניתו של השר קור־פו ישתתפו בחברת האם חב־רת נתיבי איילון ורשות הנמלים, ו־אילו בחברות הבנות המקומיות ישותפו גם גורמי התחבורה המ־קומיים, כגון הקואופרטיבים „א־גד" ו„דן" והרשויות המקומיות.

ג'ומייל ומנהיג מיליציה נוצרי ניצלו מהתנקשות

מאת דן אבידן,

סופר „דבר" לענייני ערבים

המתקפות בין הסיעות היריבות במחנה הנוצרי בלבנון הגיעה אתמול לשיא חדש עם נסיונות ה־התנקשות בנשיא לבנון אמין ג'ו־מייל והקצין המודיעין הראשי של המיליציה הנוצרית — אסעד שפ־תרי.

נראה כי גורמים קיצוניים ב־מחנה הנוצרי, המתנגדים להסדר החדש ליישוב המשבר בלבנון, ש־נחתם לפני שלושה ימים בדמשק, הם שיזמו את ההתנקשות. שפתרי השתתף אישית בגיבוש ההסכם. וג'ומייל הביע בו תמיכה.

על מכוניתו של ג'ומייל נורו אתמול מספר פגזי בזוקה, בכביש הצפונית לבירות. ג'ומייל עצמו לא היה במכונית באותה שעה, אולם כמה ממאבטחיו נפצעו. זמן קצר אחר־כך נורתה בקירבת אותו מקום אש ממארב לעבר מכוניתו של שפתרי. הוא עצמו ניצל, אך אחד ממאבטחיו נהרג ומאבטח נוסף נפצע.

חילופי ירי והד אמש במזרח ביירות בין הקבוצות הנוצריות היריבות. שלושה אנשי צבא לבנ־ניס נהרגו אמש בנסותם לנטרל מכונית תופת באיזור בו נעשו נס־יונות ההתנקשות.

בנק ישראל למו"מ עם הבנקים בגביית ריבית תלת־חודשית

מאת צבי זרחיה,
סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

בנק ישראל יפתח בתוך מספר ימים בדיון מפורט עם מערכת הבנקאות לקביעת כל הפרטים הכרוכים במעבר לגביית „ריבית רבעונית" (כל שלושה חודשים) ב־מקום ריבית חודשית כפי שמ־קובל כיום.

בבנק ישראל סבורים שיש ל־הפעיל את שיטת הגביה התלת־חודשית של הריבית מוקדם כ־כל האפשר. בדיונים בנושא עם הבנקים יבקשו נציגי הבנק ה־מרכזי להבטיח שהירידה בריבית שנגזרת משיטת החישוב עקב ה־מעבר לגבייה תלת חודשית תה־ממש.

בישיבת ועדת השרים לכלכלה אתמול הציגו נציגי בנק ישראל אתמול בישיבה את תוכנית ה־מעבר לשיטת הריבית הרבעונית. בדיון נמסר כי הכוונה היא להגיע להסדר בדבר גבייתה מתוך הסכמה הדדית עם הבנקים; אך אם לא תושג הסכמה כזאת, יושג הדבר ע"י חקיקה מתאימה, לפי החלטת ועדת השרים.

סופרו הכלכלי של „דבר" מצ־יין, כי מדובר בהתחשבנות של גביה ותשלום בין הלקוחות וה־בנקים ובין הבנקים לבין בנק ישראל.

ועדת השרים אף אישרה הצעת בנק ישראל להורדת שיעורי מג־זילות על פקדונות לזמן קצוב בשקלים. ככל שמשך הפקדה אי־רוך יותר ההפחתה בשעור מגזי־לות גדולה יותר. צעד זה יאפשר לבנקים להעניק למפקידים ריבי־ות גבוהה יותר למפקידים ב־פק"מ (פקדונות קצרי מועד) לת־קופות ארוכות יותר. צעד זה י־ביא לכך שגם הבנקאות תעידו את הציבור להפקיד במסגרות פק"מ לתקופות ארוכות יותר.

ייבדק האיסור על ביקורים מאורגנים לחיילים בישיבות

קצין חינוך ראשי: רוב התקציב — מקרן לב"י

מאת מלי זלינגר,
הסופרת הצבאית של „דבר"

צה"ל יבדוק מחדש את האיסור שהוטל לא מכבר על ביקורים מאורגנים של יחידות בישיבות הציוניות. על כך מסר אתמול קצין חינוך ראשי, תת־אלוף נחמיה דגן במסיבת כתבים צבאיים.

תא"ל דגן מסר כי יסודיגו לבי־קורים ישיבות הרדיות שמחוץ ל־תחום הציונות.

עוד סיפר קצין חינוך ראשי על הקמת צוות חשיבה בן 12 אנשים, חלקם אנשי מילואים, ש־יועצו לקצין חינוך ראשי בנושאים שונים. בין השאר תערך בחינה מחדש, בעצת מומחים אורחיים, של הלהקות הצבאיות, תיאורון צה"ל וכן ייעשה מאמץ להפיץ את ספרית „תרמילי" בין החיילים. מנהלי בתי־ספר תיכוניים ייפגשו עם ראשי משרד החינוך בצה"ל, כדי להעביר דרכם מסרים לתל־מידים שרב גיוסם.

מפר גיוסים לחיול וכו הסברים ביידיעת הארץ לגבי האתרים שב־מסלול יבטא את הגישה השקיעה בחינוך שמבקש צה"ל להפעיל. בין השאר הוזכרת הוקם ממכונת של מקרים של עיוות דין בטיפול בחיילים ובעיות פיקודיות.

קיצוץ בתקציב החינוך

משרד החינוך בצה"ל ממומן ב־רובו הגדול על־ידי קרן לב"י. בשנה שעברה הגיע תקציב החי־נוך ל־5 מיליון דולר, ומתוכם רק 1.9 מיליון דולר מתקציב הבטחון. בשנה הבאה יעמוד כנראה תקציב החינוך על 4.3 מיליון דולר. קצין חינוך ראשי מעלה אפשרות המוסדות תרבות ישאר גם הם בנטל, על־ידי „גיוסם ...

צו יציבות מחירים במצרכים ושירותים (הוראת שעה) (מחיר מרבי למוצרי תעבורה מיובאים), התשמ"ו - 1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו—1985[1], אנו מצוים לאמור —

תיקון סעיף 1 — 1. בסעיף 1 לצו יציבות מחירים (יציבות מחירים במצרכים ובשירותים) (מחיר מרבי למוצרי תעבורה מיובאים), התשמ"ה—1985[2], (להלן — הצו)

(1) אחרי הגדרת „השער הקובע" יבוא:
„יבואן" — כמשמעותו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים יבוא רכב ומתן שירותים לרכב, התשל"ט—1978[3]";

(2) במקום הגדרת „מחיר מרבי" יבוא:
„מחיר מרבי" — המחיר של מוצר תעבורה שלהלן, לפי העניין למעט מס ערך מוסף:

(1) כשהוא מיובא בידי מי שאינו יבואן — מחיר פו"ב כפול מקדם שנקבע בתוספת הראשונה מחושב במטבע ישראלי לפי השער היציג בתוספת מחיר פו"ב כפול מקדם שנקבע בתוספת השניה מחושב במטבע ישראלי לפי השער הקובע;

(2) כשהוא מיובא בידי יבואן — מחיר פו"ב כפול מקדם שנקבע בתוספת השלישית מחושב במטבע ישראלי לפי השער היציג;

(3) כשהוא משומש — עד 50% מן המחיר המרבי למוצר תעבורה כאמור בפסקה (1)."

תיקון התוספת הראשונה והשניה — 2. פרט 3 בתוספת הראשונה ובתוספת השניה — בטל.

הוספת תוספת שלישית — 3. אחרי התוספת השניה לצו יבוא:

תוספת שלישית

1. (א) מקדם של 2.85 למוצרי תעבורה הפטורים ממס קניה;
(ב) מקדם של 4.75 למוצרי תעבורה החייבים במס קניה.

2. הוכיח היבואן לרשות, להנחת דעתה, כי הוצאותיו על הובלה ימית של מוצר תעבורה עלו על 20% ממחיר המוצר פו"ב, יחולו מקדמים אלה:
(א) למוצר תעבורה כאמור בסעיף 1 (א) — 3.12;
(ב) למוצר תעבורה כאמור בסעיף 1(ב) — 5.17."

י"ח בטבת התשמ"ו (30.12.1985)

יצחק מודעי — שר האוצר
חיים קורפו — שר התחבורה

1. ס"ח התשמ"ו, עמ' 2.
2. ק"ת התשמ"ה, עמ' 1818.
3. ק"ת התשל"ט, עמ' 124; התשמ"ג עמ' 230.

אנשים · אנשים · אנשים

איש שופע טוב

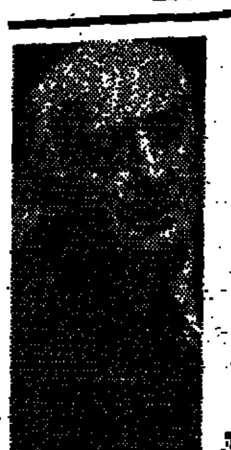

עשרות מידידיו של העיתונאי אריה צימוקי באו אתמול לבית העיתונאים בירושלים לטקס אזכרה במלאת 30 למותו. ראש הממשלה שמעון פרס אמר כי צימוקי היה בראש ובראשונה אדם שופע טוב שבאחריתו שובל של שמחת חיים.

רב יודקובסקי עורך „ידיעות אחרונות", שצימוקי היה כתבו המדיני, בכה כשהזכיר בחבריו, ובתקופה קצרה איבד העתון שני־ים מעמודי התווך שלו. ח"כ אבא אבן ציין כי כתיבתו של צימוקי היתה נקיה כבקיון אשפי ואילו משה קלכהיים מהסת־תדרות הציונית ואריה דולצין דיברו על פעילותו הבלתי נלאית בקרב הנוער לקר־בם לרעיון הציוני.

יתוק מחוץ לבית

בפעם השניה בעשרה ימים בשפטה ויני מנדלה (בתמונה), אשת המנהיג הדרום־אפריקאי השחור נלסון מנדלה – הכלוא כזה שנים רבות. ויני מנדלה (50) האשמה בנסיון לחזור לביתה היא, שבשכונת סווטו, תוך כדי בריחת מהזמנות פוליטיות.

ויני הוחרה על־ידי הממשלה הדרום־אפריקאית כ„אדם מוחרם" ובתחו שכוו ת־נועותיה מוגבלות. היא אינה יכולה להוד ליט היכן תגור ואין לצטט את דבריה באמצעי התקשורת.

מינויים

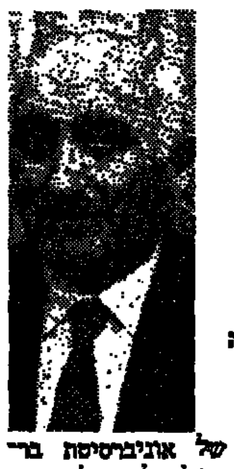

פרופסור מיכאל אלבק, רקטור אוניברסיטת בר־אילן, יהיה, החל מהיום, נשיא אוניברסיטת בר־אילן במקומו של פרופסור עמנואל רקמן אשר יחל בתפקיד כנגיד האוניברסיטה. רקטור האוניברסיטה יהיה פרופסור אינסט קראוס (בתמונה).

הרקטור החדש של אוניברסיטת בר־אילן, פרופ' קראוס, עלה לישראל בשנת 1972. הוא משמש כדיקן הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת בר־אילן, כתב שמו־נה ספרים בנושאי סוציולוגיה ומתודולוגיה ומאות מאמרים בכתבי עת.

מלחמת דתות

נטורי קרתא אינם מפסיקים להפגין בהרצאות שנשא שר הפנים, הרב משה הירש (בתמונה) בפני אורחים ואנשי מדע מארה"ב, שבאו לחקור וללמוד את הקבוצות הדתיות, אמר שהוא אסיר תודה לשר הפנים יצחק פרץ, שאמר לכתבים כי „בעיית המורמונים היא לאומית ולא בעיה של דתי".

הירש הוסיף כי נטורי קרתא אינם מר־דוחים ועם אלה המנהלים את המאבק נגד הקמת מרכז המורמונים של הר הצופים, בגלל שהוא מתנהל על רקע ציוני לאו־מי. לדעתו מוטב ללחום נגד האוניברסיטה העברית שעל הר הצופים, המעבירה את הנוער היהודי על דתו, ומקרע את הוליכים והולים העברים כאחה, על שמובלים את קו הכפירה של האוניברסיטה העברית שר־מעל הר הבית.

איגרת אישית

נשיא המדינה חיים הרצוג קיבל אתמול איגרת אישית מאת האפיפיור יוחנן פאולוס השני, שנשגרה לכל אנשי המדינות בעולם לרגל „יום השלום העולמי" החל היום. האיגרת משותפת של 17 עמודים וכו' מדגיש האפיפיור כי השלום הוא ערך אוניברסלי שיש לשמור עליו. הוא תקף את החלוקה הפוליטית בין מערב למזרח ואת החלוקה לגושים בין צפון ל־דרום, שהיא בעלת אופי כלכלי.

האפיפיור מביע תמיכה ביוזמת האו"ם להכריז על שנת 1986 כעל „שנת השלום הבין־לאומי". (ע).

זמרים לעד

בהופעת הבכורה של הזמר חנן יובל (בתמונה) בתוכניתו „דודי" שהתקיימה השבוע במועדון „צוותא" הגיעו אמנים רבים, ביניהם: שלמה ארצי, נורית גלרון, שולה חן ואבי קורן. בין האורחים היתה גם אילנה רובינא אשר הקליטה עם חנן לפני שנים את ה־תקליט „שירי תנועות הנוער". חלק מ־אותם שירים שיבץ חנן בהופעתו.

במסיבה שנערכה בתום ההופעה הצ־טרפה אילנה לחנן והשניים שרו יחדיו שירים מאותו אלבום. „אתה גרמת לי ל־חזור ולשיר אחרי הפסקה של 15 שנים", אמרה אילנה נרגשת לקול תשואות ה־אורחים. „פעם זמרת — תמיד זמרת" ענה חנן.

אזרח כבוד

ההולטה על מתן אזרחות כבוד מטעם עיריית ירושלים הועלתה בפני ראש הממשלה שמעון פרס (בתמונה), ע"י ראש העיר מר קולק ונציגי כל סיעות ב' עצת העיר. ההחלטה נתקבלה פה אחד ע"י כל חברי המועצה.

ראש העיר ציין במיוחד את תרומתו של ראש הממשלה בהרצגת היחסים הבין־עד־תיים והבין־מפלגתיים בארץ. קולק הוסיף כי אותות הכבוד שהושגה ע"י פרס וקיבלה ביטוי בממשלת האחדות, גם היא מהווה נימוק נוסף לקבלת ההחלטה על הענקת אזרחות הכבוד.

ראש הממשלה נתן הסכמתו לקבלת ה־תואר וציין, שירושלים יקרה לו והוא ימ־שיך לסייע לעבודה האדירה הנעשית ע"י ראש העיר טדי קולק וחבריו. כמו כן הדגיש, שהוא מרגיש מחוייבות כראש ממשלה להמשיך ולסייע לפיתוחה של ה־עיר. (עש"ת)

„עולי אתיופיה הם יהודים לכל דבר", הבטיח ראש הממשלה שמעון פרס לצעירים אתיו־פיים. אתמול הוצגו שמעון פרס ושר הקליטה יעקב צור בכפר הנוער אומים בכפר סבא, ועמ־דו מקרוב על פרוייקט קליטת צעירים עולי אתיופיה במקום.
70 הצעירים, בני 18 עד 28, הביעו שביעות רצון מהכשרתם המקצועית ומעצם היותם בארץ. יחד עם זאת התלוננו על בעיות הגיור וקשיי יצירת הקשר עם קרוביהם באתיופיה.

המדור נערך היום ע"י ורדה צימרמן

אקטואל בכנסת
שלמה גינוסר

טחנות החקיקה בהילוך נמוך

מאת שלמה גינוסר

יש ימים בכנסת — והם לא מעטים — שבהם נקל לשכוח שהכנסת היא גם בית מחוקקים. כמות ההצעות לסדר היום (הדחופות והרגילות) השאילתות (בכתב ובע־על־פה) ולאחרונה גם כמות הצעת אי־האמון (מהאופו־זיציה וגם — למרות שבפרלמנטים אחרים לא יאמינו ל־כך — משורות הקואליציה) — כל אלה דוחקים את החקיקה בכנסת הנוכחית לשוליים. יש המוצנים כי זה בסדר. יש כבר די חוקים.

אולם יש ימים שטחנות החקיקה חוזרות לכנסת. החלק הפתמי במישור החקיקה הן ההצעות הפרטיות לסדר ה־יום. ממשלות ישראל אינן מתלהבות, אם נבקש לשון המעטה מהצעות חוק פרטיות של חברי כנסת והן נו־טות, בדרך כלל, להסירן כליל מסדר היום או להקפיאן בטיעון שהממשלה בעצמה נותנת דעתה על הנושא.

יש גם מקרים שוועדה שלמה מכינה הצעת חוק ואילו הממשלה או השר המופקד על הנושא הנדון מגיש נוסח שונה של הצעת חוק.

ח"כ שולמית אלוני (רצ) מתרעמת על מה שקורה בנושא „חוק יסוד זכויות האדם". וועדת המשנה לעניני חוק יסוד של ועדת החוקה (שבכנסת הנוכחית אינה קיימת בכלל) הכינה בשלהי הכנסת הקודמת (11.6.84) נוסח הצעת חוק. עתה מונח לפני ועדת השרים לענייני חקיקה נוסח שהוכן על־ידי שר המשפטים משה ניסים. יש, כמובן, שינויי נוסח רבים וביניהם — עקרוניים.

חיילים ותיקים: עוד לא.

ח"כ יצחק ארצי (מערך־ל"ע) מבקש ומציע בהצעת חוק פרטית לבטל את שירות המילואים לבני 49 ומעלה. לשר הבטחון יצחק רבין דיעה שונה. במכתב לארצי מביע השר רבין התנגדות להצעת החוק הזאת אולם הוא מודיע שהוא מצדד בשחרור סלקטיבי של אלה ששירותם אינו חיוני לצה"ל. שר הבטחון הוסיף כי צה"ל מעוניין בשירותם של בני 50 ומעלה הממלאים תפקידי מפתח. ח"כ ארצי שוקל לערער על עמדת שר הבטחון בפני הנהלת הקואליציה.

כל נשיא אוניברסיטה — מלך

הוועדה לענייני ביקורת המדינה דנה אתמול בדו"ח מבקר המדינה הקובע כי חלק מהסגל הבכיר באוניבר־סיטאות נהנה מהטבות מופלגות, שחרגו לעיתים מהמינ־הל התקין ומהמקובל בשרות הציבורי.

ח"כ אהרון הראל (מערך) קרא למערכת ההשכלה הגבוהה להגן על עצמה מפני הדבקת דימוי של בעלי הטבות מופלגות מנותקים מהנעשה בחברה, ואילו ח"כ דן תיכון (ליכוד) הגדיר את דו"ח המבקר „חמור" ו־אמר: „נוצר רושם כאילו כל נשיא אוניברסיטה הוא מלך בעל חצר ביזנטית".

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) הזהיר מפני „עליהום" אנטי־אקדמי אך הביע צער על שתיקתה של האקדמיה. יו"ר ועד ראשי האוניברסיטאות פרופ' מיכאל אלבק לא שתק ושאל: „אם המצב כל כך טוב מדוע בורחים המרצים מהאוניברסיטאות ?"

אמריקה אמריקה

בארוחת ערב חגיגית שהיתה לפני שלושה שבועות במלון הילטון בניו־יורק מטעם לשכת הסחר אמריקה־ישראל השתתפו 134 ישראלים המוגדרים „נציגי ממשלת ישראל". כל משתתף בארוחה היה צריך לשלם 100 דולר עבור הארוחה.

לשר המסחר והתעשיה אריאל שרון הוגשה שאילתה מעניין: „מה כל הנציגים האלה של ממשלת ישראל עושים בארצות הברית, מה עשו 134 נציגים רשמיים ב־ארוחת הערב הזאת, ומי שילם בעד ארוחתם היקרה ?"

ילדי תימן האבודים

אם תנוסח בקשה מפורטת להקמת ועדת חקירה מר־למצטורית לבדיקת פרשת ילדי תימן האבודים, הממשלה תדון ותחליט בחומר שיוגש לפניה בכובד ראש ומתוך ראיית המשמעות האנושית של הבעיה.

דברים אלה אמר אתמול שר המשפטים משה ניסים, בוועדת החוקה בתגובה לבקשה להקים ועדת חקירה ב־נושא זה. שר המשפטים גם נענה לבקשתם של חברי הכנסת מרדכי וירשובסקי (שינוי) ואהרן נחמיאס (מע־רך) להגיש את הסיוע הדרוש בהכנת החומר.

הבטחות חב"ד

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) מסר אתמול כי ראשי חב"ד נענו לבקשתו לחזול מהבעת התמיכה ביוזמת חקיקה של ח"כ מאיר כהנא („כך") גם כשהן מתייחסות לנושאים דתיים.

בנק ישראל שוב ללא מועצה מייעצת; זמיר מתריע על המצב בפני הממשלה

מאת דרור שרביט, סופר „דבר"

בנק־ישראל נשאר שוב בלי מו־עצה ועדה מייעצת, זאת לאחר שאתמול פקעה הסמכות של ה־ממשלה לשמש בתפקיד זה על־פי חוק מיוחד שהתקבל בכנ־סת. היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, התריע כבר מספר פעמים בפני הממשלה על המצב החוקי הלא־תקין הנובע מ־פעילות הבנק המרכזי ללא שני מוסדותיו הנבחרים.

מאז מארס השנה פועל בנק ישראל ללא שני מוסדות אלה, מצב ללא תקדים בתולדות הבנק, זאת דווקא בתקופה בה היה גו־רם מרכזי במדיניות הכלכלית. מ־אז יולי השנה אומץ התפקיד על־ידי הממשלה במסגרת תקנות חוק חרום וכשאלה פקעו אישרה הכ־נסת לשלושה חודשים נוספים את החסות הממשלתית.

כהיום, אין אפשרות חוקית ל־אשר בישראל שינויי גזילות או שינויים במטבע, כמו הכנסת שט־רות חדשים. זאת מאחר ועל־פי החוק פעולות כאלה טעונות את אישור הוועדה המייעצת של בנק ישראל.

לטענת גורמים כלכליים וציבו־ריים במשק, אימוץ התפקיד על־ידי הממשלה פגע בעצמאותו של בנק־ישראל ומגע איזון ציבורי במדיניותו המוניטארית.

מינוי חברים מתעכב

מינוי חברים חדשים לוועדה המועצה המייעצת של בנק יש־ראל מתעכב לנוכח חילוקי דיעות קואליציוניים בין הליכוד לבמע־רך. מועמד הליכוד לתפקיד יו"ר הוועדה המייעצת, הוא ח"כ אבר־הם שפירא, עו"ד ועדת הכספים של הכנסת, שלגביו קבע לאחרו־נה היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, כי לא יוכל לכהן בשני התפקידים בשל ני־גוד האינטרסים ביניהם. בשורות הליכוד יש המעלים כשת את שמו של הד"ר מאיר חת כמועמד אפ־שרי נוסף לתפקיד, אך נראה כי לא תהיה הכרעה במינוי כזה, אלא רק לאחר פרסום דו"ח בייס־קי על משבר מניות הבנקים.

מנהלי „נשואה" אליעזר כרמל ושמואל אבישר שוחררו בערבות

החשד: העבירו אופציות של בעלי מניות כשוחד לעובדי ציבור ולחשבונותיהם

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

אליעזר כרמל ושמואל אבישר, מנהלים בחברת „נשואה", שוח־ררו אתמול בערבות של 10 מיל־יון שקלים כל אחד, בדיון שהת־קיים בפני השופטת דבורה בר־לינר בבית משפט השלום בתל אביב.

כרמל נחשד בקבלת דבר ב־מרמה בנסיבות מחמירות, גניבה על־ידי מורשה, עבירות מנכ"ל בתאגיד, מתן שוחד, סיוע למתן שוחד והשמדת ראיות.

נציג היחידה הארצית לחקירות הונאה, פקד ראובן קובנט אמר אתמול, כי למרות שהחקירה ט־רם הסתיימה אין התנגדות לשח־רור החשודים בערבות עצמית. ס־ניגורם של החשודים, עורך־הדין אורי סלונים אמר, כי הוא מב־קש לצרף את תגובת העצורים המוגברת לפרוטוקול המעצר, ו־הודיע כי דרכוני שני המנהלים הופקדו במשטרה.

העברת האופציות

בנספח שהעביר פקד ראובן קובנט לשופטת, נאמר, כי השו־ניים הם מנכ"לים בחברת „נשו־אה — סוחר השקעות בניירות ערך בע"מ". במסגרת תפקידם היו החשודים אחראים לתיקי הש־קעות בניירות ערך של חברות צי־בוריות ופרטיות, ביחד עם מי־כאל אלבין המנוח — כולן בש־ליטת קבוצת שאול אייזנברג. בין השנים 1981—1982 הנפיקו הח־ברות הנ"ל מניות ואופציות ל־ציבור ובמסגרתן היו בעלי המ־ניות בחברות הללו זכאים לקבל — בחינם או בתנאים מועדפים — אופציות. למרות כל זאת לא הועברו האופציות לזכות הזכ־אים, אלא הופקדו בחשבונות סו־דים תוך ביצוע עבירות של ג־ניבה על ידי מורשה ומרמה ב־נסיבות מחמירות בניגוד לאמור בתשקיפי החברות.

האופציות הללו הופקדו לזכות חשבונותיהם של „לקוחות מוע־דפים", ובהם גם עובדי ציבור ו־נבחרי ציבור — כשוחד; במק־רים מסויימים הגיע ערך האופ־ציות שהופקדו בחשבון בודד לס־כום שקלי השווה ל־90 אלף דו־לארים.

על פי הראיות שנאספו על ידי החוקרים הועברו האופציות, ב־הוראת מנהלי „נשואה", גם לחש־בונותיהם הפרטיים שלם בצמם, של בני משפחותיהם ושל ידידי־הם. כל הפעולות הללו נעשו על ידי החשודים בחשבונות שבהם היה להם ייפוי־כוח, בלי שקיבלו כתב־ויתור או הוראות אחרות בכתב.

פקד ראובן קובנט ציין עוד, כי ב־9 בפברואר 1984 הפ־קיד אליעזר כרמל סך 200 אלף שקלים בחשבונו של אדם שהיה במועד זה עובד ציבור. סכום זה הופקד כשוחד בחש־בונו של מי שהיה אז עובד ציבור והיום הוא נבחר צי־בור. במהלך החקירה השמיד כרמל, או העלים, במזיד את מסמך ההפקדה, מתוך כוונה למנוע את השימוש במסמך זה כראיה.

לא היו שותפים לפעולות מיקי אלבין

ראש צוות החקירה הוסיף ל־נספח בקשת המעצר מסמך של פרקליט החשודים השופך אור על פעולותיו של מיכאל אלבין המנוח בפעם הראשונה, בצורה רשמית. „אליעזר כרמל ושמואל אבישר — נאמר במסמך הפרק־ליט — היו והינם מנהלים בחב־רת „נשואה". הפעולות שנחקרו על ידי המשטרה והמיוחסות למי־קי אלבין ז"ל בתקופה שבה שי־מש אלבין מנהל החברה מטעם קבוצת אייזנברג, נעשו על־ידו בצורה גלויה, ולא עלה בדעת כר־מל ואבישר כי בפעולותיו אלו חרג מסמכויותיו בקבוצת אייזנ־ברג, בהיותו אז מנהל בכיר בק־בוצת אייזנברג", נכתב במסמך.

עוד צויין במסמך זה, כי כר־מל ואבישר לא היו שותפים לפ־עולותיו של מיכאל אלבין ובמי־דה שהיו לאלבין מניעים פסולים כלשהם, אלה נודעו לכרמל ולא־בישר רק אחר מותו, ומשנודעו קיבלו כרמל ואבישר גיבוי זהי־מיכה מלאים מקבוצת אייזנברג לאי־מעורבותם בפעולות החרי־גות של אלבין.

עוד נאמר במסמך המצורף, כי כרמל ואבישר מכחישים בכל תוקף את החשדות נגדם. הם מס־רו, כרצונם הטוב למשטרה כל חומר שנתבקש ועננו על כל הש־אלות שהופנו אליהם במהלך ה־שנה האחרונה.

ארתור ישראלוביץ גזבר ההסתדרות

ארתור ישראלוביץ

מאת סופר „דבר"

ארתור ישראלוביץ (50) נכנס החל מהיום לתפקידו כגזבר ההס־תדרות, הוא מחליף את נתן אל־מוזלינו, שכיהן בתפקיד במשך שמונה שנים.

עדי קידר (38) ישמש מזכיר הוועד הפועל והוועדה המרכזת ב־מקומו של רות רבקין, שפרשה לגמלאות לאחר 40 שנות עבודה בוועד הפועל.

דוד לוי (32), איש בית שאן, התמנה לסגנו של המנכ"ל ישר־אל קיסר. לדבריו, יתמקד בעיקר בהעסקה משרדנית של ההסתד־רות בעיירות הפיתוח.

אתמול נערך מכיל והסתד־רות ועובדים רבים בבית הוועד הפועל מנתן אלמוזלינו והממשיך בפעילותו כיו"ר המכון היהודי־ערבי של ההסתדרות) ומרות רב־קין.

בבדיקת הידיעות בכיתה ג'

4.9% לא עמדו במינימום של הבנת המקרא; 15% – במינימום בחשבון

מאת מנחה ציפורי, סופרת „דבר" בירושלים

4.9 אחוזים מתלמידי כיתות ג' לא עמדו בדרישות המינימום של משרד החינוך והתרבות בהבנת הנקרא ו־15 אחוז מתלמידי כיתות ג' לא עמדו בדרישות המי־נימום של המשרד בחשבון. אלו תוצאות מבצע לאיתור תלמידים מתקשים בשני המקצועות, שנערך במאי 1985 על מדגם ארצי מייצג של 130 כיתות ג' ב־60 בתי־ספר. הממצאים הוגשו אתמול להנהלת המשרד.

בדיקת ידיעותיהם של התלמידים נערכה ע"י צוות ממ־כון הנרייטה סאלד בירושלים, בראשות ד"ר קרול ראול, לפי הזמנת לשכת המדען הראשי והמזכירות הפדגוגית במשרד החינוך והתרבות.

רמת המינימום לכיתות ג' נקבעה ע"י ועדות מק־צועיות של משרד החינוך שאישרו את נוסח המבחנים. המבחן בהבנת הנקרא כלל שמונה קטעים סיפוריים ב־רמות שונות שבדקו את התוכן הגלוי והסמוי של הטקסט. כאמור, 4.9 אחוזים לא עמדו בדרישות המינימום. בש־אלות הבודקות את הבנת התוכן הגלוי, הצליחו כ־90 אחוז מהתלמידים לענות נכון לפחות על 88 אחוז מהש־אלות. בשאלות הבודקות את ההשתמעות המרומזות ה־סמויה הצליחו כ־70 אחוז לענות נכון לפחות על 84 אחוז מהשאלות.

המבחנים שניתנו לתלמידי כיתות ג' בתשמ"ה בהבנת הנקרא ובחשבון שונים מאלה שניתנו בשנים הקודמות. בלשכת המדען הראשי במשרד החינוך והודגשו כי אין כל אפשרות, על כן, לערוך השוואה ולהסיק מסקנות לגבי עליה או ירידה כביכול בהישגי התלמידים בכיתות ג'. הדבר בולט במיוחד לגבי המבחן בחשבון, שכן רמת המינימום שנדרשה במבחן זה היתה גבוהה מזו שבשנים קודמות.

פריצת דרך להקמת רשות דואר עצמאית

מאת יעל ארטמן, סופרת „דבר" בירושלים

פריצת דרך משמעותית לקראת הקמת רשות דואר עצמאית הושגה אתמול לאחר שבוועדת השרים לענייני כלכלה הוסרה התנגדותו של שר האוצר יצחק מודעי לנושא. כך סבורים גורמים במשרד התקשורת.

שר האוצר התנגד להקמת רשות הדואר בטענה כי על בנק הדואר להיות באחריות הממשלה.

בבדיקה שערכו במשרד התקשורת הובהר כי רק 29.2 אחוז מסך התקבולים של בנק הדואר מיועדים למשרדי הממשלה ולמוסד לביטוח לאומי. לפיכך תמכה ועדת השרים לענייני כלכלה (ברוב של 8 שרים נגד 5) בה־צעת החוק שהגיש משרד התקשורת, ושעל־פיה יינתנו שירותי בנק־הדואר דרך רשות הדואר.

על פי אותה הצעה יהיו עובדי בנק הדואר כפופים לרשות העצמאית למעט הנהלה מצומצמת שתשאר בסמ־כות משרד התקשורת ושאותה מסמכויות פיקוח וביקורת על הרשות.

ביום ב' תובא הצעת החוק של משרד התקשורת בפני הכנסת לקריאה שניה.

כ־100 מעולי אתיופיה נקלטו בישובים בשומרון

מאת אוריאל בר־עמי, סופר „דבר"

כ־100 מעולי אתיופיה בגילאי 18-25 נקלטו בשבועות האחרונים בישובי יהודה ושומרון.

בסיור ח"כים שנערך אתמול בשומרון מסר ראש ה־חטיבה להתיישבות בסוכנות, מתי דרובלס, כי הסוכנות החליטה שלשום לאפשר לאתיופים לטהר בעצמם את מקום מגוריהם. משמעות ההחלטה היא שכל גורם המוכן לקלוט את האתיופים יוכל לנסות לשכנעם בצרכי הק־ליטה.

באחרונה נערכו התנחלויות בשומרון לקליטת האת־יופים, ואף הוכשרו צוותים מיוחדים מתוך הישובים ל־שם כך. האתיופים שנקלטו בשבועות האחרונים בשומרון מתגוררים בהתנחלויות עפרה, כוכב־השחר, שילה, בית־אל ונווה־צוף.

באיזור יוקמו מרכז לימודי מיוחד עבור העולים מתוך כוונה להמשיך ולקלוט את יהודי אתיופיה ביהודה ושומרון.

1986 - מתחילים פלירט חדש

סבון, סבון נחלי, שמפו, משחות שיניים, קצף גילוח, דאודורנט – סדרת מוצרי טיפוח מבית עץ הזית

„יקירי ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו

במעמד מזכ"ל ההסתדרות ח"כ **ישראל קיסר**, חולקו בפעם השלישית בתולדות מועצת הפועלים עיטורים ותעודות יקיר ההסתדרות בירושלים ל־12 חברים מירושלים.

ניסן הרפז מזכיר ההסתדרות בירושלים אמר בדבריו, כי „מקבלי התואר הם אבן היסוד של ההסתדרות והם מהווים ומשמשים אבות התנועה, ובדרכם יש ללכת כדי לקדם את המדינה ואת ההסתדרות".

יו"ר הוועדה לבחירת יקירי ההסתדרות **חיים ממן** אמר בטקס, כי לוועדה הוגשו 29 בקשות של מועמדים, ולדעתו כל אחד מהמועמדים ראוי לקבל את תואר היקיר, אך התקנון מחייב בחירתם של 12 יקירים בלבד.

ממן עמד בדבריו, על בעיות הנוער שאינן מוצאות את פתרונן. לא במישור הממשלתי, ולא המוניציפלי הכללי והוסיף: „הנוער של היום רחוק מערכי העבודה ובוודאי מעבודת כפיים וכל מעייניו מופנים לחקות קצב רעשניות. הוא חי את חיי החומר תוך הדגשה של חיי השעה".

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר: „כנער בשכונת נחלת אחים בירושלים התרוצצתי בין רגליהם של היקירים הללו ולאורם גדלתי".

קיסר התייחס לנושא הנוער ואמר, כי בימים אלה שוקד הוועד הפועל על הקמת אגף שיעסוק אך ורק בענייני נוער.

מספר ימים לאחר טקס זה שהתקיים באולם זראר בכר ובו נטלו חלק כ־700 אורחים ערך נשיא המדינה מר חיים הרצוג במשכנו קבלת פנים ליקירי ההסתדרות בירושלים.

בדבריו עמד הנשיא על תרומתם של היקירים בשאלו אותם: „האם בשנות ה־30 וה־40 הייתם מאמינים שתהיו במשכן נשיאי ישראל ושתחיה מדינה עם נשיא? והיום כשאנו במשכן נשיאי ישראל – אנו כאן רק בזכותכם ובזכות חבריכם.

בטקס המרכזי בזראר בכר השיב בשם היקירים **יהודה גור־אריה** ובמשכן נשיאי ישראל השיב ח"כ **ויקטור שם־טוב**.

בין מקבלי יקיר ההסתדרות נמנים שני שרים לשעבר: ויקטור שם־טוב ומשה קול.

היקירים הם: **יצחק אברהמי, יהודה גור אריה, יהודה ברנע, פסח הרפז, חנה מילגרום, שולמית פלגי, משה קול, שושנה קרביץ־ספקטור, קלמן רביב, שמעון שושן, ויקטור שם־טוב ואברהם שמעוני.**

ח"כ ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות, עם יקירי ההסתדרות בירושלים וחברי הוועדה
צילם: א. צ'צ'קס

„יקיר ההסתדרות בירושלים" ח"כ ויקטור שם־טוב מברך במשכן נשיאי ישראל בשם היקירים. יושבים משמאל לימין: ניסן הרפז – מזכיר ההסתדרות בירושלים, מר חיים הרצוג – נשיא המדינה וחיים ממן – יו"ר הוועדה לבחירת „יקירי ההסתדרות בירושלים"
צילם: אהרן צ'צ'קס

למשה קול

האב המסור של „עליית הנוער"

מרבבות ילדיו אסירי התודה

בשמם:

אורי גורדון
ראש „עליית הנוער"

ברכת ההסתדרות הכללית

ל„יקירי ההסתדרות בירושלים" בירת ישראל

בפעולתכם במישור ההסתדרותי והתנועתי במשך עשרות בשנים תרמתם רבות לשגשוגה וחיאקה של ההסתדרות בירושלים.

מי יתן ותזכו לעד שנים רבות של בריאות טובה ופעילות יוצרת למען עובדי ישראל ופועלי ירושלים.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד הפועל

לחברנו **משה קול**
ממיסדי סיעת העובד הציוני בהסתדרות ומעצבי דרכה

לחברתנו **חנה מילגרום**
מותיקות ופעילות התנועה

מיטב הברכות לקבלת התואר
„יקיר ההסתדרות ירושלים"

המפלגה הליברלית העצמאית
תנועת העבודה הליברלית
חבר מפעלי העובד הציוני
קבוצי הנוער הציוני
מושבי העובד הציוני
„יסודות" – ארגון מוסדות חינוך של הנוער הציוני

חברי ההנהלה ומועצת

ועד העדה המערבית בירושלים

מברכים את חבר הנהלתנו

שמעון שושן

ואת כל חתני

„יקיר ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו

על פעלכם הרב למען הציבור בעירנו

שאו מיטב הברכות והמשיכו בתרומתכם

כה־לחי!

שלום זהר
נשיא ועד העדה המערבית

ליצחק אברהמי

על פעלך הרב למען חבריך לאורך השנים

על תרומתך הרבה למען המוסדות והמפעלים למענם פעלת

ועם קבלת התואר

„יקיר ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו

שא ברכת חברים נאמנה להמשך הדרך

ועד עובדי חברת החשמל
מרחב ירושלים

מזכירות מועצת פועלי ירושלים

עובדיה
וציבור העובדים בבירה

מברכים בברכה חמה
בריאות ואריכות ימים את

„יקירי ההסתדרות בירושלים"
לשנת תשמ"ו

יצחק אברהמי	משה קול
יהודה גור אריה	שושנה קרביץ־ספקטור
יהודה ברנע	קלמן רביב
פסח הרפז	שמעון שושן
חנה מילגרום	ויקטור שם טוב
שולמית פלגי	אברהם שמעוני

חיים ממן – יו"ר הועדה ל„יקיר ההסתדרות בירושלים"
ניסן הרפז – מזכיר ההסתדרות בירושלים

ברכות חמות
לחברנו

קלמן רביב

לרגל קבלת התואר

„יקיר ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו
ועל פועלו המבורך

מרכז הסתדרות המורים בישראל

למשה קול

איש המעש ורב הפעלים
עם זכייתך בתואר

„יקיר ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו

שא מיטב הברכות והאיחולים

מרכז תרבות העמים לנוער
צבי דגן – המנהל.
ההנהלה וצוות המרכז

לאברהם שמעוני

שלוחות ברכותינו החמות
לרגל קבלת התואר
„יקיר ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו

הועד הכללי לקהילת התימנים בירושלים

לחברנו

ויקטור שם טוב

איחולינו הלבביים
עם קבלת התואר
„יקיר ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו

ההנהגה הראשית של השומר הצעיר

לפסח הרפז היקר!

ברכות מקרב לב על קבלת התואר
„יקיר ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו
ועל עבודתך המסורה בת 42 השנים במאפייתנו

משפחות ברמן
והנהלת מאפית י. את א. ברמן
ירושלים

לחברנו
ויקטור שם טוב
ברכות לבחירתך
ליקיר ההסתדרות
בירושלים.

בברכה,
מפ"ם

לחברתנו

גב' שושנה קרביץ־ספקטור

איחולינו הלבביים
עם קבלת התואר
„יקירת ההסתדרות בירושלים" תשמ"ו

איגוד העובדים הסוציאליים
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

„דבר"

סניף ירושלים
שולח ברכת חברים חמה
ל„יקירי ההסתדרות בירושלים"

ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר

וילות ובתים

[illegible]

דירות למכירה

[illegible]

דירות בשכר חודשי

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

עסקים

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

אופנועים וקטנועים

[illegible]

מכוניות

[illegible]

למשרד מהנדסים קונסטרוקציה בתל־אביב
דרוש/ה
שרטט/ת
לקונסטרוקציה
בעל נסיון
רק בעלי נסיון
שנתיים לפחות
טלפנו 225144,
229651 מ־9.00–15.00

לברית פיקוח

דרושים:

מבקרים

אפשרי סטודנטים שנה שלישית
עם אפשרות להתמחות.

נא לפנות בכתב יד עם דרישת שכר ותולדות חיים לת.ד. 622 תל־אביב.

התעשיה הצבאית
מרחב ירושלים

תקון טעות

במודעת דרושים שפורסמה ביום ו' – 27.12.85 בעתוננו

נשמטה השורה הבאה:

על המעוניינים לפנות אל כח אדם, טלפון 02-535161 או בכתב יד לת.ד. 3635, ירושלים.

עירית נתניה

מכרז חיצוני מס' 17/85

מזכיר/ת אגף החינוך והתרבות

מתבקשות הצעות מועמדים למשרת של מזכיר/ת אגף החינוך והתרבות.

תאור התפקיד:
ניהול האחריות לטיפול בנושא כח אדם של האגף, טיפול בדואר נכנס, ניתוב הנכנס לתשדורת. אחריות לארגון לשכת מנהל האגף, דאגה למעקב אחרי נוכחות ועבודות פנימיות.

הכישורים הדרושים:
א. נסיון מוכח בארגון וניהול כח אדם.
ב. השכלה אקדמאית בתחום המינהל ראשי מינהל חינוכי, של לפחות 2 שנות לימוד.
ג. נסיון בניהול צוות עובדים.
ד. כושר ניהול משא ומתן עם גורמי חוץ.
ה. כושר הבעה בכתב ובע"פ.

הדרגה המוצעת: 8–10 בסולם דרוג האקדמאים.
הכפיפות: מנהל אגף החינוך והתרבות.
טפסים להצעות מועמדים, בצירוף קורות חיים, בכתב יד המועמד והמסמכים הנדרשים. יש להגיש למחלקת המנגנון עד יום ו', כ"ט בטבת, תשמ"ו (10.1.86).
את הטפסים אפשר לקבל במזכירות העיריה, רחוב הרצל 15, נתניה.

נתניה, י"ז בטבת תשמ"ו, 29 בדצמבר 1985
יואל אלרואי, ראש־העיר

לחברה עתירת ידע

דרושים

מהנדסי אלקטרוניקה

1–4 שנות נסיון.
טלפון 04-723693
04-726369

„מקורות" חברת מים בע"מ

מכרז לשמירה

מתבקשות בזה הצעות לביצוע שמירה במתקני החברה בכל חלקי הארץ

פירוט ניתן לקבל במשרדי החברה, רחוב לינקולן 9 ת"א, חדר 102 בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה ולהכניסה לתיבת המכרזים בחדר 102 עד ה־15.1.86 עד שעה 12.00. בעל ההצעה חייב להיות מצוייד ברשיון למנהל חברת שמירה.
אין „מקורות" חברת מים בע"מ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

עירית נתניה

מכרז חיצוני מס' 18/85

חשב אגף החינוך והתרבות

מתבקשות הצעות מועמדים למשרה של חשב אגף החינוך והתרבות.

תאור התפקיד:
הכנת תקציב של אגף החינוך והתרבות, אחריות לבצוע התקציב. אשור תקציבי להזמנות, אשור חשבונות והכנת הוראות תשלום, אשור משכורת של עובדי היחידה לתגבים, קביעת התשלומים של חוגים ומפעלים ביחידה לתגבים.
הכנה וטיפול בפרוייקטים שונים, אחריות לנושא שכר לימוד של תלמידי חוץ. חלוקת הקצבות ובקורת בגין השבונות לבתי־ספר וגני ילדים.
מגע שוטף עם משרד החינוך לגבי אישור הקצבות, טיפול בהסכמים במשרד החינוך, מעקב אחר קבלת הכנסות ממשרד החינוך, אחריות לדיווחים למשרד החינוך.

הכישורים הדרושים:
א. בוגר אוניברסיטה בכלכלה.
ב. נסיון של 3 שנים בשטח תקציבים והנהלת חשבונות.
ג. כושר לניהול כ"א.

הדרגה המוצעת: 7–9 בסולם הדרוג המנהלי.
הכפיפות: מנהל אגף החינוך והתרבות.
טפסים להצעות מועמדים, בצירוף קורות חיים, בכתב יד המועמד והמסמכים הנדרשים, יש להגיש למחלקת המנגנון עד יום ו', כ"ט בטבת, תשמ"ו (10.1.86).
את הטפסים אפשר לקבל במזכירות העיריה, רחוב הרצל 15, נתניה.

נתניה, י"ז בטבת תשמ"ו, 29 בדצמבר 1985
יואל אלרואי, ראש־העיר

על פי החשבונות הלאומיים:

1985: התל"ג לנפש לא גדל

מאת צבי זרחיה

המוצר הלאומי הגולמי, במחירים קבועים, עלה ב־2 אחוזים בשנת 1985. סך הצריכה הפרטית נשאר ללא שינוי, והיינו — ירידה של 2 אחוזים לנפש. הצריכה הציבורית עלתה ב־2 אחוזים בשנת 1985 — עליה, שהושפעה מגידול ביבוא הבטחוני. הצריכה הציבורית, ללא יבוא בטחוני ירדה ב־2 אחוזים. בסיכום של 15 אחוזים חלו בשנת 1985 בי השקעה הגולמית המקומית. יצוא הסחורות והשירותים, במחירים קבועים, עלה ב־7 אחוזים. לעומת זאת, הצטמצם היבוא הכולל של סחורות ושירותים ב־2 אחוזים והיבוא, למעט יבוא בטחוני ב־5 אחוזים. כך מסר אתמול דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך אומדנים מוקדמים לשנת 1985. בגרעון בחשבון סחורות ושירותים חלה ירידה של כ־90 מיליון דולר.

להלן פירוט נוסף של הממצאים:

● העליה של 2 אחוזים במוצר הלאומי הגולמי (התייצבות בתל"ג לנפש) באה לאחר יציבות בסך כל התל"ג בשנים 1982 עד 1984 — בכל שנה לעומת קודמתה. והיינו ירידה שנתית של 2 אחוזים לנפש. סיכום העליה הממוצעת של 2 אחוזים במוצר המקומי הגולמי בשנת 1985 הוא תוצאה של ירידה (6%—) במחצית השניה של 1985 ועליות של 3 אחוזים בכל מחצית לעומת קודמתה. במחצית הראשונה של 1985 ובמחצית השניה של 1984. שינויים אלה קשורים בהתפתחויות בביקוש המקומי ובביצוא. הביקוש המקומי הכולל — צריכה פרטית וציבורית, השקעות, למעט יבוא בטחוני — הצטמצם ב־8 אחוזים במחצית השניה של 1985, לעומת יציבות במחצית הראשונה של 1985 ובמחצית השניה של 1984. במקביל, היתה האטה בגידול יצוא הסחורות שעלה ב־2 אחוזים במחצית השניה של 1985, לעומת עליה של 3 אחוזים במחצית הראשונה של 1985 ו־של 5 אחוזים במחצית השניה של 1984 (כל מחצית שנה לעומת קודמתה).

● התפתחויות אלו בפעילות הכלכלית התבטאו גם בגידול במספר המועסקים שהסתכם בחצי אחוז לערך בממוצע שנתי. במחצית השניה של 1985 הצטמצם מספר המועסקים ב־2%־1 לעומת עליה של חצי אחוז במחצית הראשונה של 1985 ושל 3%־1 במחצית השניה של 1984. במקביל, עלה במחצית השניה של 1985 אחוז הבלתי מועסקים מתוך כוח העבודה ל־8%־7 לעומת 6%־5 בשנת 1984 ובמחצית הראשונה של 1985; כל זאת לאחר ניכוי השפעות העונתיות.

● התוצר התעשייתי — כולל ענף היהלומים — עלה בשנת 1985 ב־5 אחוזים בדומה לעליה בכ"א מהשנים 1984 ו־1983. העליה בתוצר התעשייתי בשנת 1985 השתקפה בגידול של 30 אחוז בתוצר ענף היהלומים. התוצר התעשייתי, ללא ענף היהלומים, עלה בשנת 1985 ב־3%־4. סיכום זה מבטא ירידה של 3 אחוזים במחצית השניה של שנת 1985 לעומת עליות של 3%־4 בכל מחצית לעומת קודמתה, במחצית הראשונה של 1985 ובמחצית השניה של 1984.

● הצריכה הציבורית (תשלומי שכר וקניות שוטפות מייצור מקומי ומיבוא של הממשלה והרשויות המקומיות) במחירים קבועים, עלתה בשנת 1985 ב־2 אחוזים לאחר גידול של 7 אחוזים ב־1984. כמו בשנה הקודמת נובעת העליה בצריכה הציבורית ב־1985 מגידול ביבוא הבטחוני הישיר שעלה ב־25 אחוז לאחר עליה של 39 אחוז ב־1984. לעומת זאת, הצטמצמה בשנת 1985 הצריכה הבטחונית למעט היבוא הבטחוני ב־7 אחוזים. בצריכה הציבורית האזרחית חלה יציבות — הנמשכת מאז 1980, והיינו ירידה שנתית של 2 אחוזים לנפש.

● הצריכה הפרטית לנפש, במחירים קבועים, ירדה ב־1985 ב־2 אחוזים. זאת, לאחר ירידה של 8 אחוזים בצריכה לנפש ב־1984 ועליה של 5 אחוזים ב־1983. הירידה השנתית הממוצעת של 2 אחוזים בצריכה הפרטית לנפש בשנת 1985 מבטאת בעיקר ירידה חריפה של 9 אחוזים ברבע השלישי של השנה, לאחר שבמחצית הראשונה של השנה היתה רמת הצריכה לנפש דומה לזאת של 1984. נתונים חלקיים לרבע האחרון של 1985 (בעיקר נתונים על יבוא מוצרי צריכה, מכירות בשיווק המאורגן והגעת היוצאים לחו"ל) אינם מצביעים על המשך הירידה בצריכה הפרטית.

● יבוא הסחורות והשירותים, במחירים קבועים, ירד בשנת 1985 ב־2 אחוזים; ללא היבוא הבטחוני הישיר, הצטמצם היבוא ב־5 אחוזים, לאחר ירידה דומה ב־1984. הירידה ביבוא למעט יבוא בטחוני השתקפה בעיקר מצמצום יבוא השירותים ובמיוחד הוצאות על נסיעות לחו"ל. יבוא הסחורות, למעט יבוא בטחוני, בשנת 1985 היה דומה לרמתו ב־1984.

● עודף היבוא על היצוא של סחורות ושירותים, בדולרים שוטפים הסתכם לפי אומדנים מוקדמים לשנת 1985 ב־4.3 מיליארד דולר. ללא היבוא הבטחוני הישיר, הסתכם הגרעון ב־2.5 מיליארד דולר בשנת 1985 והיה נמוך בכ־מיליארד דולר לעומת 1984 וב־1.7 מיליארד דולר לעומת 1983.

● ההכנסה הלאומית (כל ההכנסות משכר עבודה, רווח, ריבית, שכר דירה, דמי חכירה ותמיכות לצרכנים), במחירים שוטפים, עלתה בשנת 1985 בשיעור דומה לעליה בתשלומי השכר ששילמו המעבידים (כולל הוצאות עבודה נוספות). זאת, לאחר שבשנים 1983 ו־1984 ההכנסה הלאומית עלתה ב־2%־1 מהר מאשר עליית השכר.

16.5% — הריבית הריאלית על סל האשראי ב־85

מאת דרור שרביט

הריבית הריאלית השנתית על האשראי המוכוון והחופשי הגיעה בשנה האחרונה ל־16.5 אחוז, עולה מחישובים שנעשו אתמול בבנק ישראל. עם זאת הריבית הריאלית על האשראי החופשי בשקלים הגיעה ל־76 אחוז על בסיס ממוצע שנתי.

מסיכום זה עולה עוד כי הריבית הריאלית השנתית על האשראי המוכוון היתה בשיעור שלילי של 14 אחוז, הריבית הריאלית על אשראי חופשי במט"ח ובשקלים הגיעה ל־45 אחוז והריבית הריאלית על מט"ח חופשי הגיעה ל־8 אחוזים.

נתוני הריבית על סל האשראי הממוצע במשק, סותרים את הטענות על הריבית הגבוהה שהיתה בשנה האחרונה, אם כי הם מוכיחים פעם נוספת שהריבית על האשראי החופשי בשקלים היתה בשיעורים חריגים, שאינם זכורים במשק.

התאחדות התעשיינים פירסמה אתמול הודעה לעתונות בה נמסר כי הריבית הריאלית בממוצע שנתי הגיעה בשנה החולפת ל־80 אחוז. על רקע הריבית הריאלית הגבוהה שהיתה גם בחודשים האחרונים מצהירים התעשיינים כי לא יוכלו לעמוד בהקפאת המחירים אם לא תתבצע הורדה מידית של הריבית כפי שהחליטה הממשלה.

בהודעה שנמסרה על ידי התאחדות התעשיינים אין איזכור לעובדה כי חישובי הריבית מתייחסים לאשראי החופשי בשקלים.

כאמור לעיל, בדיקת עלות סל האשראי במשק, כולל האשראי המוכוון והאשראי החופשי במט"ח, מגלה שיעור ריבית ריאלי נמוך בהרבה ששיעורו השנתי הממוצע הגיע ל־16.5 אחוז, וזאת למרות שיעורי הריבית הגבוהים באשראי השקלי החופשי.

התאחדות התעשיינים אומרת עוד בהודעתה, כי מחישובי כלכליה עולה שהריבית הריאלית השנתית על בסיס חודש נובמבר הגיעה ל־110 אחוז ובחודש דצמבר, בהנחה שהמדד יעלה ב־1 אחוז, הגיע שיעורה השנתי ל־67 אחוז.

לפי חישובי בנק ישראל מסתכמת כיום הריבית הנומינאלית החודשית על סל האשראי ב־2.9 אחוזים.

גובשו נוהלי עבודה בדירקטוריון הפועלים

מועצת המנהלים החדשה של בנק הפועלים גיבשה נהלים חדשים בדבר דרכי פעולתה.

מועצת המנהלים החדשה, בראשותו של פרופ' ברגלס, נתמנתה, כזכור, לפני מספר חודשים, במסגרת שינויים מהותיים שנערכו בהרכבה, ושהתבטאו בצמצום מספר חבריה, ובהחלפת מרבית החברים הוותיקים בחברים חדשים.

מועצת המנהלים קיימה לאחרונה שורה של דיונים בדבר דרכי פעולתה, שבמהלכם גובשו נוהלי עבודה חדשים של מועצת המנהלים ושל ועדותיה. נהלים אלה נכנסו לתוקף ב־1 בדצמבר.

בגיבוש הנהלים החדשים נלקחו בחשבון ההנחיות שהוציאה המפקחת על הבנקים לאחרונה בדבר דרכי פעולתם של דירקטוריונים של הבנקים.

מועצת המנהלים של הבנק החליטה, בין השאר, להקים ארבע ועדות מישנה מבין חבריה, שתפעלנה בתחומים הבאים: ועדת אשראי ומאזן, ועדת עסקים ותקציב, ועדה לתכנון לטווח ארוך וועדת בקורת. ועדות אלה כבר החלו בפעולתן.

4 מיליון דולר — רווח תפעולי ב„אפריקה לישראל"

הרווח מפעולות של חברת „אפריקה ישראל" הסתכם במחצית הראשונה של שנת 1985־6 בכ־5.6 מיליארד שקל, כ־4 מיליון דולר זאת לעומת כ־4.5 מיליון דולר בכל שנת המאזן הקודמת. הרווח הנקי המתואם הסתכם בכ־חצי מיליון דולר לעומת כמיליון דולר בכל השנה הקודמת.

חברת „אפריקה ישראל" הקדימה את פרסום הדו"ח החצי שנתי שלה לנוכח תוכניתה לגייס בקרוב הון בהנפקת איגרות חוב וכתבי אופציה, כאשר מרבית ההנפקה מיועדת להפצה בדרום אפריקה. הקדמת פרסום הדו"חות תיתן גם לקבוצת בנק לאומי שיוכל לכלול את הרווח בתוצאות השנתיות שלו.

חברת „אפריקה ישראל" מציינת כי בתקופת הדו"ח היה המשק נתון בהקפאת מחירים אשר חלה על הענפים העיקריים בהם פעילה החברה, כך שמשמעות השיפור ברווחיות גדולה יותר.

הפער הגדול בין הרווח התפעולי לבין הרווח הנקי המתואם משקף את עומס המס הנובע מחוקי המס החדשים, הגורמים לטענת החברה, להכבדה משמעותית על חברות הפעילות בענף הבניה, הקבלנות ואחזקת נכס"ים. החברה מוסרת כי רווחי לאומי אחזקות ביטוח, המחזיקה ב־65 אחוז מהון המניות של חברת „מגדלי" הסתכמו במחצית שנת המאזן בכ־785 מיליון שקל לעומת כ־2.5 מיליארד שקל בכל השנה שעברה. הקטנת ניכויי הצילמר בחברת הביטוח הקטינה את הרווח המדווח לאחר מס ב־1.85 מיליארד שקל. „אפריקה ישראל" מחזיקה ב־37 אחוז מחברת לאומי אחזקות ביטוח.

במועד פרסום הדו"ח נבנו על ידי החברה 350 דירות באתרים שונים בארץ, מהם נמכרו 200 דירות. בפארק המדע בק. וייצמן השלימה החברה לאחרונה הקמת מבנה בן כ־6 דונם שהושכר כולו מראש. החברה מתכננת עתה את בניית המבנה המרכזי של הפארק, בשטח של 8 דונם.

שוק הסחורות ב־85:

תנודות חדות במחירים

מאת ביל כספי

בשוקי הסחורות החשובים של העולם התנהל בשנה האחרונה מסחר ער ועצבני. בחודשים האחרונים היו תנודות חלולות במחירים. מחירי הקפה, למשל, שבחישוב שנתי עלו ב־25 אחוז, הידרדרו בקיץ לשפל של כ־1,500 לישי"ט הטונה, ובסוף השנה הרקיעו כמעט ל־3,000 לישי"ט.

תנודות עזות חלו גם בסחר הניקל, בסחר הנחושת ובסחר הסוכר, שלא לדבר על הבדיל, שהמסחר בו נפסק מאז אוקטובר.

בשנה האחרונה הושפע המסחר מגורמים ספקולאטיביים, אך אין להתעלם גם מהשפעת הגורמים המסורתיים, שהשנה נתנו את הטון בשווקים.

התחזק הביקוש התעשייתי למתכות בסיסיות

ברבע האחרון של השנה גדל הביקוש התעשייתי למתכות בסיסיות, ואף שבחישוב שנתי מחיריהן ירדו מאוד, הרי בחצי השני של השנה התחילו המחירים להתאושש. עקומת המחירים שיקפה בעצם את עקומת הביקושים: בחצי הראשון של 1985 היו הביקושים התעשייתיים למתכות הבסיסיות חלשים, בעיקר לניקל, לאבץ ולעופרת. הסחר בניקל במשך השנה האחרונה היה סיפור בפני עצמו. בתחילת השנה גדל מאוד הביקוש לניקל, כיוון שהמהומות בקלדוניה החדשה, אחת הספקים החשובים של ניקל בעולם, היו בשיאן. האי שבלב האוקיאנוס השקט נקרע בין מחצית האוכלוסיה, הרוצה לשמור על הקשר עם צרפת, בעיקר מתיישבים לבנים ובני גזעים אסיאתיים לאימפקומיים, לבין המקומיים הקרויים הקנאקים, הרוצים בעצמאות. אלה נוקטים פעולות טרור להשגת מטרותיהם. מחיר הניקל עלה מאוד בתחילת השנה, כי היה חשש מפני מחסור, אך משנרגעו הרוחות, ירדו המחירים.

גם לירידת מחירי העופרת והאבץ יש הסבר. המחירים ירדו מאוד במחצית הראשונה של השנה, בעקבות התמעטות הביקוש למתכות הללו מצד תעשיות הרכב. בגלל התמעטות הביקוש, ירדו המחירים וההתאוששות שחלה בחודשים האחרונים לא הספיקה כדי שהמחירים יעלו בחישוב שנתי.

יותר מכל המתכות הבסיסיות בלטו השינויים במחיר הבדיל. המסחר בו הופסק באוקטובר, בגלל אי־יכולתה של מועצת הבדיל העולמית להמשיך ולתמוך במחיר של יותר מ־8,000 לישי"ט הטונה. מאחר שיש עודף בדיל בעולם ואין תומך במחירו, עלול מחירו לרדת עד למחצית רמתו כיום. בעת כתיבת שורות אלו טרם חודש המסחר בבדיל, אך אין ספק שהוא יחודש במחצית השניה של ינואר, כי אם לא ייפתח המסחר הרשמי בבדיל, עלול להיווצר שוק שחור, שיפגע בשוק המתכות של לונדון.

תנודות עזות במחירי הקפה בעולם

תנודות עזות חלו במחירי הקפה בעולם במחצית הראשונה של השנה. בעצם, עד חודש אוקטובר ואף תחילת נובמבר ירד מאוד מחיר הקפה, בגלל החשש מפני הצפת השווקים בסחורה. עד אוקטובר, כשהתקבלו ידיעות על הבצורת בבראזיל, אמדו את יבולי הקפה ב־100 מיליון שקים, שכל אחד מהם מכיל 60 קילוגרם. התצרוכת מגיעה לכמחצית מזה, ומאחר שבמחסנים שונים בעולם מונחים כחמישים מיליון שקי קפה, היה חשש שהשוק יוצף. אך לפתע הגיעו ידיעות שהבצורת בבראזיל כילתה כמחצית מיבול הקפה שם — כשלושים מיליון שקים. מיד גברו הביקושים והספקולאנטים הגבירו תיים. למעשה לא היתה שום סיבה לעליית מחיר הקפה, כי היבולים, בהיקף של כ־80 מיליון שקים, יספקו את כל הביקוש העולמי ועוד יישאר עודף של כשלושים מיליון שקים. הביקושים הנוכחיים מושפעים מגורמים פסיכולוגיים בלבד.

המסחר במוצרי מזון אחרים היה רגוע למדי. במחירי הדגן והקקאו לא היו שינויים מיוחדים בשנה האחרונה.

במחירי הסוכר היו התפתחויות מעניינות המחירים נשרו בתהום.

מחירי הסוכר ירדו לשפל בשנה שעברה והשנה הם התאוששו, ללא כל סיבה מסחרית. הביקושים החזקים השנה התבססו על הערכת השוק, שמחירי הסוכר נמוכים מדי. במחירי התה חלה ירידה חלולה, הנזר כאפשרות סחר חופשי בתה השווקים הציף בתה במשך השנה בלונדון אומרים, שגם אלמלא הסירה הודו את ההגבלות, היו המחירים יורדים. שכן תה רב מגיע ללונדון מקניה, מסרי־לנקה, מבנגלה־דש ומפקיסטן. לא לשווא הסירה הודו את ההגבלות. הם חששו, ובצדק, לאבד את השווקים שלהם.

יציבות בשוקי המתכות היקרות

בשנה האחרונה היו מחירי המתכות היקרות רגועים. ומאחר שהמשקיעים כבר אינם רואים בהם מקורי השקעה או מקודים לאגירת הון, המחירים לא הושפעו מהתנועות של חוסר יציבות, שאפיינו את שוקי הכספים בעולם. המסחר הושפע מהצטמצמות הביקוש התעשייתי לכסף ומהגידול המעוט בביקוש התעשייתי לזהב.

	27.12.84	27.12.85	שינוי באחוזים
	דולר	דולר	
אונקית זהב	309.5	325.75	+5.205
אונקית כסף	6.383	5.76	—9.760
	ליש"ט	ליש"ט	
טונה נחושת	1123	984	—12.378
טונה בדיל	9920	—	
טונה עופרת	382	267.5	—29.974
טונה אבץ	682	497	—27.126
טונה אלומיניום	895.5	752	—16.025
טונה ניקל	4075	2890	—29.080
	דולר	דולר	
טונה סוכר גולמי	92.5	133.5	+44.324
טונה סוכר לבן	133.5	167.5	+25.468
טונה קאקאו	1873.5	1786.5	—4.644
טונה קפה	2261	2783	+23.087
בושל גרעיני חיטה	3.4675	3.375	—2.668
בושל גרעיני תירס	2.675	2.485	—7.103
בושל גרעיני סויה	5.87	5.3425	—8.986
ליברת כותנה	0.6617	0.6125	—7.435
	ליש"ט	ליש"ט	
קילו תה משובח	3.40	1.75	—48.529
קילו תה בינוני	2.90	1.32	—54.483
קילו תה ירוד	2.55	0.95	—62.745

נושי „כוכב השומרון":

הצעת הכונס אינה מספקת

מאת משה גבע

הנושים הלא מובטחים של חברת „כוכב השומרון" המקימה את העיר החרדית עמנואל שבשומרון מודעים שהצעת הפשרה אותה קיבלו מכונס הנכסים של החברה, פרופ' יעקב נאמן (מנכ"ל משרד האוצר לשעבר) היא מגוחכת ולא רצינית. בין הנושים נמנים „סולל בונה" התובעת 2.5 מיליארד שקל ועוד שני קבלנים פרטיים, התובעים 100,000 דולר כל אחד. לפני כחודש הסכימו הנושים לדחות את בקשתם לפרוק החברה בתקווה לקבל מכונס הנכסים הצעת פשרה שתאפשר להם את חידוש הבניה שבה הוחל.

בא־כוח הקבלנים הפרטיים עורך־דין צודק דוברה אמר שהלקוחות קיוו לקבל הצעת עבודה בסכום של 75,000 דולר ומאוחר יותר הסכימו „לרדת" לסכום של 50,000 דולר. „כונס הנכסים, לעומת זאת, הציע לנו עבודת סייח ב־15,000 דולר, המהווה בעצם את עלות העבודה כך שלא יותר כל רווח", אמר דוברה. „סולל בונה" קיבלה הצעה של עיסקת קומבינציה לפיה תקבל החברה תמורת חובה של „כוכב השומרון" דירות אותן החלה לבנות ושחלקן עדיין לא נמכרו. עורך־דין יהושע גלברד המייצג את „סולל בונה" הגדיר את ההצעה „לא רצינית". ממשרדו של עו"ד נאמן סרבו לפרט את פרטי הצעת הפשרה.

הנושים הגיו הבקשו בשבוע שעבר מנשיאת בית המשפט המחוזי בתל אביב השופטת הדה אבנור לפרק את „כוכב השומרון". השופטת אבנור לא דחתה את בקשת הפירוק כפי שציפו במרבית כלי התקשורת, אלא הוליכה מספר נקודות להעביר את הדיון לבית המשפט המחוזי בירושלים. כמרכז ציינה השופטת את הדרישה לחקירת פעולות שנעשו על־ידי מנהלי „כוכב השומרון" היכולה להתבצע רק במסגרת פרוק החברה.

יום לפני החלטת בית המשפט הפיץ דוברת של משפחת מרגוליס (מבעלי החברה השותפים בלונדון) בין מערכות העיתונים חוות דעת של רואי החשבון „זוהר את זוהר" לפיה, אם תבוצע תכנית ההבראה של כונס הנכסים יכסו ההכנסות ממכירת הדירות את התחייבויותיה של „כוכב השומרון". בחוות הדעת נלקחה בחשבון „קרן הצדקה" של משפחת מרגוליס בסך 3 מיליון דולר. בתגובה אמר עו"ד גלברד כי ההנחה העומדת ביסוד חוות הדעת היא, של הדירות יימכרו ובמחירים הנקובים וכי הוא בקיא מספר החברות מנותני חוות הדעת לגבי הנתונים עליהם הם מבוססים. באשר ל„קרן הצדקה" מסבר שאינה אלא הלוואה במטבע זר הנושאת ריבית שנתית. במקרה של פרוק החברות מכל סיבה שהיא יהיו כספי הלוואה הקרן מובטחים בשעבוד שוטף. השמועות אומרות כי הקרן הוקמה על־פי פסק דין רבני של בית דין צדק בלונדון, אשר פסק שעל יוסף מרגוליס להשלים את בניית הדירות אותן מכרה החברה לרוכשים החרדים ולא נתן את הדעת לפתר הנושים. דובר משפחת מרגוליס הכחיש שמועות אלה וטען כי מרגוליס פנה ביוזמתו לבית הדין הרבני וכי פסק הדין לא חייב אותו לעשות דבר.

„מרגוליס", אמר הדובר, „הקים את הקרן מרצונו החופשי".

85: אף חברה חדשה בבורסה; שתיים נמחקו

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

אף חברה חדשה לא הצטרפה לבורסה לניירות ערך בשנת 1985. נהפוך הוא, שתי חברות נמחקו מהמסחר, עולה מסיכום ראשוני שנערך בבורסה לניירות ערך עם סיום שנת 1985.

מסיכום זה עולה, כי בשנת 1985 גייס הסקטור העסקי בבורסה לניירות ערך 190 מיליון דולר, רובם בהנפקת איגרות חוב. סכום זה דומה להיקף הגיוס בשנה הקודמת.

עם זאת בשנת 1984 הצטרפו לבורסה לניירות ערך 11 חברות חדשות. חלק גדול יותר של גיוס ההון בוצע באמצעות הנפקת מניות ואופציות.

בשנת 1985 הופסק המסחר בניירות ערך של 16 חברות: ב־13 בגלל היקלעות לקשיים כספיים, בשתיים בגלל אי פרסום דו"חות ובשלוש בגלל חוסר סחירות. שתי החברות שמניותיהן נמחקו מהמסחר הן: אלסקה „ספורטלייף" ו„פרינץ".

סיכום היקף המסחר בשוק המניות בשנת 1985 מראה כי הוא הסתכם בכ־730 מיליון דולר בדומה להיקף המסחר בשנה הקודמת. בשוק איגרות החוב חלה נסיגה בהיקף המסחר בכ־100 מיליון דולר והוא הסתכם בכ־740 מיליון דולר. מקום מרכזי במסחר תפסה השנה הפעילות במלוות קצרי המועד — מק"מים. היקף הפעילות בנייר זה הגיע ל־1.1 מיליארד דולר לעומת כמה מיליונים בודדים בשנה הקודמת.

התשואה הכללית של שוק המניות עלתה בממוצע ב־191 אחוז. שיעור המקורב לעליית המדד השנה שצפוי להסתכם בכ־188 אחוז.

קרנות הנאמנות העלו שערי המניות והאג"ח בסיום שנת המסחר

יום המסחר האחרון לשנת 1985 עבר על שוק המניות באוירה חיובית — שהתבטאה במגמה מעורבת המלווה בנטיה חזקה יותר לעליית שערים.

המסחר ביום האחרון של 1985 היה דומה ליום המסחר האחרון של שנת 1984, שנת 1983 וכו'. הסיבה לדמיון הרב בין המועדים הנ"ל מקורה בגורם עונתי הנקרא „מצעד הקרנות" לסיום השנה הקלנדרית. גם אתמול הזרימו קרנות הנאמנות ביקושים לצורך שיפור התשואה השנתית וזאת למרות שמיקומה ברשימת הקרנות המועדפות נקבע כבר במהלך השנה.

מבחינת שוק המניות, שנת 1985 אופיינה בשלושה גלים חדים בשערי המניות.

הגל הראשון שהחל עוד בשנת 1984 הסתיים בינואר 1985 — ונקרא בפי כל משבר „בלאס".

הגל השני של עליות שערים היה חד מקודמו והוא בא בעקבות התכנית הכלכלית מסוף חודש יולי 1984. שיאו של הגל היה באמצע חודש אוגוסט ומאז ועד סוף חודש נובמבר נשחקו שערי המניות לרמה הנמוכה ביותר לשנת 1985.

הגל השלישי לשנת 1985 החל בסוף חודש נובמבר, יש הטוענים כי הסיבה העיקרית לגל העליות בשלב זה היתה רצונן של קרנות הנאמנות ובעיקר אלו המשקיעות במניות לפרסם תשואה ריאלית חיובית לשנת 1985. ראוי לציין שחודש דצמבר אופיין גם בירידה דרסטית בריביות תפ"ס ובמעבר של כספים מפקדונות אלו ומפקדונות פת"מ עו"ש לעבר השקעות אלטרנטיביות, דבר שעזר לקרנות הנאמנות במלאכת השגת התשואה.

מה צפוי בשנת 1986

הגורמים העיקריים שישפיעו על שוק המניות בשנת 1986 הם: מחד, המצב המקרו־כלכלי של המשק — המצוי עדיין במצב רעוע ביותר. ומאידך במיקרו — ריביות נמוכות העשויות מבחינת שוק ההון לגרום להסטת כספים לעבר השקעות, שתנבה תשואה מעבר לאינפלציה.

במצב בו גורם המקרו פועל בכיוון שלילי וגורם המיקרו פועל בכיוון חיובי, יש לשער ששוק המניות „ינצח" את האינפלציה בשנת 1986 אך זאת תוך כדי גלים של עליות שערים. מכיוון שבכל גל של עליות שערים יש גם הצד של ירידות שערים — שוק המניות יהיה שוק „קשה" בו תמשך המגמה לפיה הפעילים העיקריים הם קרנות נאמנות ובשוליים גם מספר מנהלי תיקים ובעלי עניין.

השגת תשואות גם בשוק המצמודים

גם שוק המצמודים התנהג אתמול בהתאם למועד הקריטי של סוף שנה.

מסתבר שגם בקרנות הנאמנות הסולידיות יש צורך בהשגת תשואה, לפיכך הזרימו היום ביקושים גדולים לאגרות חוב מסוג „גליל" משוקלות „שגיא" משחר, והן נרשמו ע"י קרנות הנאמנות במחיר הגבוה ב־4 אחוזים בממוצע מהמחיר בו יכלו להשיג אותן אג"ח בהנפקה במקור ביום המסחר הקודם. הפרש של 4 אחוזים באגרות חוב הינו הפרש גדול במיוחד וקשה להבין מדוע כספי ציבור משמשים לצורך פעילות מסוג זה.

„גלובס" מאיים בבג"צ נגד הבורסה

הנהלת העיתון הכלכלי „גלובס" הגישה תלונה ליו"ר הרשות לניירות ערך אליעזר שילוני נגד מנכ"ל הבורסה יוסף גיגעי והמשנה למנכ"ל נתן שילה. התלונה נובעת לאיסור שהטילה הבורסה על ציון שמותיהם של חברי הבורסה בסקירות הבורסה של העיתון.

על רקע זה אסרה הבורסה על כתב העיתון להיכנס לאולמות המסחר. בתלונתו לרשות אומר „גלובס", כי הנהגת הבורסה נובעת משיקולים זרים והיא נותנת יתרון לחברי הבורסה על פני הציבור הרחב.

„גלובס" מוסיף בתלונה כי ישקול פניה לבג"צ אם פנייתו לא תטופל בהקדם.

מהלך המסחר

במהלך המסחר בשוק המניות נרשמו עודפי ביקוש בהיקף בינוני עד גדול בכל המניות ה„כבדות" וה„חצי כבדות". ביקושים אלו הוזרמו כאמור ע"י קרנות הנאמנות ושעריהן עלו עד 3 אחוז בדרך כלל.

במניות הבנקים שב„הסדר" נרשמו ביקושים בהיקף כספי של 1.8 מיליארד שקל ושעריהן עלו עד 0.5 אחוז.

התשואה הדולרית במניות ה„הסדר" נקבעה ברמה שבין 12.9 עד 13.6 אחוזים.

בשוק המצמודים נרשם עודף ביקוש של 1.9 מיליארד שקל באגרות החוב המדדיות בעוד שבאגרות החוב הדולריות נרשם עודף היצע נמוך של מיליארד שקל.

דו"חות כספיים

אבגל — לחברה נרשם הפסד מתואם של 134 מיליון שקל למחצית השנה לעומת רווח מתואם של 476 מיליון שקל בכל שנת 1984/85.

וולפסון — לחברה נרשם הפסד מתואם של 629 מיליון שקל למחצית השנה לעומת הפסד של 714 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

שלדות — הפסד מתואם של 91 מיליון שקל למחצית השנה לעומת הפסד של 210 מיליון שקל בתקופה המקבילה.

קרמני — הפסד מתואם של 761 מיליון שקל לשנת 1984/5 לעומת הפסד של 967 מיליון שקל בשנה הקודמת לכך. המסחר במניות „קרמני" יחודש ביום א' לפי שער בסיס של 690 אחוז במניות בנות 1 שקל ו־368 אחוז במניות בנות 5 שקלים.

מלט — הפסד מתואם של 1.5 מיליארד שקל למחצית השנה, לעומת הפסד של 2.0 מיליארד שקל בכל שנת 84/5.

קנדשטיין — הפסד מתואם של 111 מיליון שקל למחצית השנה לעומת רווח של 10 מיליון שקל בכל שנת 84/5.

מהדרין — רווח מתואם של 3.2 מיליארד שקל לשנה שהסתיימה ביולי 85' וזאת לעומת הפסד של 2.1 מיליארד שקל אשתקד.

החברה תחלק דיבידנד במזומן בשיעור 150 אחוז ומניות הטבה בשיעור 100 אחוז.

כנס — רווח מתואם של 196 מיליון שקל למחצית השנה לעומת הפסד מתואם של 117 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

כתן — רווח מתואם של 837 אלף שקל למחצית השנה לעומת הפסד של 55 מיליון שקל לכל שנת 1984/5.

עיריית נתניה

הודעה

על ארכת מועד להגשת הצעות למכרז מס' 46/85

פינוי אשפה במכולות

מועד הגשת הצעות למכרז מס' 46/85 פינוי אשפה במכולות, הוארך עד יום שני ג' בשבט תשמ"ו (13.1.86).

הארכת המועד בשל שינוי בתנאים.

נא לפנות לאגף תנאי פני העיר, ברחוב ההסתדרות 6 — נתניה

נתניה: י"ז בטבת תשמ"ו 29.12.85 — יואל אלרואי, ראש העיר

● פרוספורטר פולקסווגן אוטומטי, 1982, משולים וחלונות. 067־95122, 067־95478.
● בהזדמנות! פרטיים! גרנדה משופצים באחריות! — „רכב ישראלי" 03־836246, 03־825728.
● מכוניות בטלפון! בוררה, ישראכרט ודיינרס! 03־221580, 03־221886, 03־227117 פתוח רצוף.
● אוטוביאנקי ג'ונייור 82 (הסוכנות לשעבר) מבויינת מ־10.00 03־317089.
● סובארו די.אל. 1979 4 דלתות + צמיגים נדירה — 03־790119.
● סיאט 124 1980 במצב מצוין מנוע 1984 03־881980.
● בהזדמנות! קפרי 76 אוטומטית + מנוע משופץ לתלוי' 03־344316.
● סיטרואן ג'י.אס. פלאס 1976 פרטית 65,000 קילומטר, מטופלת — 03־442842.
● סיאט 124 1400 אוטומטית במצב מצוין + רדיוטייפ — 03־314175.
● אאודי 80 1300 1983 ראשונה! פרטית + אזעקה + רדיוטייפ 03־7511837.
● סיאט פנדה 1986 אפס קילומטר להחלפה ברכב על — 063־22725 03־490683.
● ישירות מחבר השכרה! ריטמו 1984 + פיאסטות 1984 + אוטוביאנקים 1984 + פיאט 131 1600 1983 אוטומטית ארגנטה, החלפה ברכב על הבי' תשלומים 063־22723 03־490683 החלפה ברכב זול בתשלומים.
● אלפא 33 אפס קילומטר 1986 063־22723 03־490683.
● פיאט 128, 1978 4 דלתות שמורה להפליא!!! — 03־733527.
● גולף 1100 1982 5 דלתות ראשונה! + טסט 03־762864.
● שברולט נובה 1979 ראשונה + כל התוספות יפהפיה!! 03־311249.
● אסקורט 75 1100 מטופלת נדירה כללית ומכנית 9232988.
● סובארו די.אל. 4 דלתות 1979 פרטית שמורה ומוחזקת נהדר! 03־762778.
● קורטינה 1600 אוטומטית 1982 ראשונה פרטית + רדיוטייפ מהשוטר 03־318886, 872551.
● סובארו 1300 אוטומטי 1984 שבייה + תוספות מיוחדות — 052־553263.
● רנו 18 1979 אוטומטית פרטי ושמורה + רדיוטייפ — 03־905548.
● אסקורט גרנדה 4 דלתות 1977 במצב מצוין!!! 03־393106.

מערכות קול

● מבצע לבעלי ישראכרט ו־דיינרס! שלם 95 ש"ח וקח סטריאו מיתרה 12 תשלומים — א.א. גוה שאנן 37 תל־אביב.

וידיאו טייפ

● מבצע לבעלי ישראכרט ו־דיינרס! שלם 95 ש"ח וקח וידאו או טלויזיה היתרה 12 תשלומים א.ה.א. נוה שאנן 37 תל־אביב.

רהיטים

● בהזדמנות סלון חדש מקסימה 3 + 2 + 1 749635.

מציעים למכירה

● למכירה כמות מסחרית של ברגירי פלסטיק, וכד צמר לתעשיות העשייתיות 03־375545 ובערב 03־950711.
● מבחר מדפים + עמודים + ארונות + תיקיות למתכת למחסניות, מוסכים והמוסדות — 252738, 259031.

רוצים לקנות

● יוסי קונה ירושות, מקררים, רהיטים, חשמליים ועתיקות. 831484.
● כ"ש קונה רהיטים, ירושות, חשמליים 832354 ובערב 825099.
● משה קונה הכל, רהיטים, ירושות, מקררים, 836316 — 591838.
● צורה קונה רהיטים, מקררים, ירושות, 827011 ובערב 857920.
● לוי קונה רהיטים, דברי חשמל, ירושות, 813008, 838790.
● מים קונה הכל! רהיטים, ירושות, עתיקות 812649 —.
● ויצמן קונה הכל: רהיטים, ירושות, מקררים וחשמליים, — 811136, 825908.

פוליש וניקיון

● „המלטסי" ניקיון ופוליש + החברה רישיון 5563 בעיצוב — 03־375458.

רפוי והרזיה

● „כיף"! בבית הלקוח/ה מידי מעסות צעירות ונאות — 03־793173.
● פתוח? באו לקריסטין! אולימפוס 4, פינת יהודה הלוי 03־623113, 06.
● מכבי 7, מסגים חינם ע"י מסג'יסטיות (גדידות מסג'יסטיקה) 03־284513.
● „יוספי" נעים וטוליד', מסגי מקצוען ע"י נאות 03־230856.
● מסגי כללי באוירה נעימה, ארלוזורוב 168, 03־221022.
● מסגי מקצועי ע"י מסג'יסטיות + סאונה, בן־יהודה 26, 03־287240.
● בריאות והנאה — סאונה ומסגי באוסקריר, שלמה המלך 46, תל־אביב, 03־238685.
● מסגים 20,000 לשעה ע"י מסג'יסטיות, דיזנגוף 184, — 03־222071.
● „סטיילי"! עיסוי בבית הלקוח/ה לגברים ונשים בעיר ראת/ים, 03־285237.
● „פינוקי"! צלצל והמסה צעירה תגיע לביתך מיד! — 03־236697.
● מכבים מסגי כללי והמסה ע"י מאסג'יסטית 20 ש"ח לשעה 03־238063.
● חדש שרי וסילבי יקבלו אתכם במסגי מרגיע 03־825431.
● „ב"ם־התיכון" תקבל/י מסגי מקצועי והמסה ע"י מסג'יסטיות נאות טרומפלדור 12 ת"א.
● מכון עיסוי שולח מסג'יסטיות/ים מנוסות/ים לביתך!!! לטלפן 03־231007.
● סאונה + מסגי ע"י מסג'יסטיות אוירה אקסלוסיבית זבוטינסקי 26, 03־288618.
● מסגים 20,000 לשעה ע"י מסג'יסטיות דיזנגוף 184 — 03־222071.
● שירות מסגי לבית הלקוח/ה ע"י מסג'יסטיות נאות. 03־240944.
● שרות מסגי לבית הלקוח/ה ע"י מסג'יסטיות נאות — 03־238798.
● „הדיסקרט" מסגי מקצועי והרגעה פינסקר 48 — 03־296456.
● מסגי מכל הלב אצל „לבי" יסוד המעלה 55 03־370097.
● שרות עיסוי לגברים בבית הלקוח מצעירות ונאות — 7515288.
● שרות עיסוי לגברים בבית הלקוח מצעירות ונאות 333530.
● מסגי מקצועי, נעים מרגיע, אקסקלוסיבי 052־70073 גם בשישי.
● בריאות והנאה, סאונה ו־מסגי, מסג'יסטיות בן־יהודה 91 03־234396.
● כרות מסגי דיסקרטי ואקסקלוסיבי לבית הלקוח/ה ולהזמנות 289452.

הברויות

● הכרות מיידית אקסקלוסיבית ברמה גבוהה ובסודיות „דורית". 03־722277.
● היכרויות לאנשי עסקים לתיירים ברמה אקסלוסיבית ל־נשים חינם 03־235020 — „סוניה".
● הצעות מיידיות במגוון רחב ובסודיות „נורית" — 03־374786 לנשים חינם!!!

שידוכים

● אגנת הבים מכל רחבי ה־ארץ, נישואי הגישים במגע־צות עלונר „קשרי" קבלתם — חיפה/י קבתיון 04־446023, — 04־442105 + בשבת.

במועצה הדתית

ירוחם

● שלמה אוחיון, רווק, ישראל, ירוחם; שלומית מלכה, רווקה, ישראל, ירוחם.

שוק המציאות

● כסוי אסקורט 14 180 שקל חדש — 318466.

גפני פוסל את תוכניות הורביץ ורשות הנמלים להובלת הפחם וממליץ להשתמש בנמל אשדוד

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

בדו"ח שיוגש היום או מחר לממשלה פוסל ארנון גפני, הפוסק מטעמה, את התוכנית של היו"ר יגאל הורביץ לבנות רציף פחם בנמל אילת ולהוביל במסילת ברזל את הפחם לתחנת הכוח שתוקם באיזור אשקלון. גפני פוסל גם את הד תוכנית של רשות הנמלים לבנות נמל פחם באשדוד, והוא ממליץ לממשלה להשתמש בי תשתית הקיימת בנמל אשדוד כפתרון להספקת הפחם לתחנת הכוח החדשה.

יצוין, שהחלופות לשיטת הספקת הפחם לתחנת־הכוח נדונו בוועדות שונות במשך שלוש שנים, ומסקנות גפני הן האחרונות הקובעות בנושא זה.

בהתאם להמלצות של ארנון גפני יש להשקיע 25 מיליון דולאר ברציף מספר 9, ההולך ונבנה בלאו הכי בנמל אשדוד. השקעה זו דרושה לרכישתו — התקנתו של ציוד פריקה, מסוע ומאגר לשילוח הפחם. רציף מספר 9, שנבנה לשינוע מטעני תפזורת, יושלם תוך שנה בהתאם לתוכניות המקוריות, כלומר, כשנתיים לפני הפעלת היחידה הראשונה של תחנת־הכוח באתר קצ"א באשקלון.

סופר „דבר" מציין, שתוכנית הורביץ היתה כרוכה בהשקעה נומינאלית של 250—400 מיליון דולאר (לפי הערכת גורמים שונים, החלוקים ביניהם לגבי אומדן ההשקעה), שלא לדבר על מגבלות אחרות כגון מיקום הרציף במרחק כמה מאות מטרים מאתרי המלונות באילת.

תוכנית רשות הנמלים כרוכה לפי אומדן הרשות, המסתמכת על הצעת קבלן, בהשקעה נומינאלית של 125 מיליון דולאר. שוללי תוכנית זו בארץ טענו, שהשקעה הריאלית בתוכנית זו, כולל ריבית ועלויות, היתה מגיעה ל־275 עד ל־350 מיליון דולאר.

מלבד ההשקעה ברציף מספר 9 יהיה צורך לבנות שלוחת רכבת לאתר התחנה, אך קיום שלוחה כזו הכרחי גם במקרה שיוחלט על אחת מהתוכניות האחרות.

מקורות מוסמכים טענו אתמול, שניצול רציף מספר 9 לשינוע הפחם בשביל תחנת־הכוח בדרום ייקר בשיעור מסויים את הוצאות הובלתו, משום שליד הרציף הזה יוכלו לעגון רק אניות בנות 60,000 טונות, או אוניות בנות 70,000—90,000 טונות בעלות מבנה גוף מתאים. הובלת הפחם באניות גדולות יותר תוזיל את עלותו (חברת החשמל, ובסופו של דבר מוזילה את החשמל לצרכן). אולם חברת הצים הלאומית קשורה בלאו הכי בחוזים ארוכי טווח עם חברות ספנות שמובילות את הפחם באניות בינוניות (פחות מ־100,000 טונות), ומלבד זאת יהיה אפשר לתכנן ולפצל את ההובלה — להפנות אניות ענקיות למיתקן הקיים בחדרה ואת האניות הקטנות יותר לרציף מספר 9 באשדוד. בכל מקרה, התוספת לעלות הובלת הפחם באמצעות רציף מספר 9 תהיה קטנה מאוד ביחס להוצאות הישירות הגלומות (ריבית על הלוואות ועוד) של תוכנית הורביץ או של ההצעות המקוריות של רשות הנמלים.

תחנת אוטובוס נוספת, ה־26 במספר, הוצתה אור ליום אתמול בשכונת עזרת תורה בירושלים. עיריית ירושלים ביטלה אתמול תחנת אוטובוס ברחוב יחזקאל לאחר שאלמונים חיבלו בה פעמים אחדות. (צילום: יצחק הררי)

עוד לא נמצא פתרון להפעלת „פרוטארום" ופרישת חובותיו

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

במפעל „פרוטארום" בעמק, הנתון בקשיים, עדיין לא נמצא פתרון, שיבטיח המשך פעולתו ופרישת חובותיו, המסתכמים ב־50 מיליון דולאר.

מזכיר מועצת פועלי עכו יהושע כץ, שנפגש אמש עם יו"ר מועצת המנהלים של „פרוטארום" יוסף גבע, אמר, כי להערכתו תתבהר התמונה במפעל רק אחרי 14 בינואר, המועד שבו ייפגש בעל המניות העיקרי של „פרוטארום", ג'ון גרבר, עם שר האוצר יצחק מודעי.

ההודעות המרגיעות שהושמעו באחרונה על ידי משרד התעשייה והמסחר בדבר פרישת חובות „פרוטארום" אינן מבטיחות בשלב זה דבר, הואיל וההסדר המוצע עדיין אינו מוסכם על בעלי המניות.

„פרוטארום" נאבק בימים אלה על הבטחת אספקה סדירה של אתילן על ידי בתי הזיקוק, המאיימים להפסיק את האספקה בשל החוב של המפעל.

ויכוח מודעי עם מפעל־הפיס מעכב בנייתן של 500 כיתות

מאת אהרן גבע, סופר „דבר"

חילוקי דעות בין שר האוצר לבין מפעל הפיס מעכבים את הקמתן של 500 כיתות לימוד — על כך סיפר אתמול שר החינוך יצחק נבון בוועדת החינוך של הכנסת.

נבון מתח ביקורת קשה על התנהגותו של שר האוצר, שהפסיק בשעתו את העברת הכספים למוסדות תרבות בלי להיוועץ עמו.

נציג האוצר ע. קפלן אמר, שמפעל־הפיס מתנה את בניית הכיתות בהקמתם של מרכזים קהילתיים, ושר החינוך השיב, כי הוא נפגש עם שר האוצר והוא העלה נימוקים אחרים.

ראש הממשלה, שר האוצר ושר החינוך ייפגשו בעוד כמה ימים כדי להכריע בעניין.

„מבטחים" תמשיך בהליכים משפטיים נגד המלונאי שיף

מאת משה גבע

הנהלת קרן „מבטחים" החליטה להמשיך בהליכים המשפטיים שבהם החלה נגד המלונאי איש־שיף, שחייב ל„מבטחים" 400 מיליון שקל.

לפני כשבוע הגישה „מבטחים" תלונה למשטרה נגד שיף על ארבעה צ'קים שחזרו. כן שלחה הקרן התראה לשיף בדבר בקשה שהגישה לפירוק חברותיו.

בתגובה אמר אמש שיף, כי לא נחקר על ידי המשטרה וכי הגיע להסדר התשלומים עם „מבטחים" בדבר חובו ה„לא משמעותי".

ל„דבר" נמסר, כי לא קיים כל הסדר בין „מבטחים" לבין שיף וכי המלונאי התקשר אתמול להנהלת הקרן וביקש הפסקת ההליכים המשפטיים נגדו, כאשר שבכוונתו לקבל הלוואה מבנק „דיסקונט", כדי לפרוע את חובו.

יצוין כי בית המשפט מינה אתמול כונס נכסים [illegible] של שיף, בגין חוב של 0.85 מיליון דולר לבנק הבינלאומי.

שיף טוען, כי לא רק שאינו חייב לבנק מאומה, אלא שהבנק חייב לו כספים.

בת 13 שנעלמה בירושלים נאנסה והודחה לזנות בת"א

(ע.) — ילדה בת 13, שנעלמה מבית הוריה בירושלים, נתגלתה בתל־אביב, עוסקת בזנות. שני החשודים שהדיחוה לזנות נעצרו בידי המשטרה והובאו אתמול לפני שופט שלום בתל־אביב.

החשודים הם דוד זוט, בן 22, מטבריה ואברהם קריספין, בן 22, מבני ברק.

בא־כוח המשטרה סיפר, כי השבוע נתגלתה בכיכר אתרים ילדה בת 13 שעסקה שם בזנות. הילדה סיפרה בחקירתה, כי החשודים הביאו אותה לדירה שכורה של זוג בבני ברק, ושם בעלו אותה וגם איפשרו לחבריהם לבוא עמה במגע מיני.

החוקר סיפר, כי התברר שהילדה הוכרזה כנעדרת מבית הוריה בירושלים. לדבריו, יש לערוך חקירה מקיפה בפרשה ולאתר מעורבים נוספים. החשודים הכחישו את טענות המשטרה. השופט זיו החליט לעצור אותם לארבעה ימים.

שיא ארצי במספר הלידות בביה"ח „סורוקה" בבאר־שבע

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

שיא ארצי במספר הלידות נרשם בשנת 1985 בבית־החולים „סורוקה" של קופת חולים בבאר־שבע.

במשך השנה נולדו בבית־החולים 8,341 תינוקות ב־8,246 לידות. בית החולים „סורוקה" משרת אוכלוסיה של כ־300,000 תושבים.

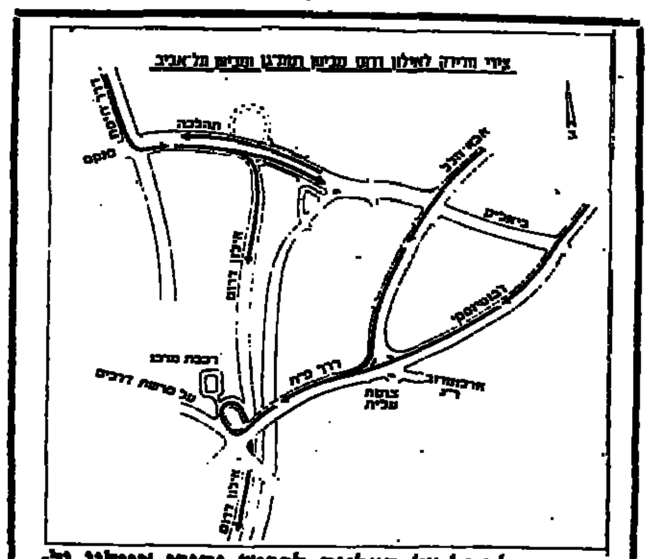

במגמה להקל על העלייה לכביש נתיבי איילון ולהקל על מעבר רכב בין רמת־גן לתל־אביב הוחלט לבטל את טבעת העלייה לאיילון מכיוון רמת־גן, וכן לבטל את כל הרמזורים במקום. השינויים בצומת ייכנסו היום לתוקף. בתרשים: צירי העלייה לאיילון מתל־אביב ומרמת־גן.

קיבוצי הגליל העליון מאמצים מוצבי צה"ל

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

קיבוצי הגליל העליון החליטו בימים האחרונים לאמץ את מוצבי צה"ל ויחידותיו הפרושים לאורך גבול הצפון. במסגרת האימוץ ישלחו הקיבוצים חבילות שי לחיילים במוצבים, יארחו אותם בקיבוצים ויספקו להם אמצעים שונים לנוחיות השירות במוצב.

בימים האחרונים התארחו עשרות צעירים בקיבוצים דן, דפנה, מעיין־ברוך וכפר־גלעדי אצל חיילי משמר הגבול לאורך גבול הצפון והשתתפו בסיור לאורך קו המערכת.

חגיגות ה־70 לאיילת־השחר ייערכו „באמצעים מוגבלים"

רק חבר משק אחד באיילת־השחר הביע התנגדות לעריכת חגיגות השנה ה־70 לייסוד המשק, האמורות להיערך השנה דווקא בתקופה שהקיבוץ נתון במשבר כלכלי קשה. לכן הוחלט בקיבוץ על עריכת שורת אירועים במשך שנה תמימה.

באיילת־השחר מעדיפים לומר, כי חג ה־70 ייערך ב„אמצעים מוגבלים", ולא ב„צל משבר כלכלי". כל החגיגות והמופעים יבויימו ויבוצעו, יאורגנו וייכתבו על־ידי חברי המשק ללא עזרה מבחוץ, והכל בהתנדבות ולא על חשבון העבודה. במקביל בוטלו תוכניות שבנות שתוכננו לשנת ה־70.

ה„שעון" המפורסם, שהיה שנים רבות סמלו של הרס"ר בצה"ל, יוחלף בקרוב בזוג דרגות הדומות לו בצורתן אך קטנות יותר, שאותן יענדו הרס"רים על דשי הצווארון. (צילום: נעם עירמון)

מעכשיו כבר לא יהיה כאן שקט — אומרים בכלא איילון עם עזיבת המפקד יוסף פולק

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

„מעכשיו כבר לא יהיה כאן שקט כמו שיש היום" — כך התנבא בראשית השבוע דרורי יהודאי, אסיר בכלא איילון, שהיה בחופשה מהכלא, על תוצאות החלפתו של מפקד כלא איילון, גונדר־משנה יוסף פולק. היום עוזב פולק את הכלא בעקבות הדיון המשמעתי שנערך נגדו אחרי בריחתו של צבי גור.

דרורי יהודאי, השפוט למאסר על עבירות סמים, אומר, כי יחסו של גונדר־משנה פולק אל האסירים היה מיוחד במינו: „הוא היה קשוח אל הקשוחים ורך אל אלה שאפשר לתת בהם אמון; וצבי גור הפר את היחס הזה".

לפני כמה ימים בא צבי גור אל חדרו של פולק כדי להתנצל. בתום דבריו הוחזר אל תאו הקטן ב„איקסים", ומאז הוא נמצא בהשגחה. הוא יוצא לטיול רק פעם אחת ביום, לבדו, שכן בכלא חוששים, שאם ייצא לטיול עם אסירים אחרים, הם יפגעו בו בגלל הפרת האמון, שכל האסירים סובלים ממנה.

החיים בכלא איילון חזרו לקדמותם. היום ייכנס לתפקידו מפקד חדש לכלא. בחוץ משלימים את הבנייה של אמצעי האבטחה החדשים שבבנייתם הוחל עוד לפני בריחתו של צבי גור.

דרורי יהודאי. (צילום: י.פ.ס.א.)

הבדיקות לתחנת־כוח גרעינית באתר שבטה נשלמות - עכשיו יש למצוא מוכר

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

בימים הקרובים יסתיימו הבדיקות הגיאולוגיות והסיסמולוגיות באתר שבטה שבנגב המערבי, שבו מתוכננת הקמת תחנת־הכוח הגרעינית הראשונה, ובשלב זה אפשר לומר, כי בבדיקות לא נמצאו גורמים העשויים לפסול את האתר.

אמנם מבחינה מדינית ישראל נמצאת כיום בעמדת המתנה, אך מרגע החתימה על ההסכם עם מעצמה גרעינית שתהיה מוכנה לספק לה כור, תוכל חברת החשמל להפעיל את היחידה הראשונה בתחנת־הכוח הגרעינית תוך 10־11 שנה. דברים אלה אמר אתמול המהנדס הראשי של חברת החשמל, משה כץ, בסיור עיתונאים באתר שבטה.

המהנדס כץ ציין, כי תחנת־הכוח הגרעינית עשויה לחסוך לפחות 15 אחוז במחיר החשמל בהשוואה לתחנת־כוח המופעלת בפחם. עלות הקמתה של תחנת כוח גרעינית, כולל הריבית, נאמדת ב־2 מיליארד דולר. עד כה הושקעו באתר שבטה 5 מיליון דולאר.

מנהל פרוייקט „תגר" („תחנה גרעינית ראשונה") אברהם קודרון סיפר, שכמאה מומחים ומדענים בגופים ותחומים עוסקים בבדיקות ובסקרים לקראת הקמת התחנה. באתר, הנמצא לצד הכביש באר־שבע—ניצנה, מתוכננת חווה, שבה ניתן יהיה להקים כמה יחידות גרעיניות. בימים אלה מוקם באתר מגדל למדידות מטאורולוגיות, המתנשא לגובה של כ־90 מטר. על־פי הערכה, תגיש חברת החשמל למשרד האנרגיה את הטיוטה הראשונה של הסקרים והבדיקות שנעשו בשטח עד אפריל '86.

קצב הפיטורים במשק הואט בינתיים - „רק" 678 בדצמבר

מאת חיים באואר, סופר „דבר"

הודעות על פיטוריהם של 678 עובדים התקבלו בשירות התעסוקה בחודש דצמבר. זו ירידה משמעותית לעומת חודש נובמבר, שבו נמסרו הודעות על פיטורי 1,454 עובדים ולעומת אוקטובר, שבו נמסר על פיטורי 1,212 עובדים.

בשירות התעסוקה ובהסתדרות באשר מעריכים, כי הירידה בקצב הפיטורים היא זמנית ונובעת גם מגורמים עונתיים. הקיצוצים בתקציב המדינה, שיבואו לידי ביטוי בחודשים הבאים, יגרמו להעמקת האבטלה לסביבות 8 אחוזים מכוח העבודה.

להאטה הזמנית באבטלה תורם גם הקטיף, שהחל במחצית דצמבר ויימשך שלושה חודשים. כ־7,000 איש מועסקים עתה בקטיף ההדרים ובאריזת הפרי, ובשבועות הקרובים יגדל מספרם ל־17,000.

כיל הודעות הפיטורים שהגיעו בדצמבר לשירות התעסוקה: מפעל „סולתם" ביקנעם השייך ל„כור" — 65 עובדים; משחטת עוף ה — 64; מפעל „אלסינט" במעלות — 91; מפעל „בלו בנד" בחיפה, השייך לכור מזון — 16 (זמניים); שלכור" — 33; מפעל „טיב טוב" בחיפה שנסגר — 85 ועוד.

תוצאות ה„לוטו"

בהגרלת ה„לוטו" מס' 53/85, שנערכה תמול, עלו בגורל המספרים הבאים: 11, 13, 15, 17, 31, 38. המספר הנוסף 2.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת בניה 23 מ"ר ברחוב יהודה הנשיא מס' 47 גוש 6630 חלקה 589 — תיק בנין: 12/2076־047

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון במלי הועדה הנ"ל.

י. כסוי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב—יפו

לחברתנו סמדר פרי
משתתפים באבלך
על מות
סבך ז"ל
בית „דבר"

לבית יגור ולמשפחה
משתתפים באבלכם על מותו של
שלום פרידמן ז"ל
לורדן אנרגיה סולרית
כפר סאלד־מחניים

למשפחת פטק
המומים ומזועזעים בהילקח מכם
אבי המשפחה
יוסף ז"ל
כולנו אבלים במות חברנו לעבודה.
ועד עובדי חברת החשמל
מרחב הצפון

מזכירות התנועה הקיבוצית המאוחדת וקיבוץ צרעה
מחר, יום חמישי 2.1.1986 חל יום השנה הרביעי למותם של
מוריה, מוסה ותגי חריף ז"ל
בעלה לקברם מחר, יום חמישי, בשעה 16.00.
ההתכנסות ליד בית הקברות בצרעה.
בשעה 20.00 נתכנס במועדון בצרעה לערב שירה המשולב בסיפורים מראשית ההתיישבות לזכרם של יקירינו.
חברים הזקוקים לתחבורה יפנו למחלקת התחבורה בתק"ם.

לג'וליה ברזני
משתתפים באבלך על מות
אמך ז"ל
שיכון עובדים
ההנהלה והעובדים

לציפי, לילדים ולכל המשפחה ולקבוץ חצרים
אבלים אתכם על מותו של
חזי לורצקי
בית מלכיה

ביום השלושים לפטירתה של
לאהליה וייסלר - עזוריה ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה מחר יום חמישי כ"א בטבת תשמ"ו 2.1.86 בשעה 15.00.
המשפחה
ובית עין חרוד איחוד

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
שמעיה דולצה
במות
אמו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים באבלה הכבד של חברתנו לעבודה
אושר כוכבה
במות אחיה
בנימין מזרחי ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

חתום על "דבר" היום ותהיה מעודכן בכל יום.

קוביה ישראלית
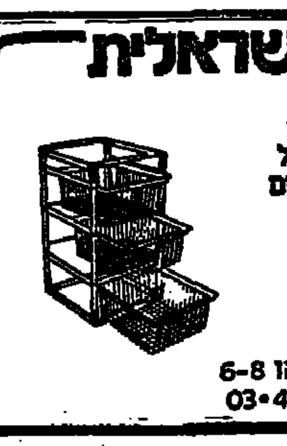
קונסטרוקציה עם מגרות נשלפות על מובילים טלסקופים להתקנה בארונות וחדרי ארונות.
ב.ת.ד. בע"מ
תל-אביב רח' ירמיהו 6-8
טל. 441461 • 03-458050

דברי היום

1986: ירושת קודמתה

השנה האזרחית החדשה המתחילה היום שומרת כבר בתחילתה כסימן דריכות מוגברת נוכח התחסול החדש של הטרור הפלשתינאי, שהיכה זה עתה בנמלי התעופה של שתי בירות אירופיות — מיתקפה שאחד מקורבנותיה, הישראלי אלי גאגה, הובא אתמול לקבורה בארצנו. [illegible] של ישראל ראוי תשיג את מבצעי הטרור, אך [illegible] הצער אי אפשר לחסל אותו ב"גוגג הגמרני". המדיניות שאפשר, שבשמה נפתחה מלחמת לבנון ב־1982, עלתה לנו ביוקר. אנו רוצים גם להזהיר מפני פעולת תגמול שלא נגד מי שאשם בפעולות. ויתר הרומא: חוסר אבחנה בין הארגונים ירבה אולי שלום בית בקואליציה הממשלתית הרחבה, אך הוא ירבה גם סחור. שכן, אם ייפגשו גם בלתי־אשמים, לא תהיה להם עוד סיבה לי התרסן.

כך או כך, יש מקום לחשש שנגע הטרור יוסיף להעסיק את המערב ואת ישראל גם בשנה החדשה, והוא מחייב הגברת שיתוף הפעולה הבין־לאומי נגד מבצעיו ונגד אלה התומכים מאחוריו. הגינוי של ההתנקשות הנפשעת האחרונה על־ידי נשיאות מועצת הבטחון — ללא גמו וללא התגברות — הוא חיובי, אך איננו מספיק. גם הגינויים שנשמעו בימים האחרונים כלפי שליט לוב — אחד התומכים העיקריים של הטרור — לא יביאו לנתר הנשד הלכה למעשה אפילו על־ידי אותן הארצות הסובלות מהטרור. התשובה המשכנעת ביותר לקדאפי ולטרוריסטים הפועלים בתיאום אתו יכולה היתה להיות קידום תהליך השלום בהשתתפות כל הכוחות השפויים במזרח התיכון. כיום הנסיבות אינן מעודדות אופטימיות, אך חלילה לנו להתייאש.

גם בזירה הבין־לאומית הרחבה יותר נפתחת השנה החדשה כאשר הרבה סימני שאלה מוצבים עדיין לגבי התפתחות היחסים בין שתי מעצמות־העל. הסיכויים לפריצת דרך לגבי סכסוכים אזוריים נראים קלושים עוד יותר. על אף האווירה הטובה בפסגת ההיכרות בין רייגן וגורבאצ'וב בז'נווה ועל אף חילופי הברכות ביניהם לרגל השנה החדשה, לא ברור אם ניתן יהיה לתרגם את השיפור באקלים למעשים מעשיים. לפי שעה לא נראית באופק כל פריצת דרך שתאפשר את הגבלת מירוץ החימוש.

הקיפאון באפגאניסטן ועומד בעינו. גם קיצה של מלחמת עיראק איראן איננו צפוי. ועל אחת כמה וכמה אין התחזית ורודה ביחס לשני מוקדי הידרדרות מסוכנים — זה שבדרום אפריקה וזה שבמרכז אמריקה. אין אלה קשורים במישרין בפיתוח הבין־מעצמתי, אך הם עלולים להשפיע עליו.

אך גם אם הדטאנט המחודש עדיין איננו בהישג יד, אפשר לקוות כי השנה האזרחית החדשה בכל זאת תפזר את ענני המלחמה הקרה. זהו אינטרס ישראלי־אמרי וגם אינטרס יהודי־גלובאלי. יתר על כן, בכך תלוי גם הסיכוי לתחיית המקווה של העלייה מבריה"מ המיוצגת בתקוף משמעותי.

מצע ומרור

מאת נתן רענן

[illegible]

כאשר הוקמה הממשלה הנוכחית הסתבר, לבושתם של רבים, כי ראשי ה"עבודה" לא טרחו לקרוא את הפרק העוסק בשאלות דת ומדינה במצע המערך. והנה, באלה הימים הופיע ראש הממשלה בפני ועדת־המישנה העוסקת בשאלות אלה, לקראת ועידתה המתקרבת של מפלגת העבודה.

בצדק רב קבע שמעון פרס כי מפלגתו חייבת להשאיר סיכוי של הידברות עם הציבור הדתי והמפלגות הדתיות. אם וכאשר תעמוד במיבחן השאלה של פרישת הליכוד, בשל משא ומתן מדיני בגזרה המזרחית – אין ספק כי עדיפה ממשלה צרה הנשענת על המפלגות הדתיות, בין השאר, ובלבד שלא ניקלע אל צרה צרורה ממנה שמשמעותה אובדן סיכוי להידברות מדינית באזורנו.

הבעייה מצויה בקטע אחר של דברי ראש הממשלה, לפיו המצע הקודם של ה"עבודה" גרם להרחקת ציבור מצביעים גדול ולניכור בין המערך לבין המפלגות הדתיות. גם דבריו של פרס לפיהם אסור למפלגתו ליצור מצבים של "להכעיס" עם הציבור הדתי, מעוררים תמיהה – אם לנקוט לשון המעטה.

מצע ה"עבודה" בשאלות דת ומדינה אמור ליתן ביטוי להשקפת העולם הציונית־סוציאליסטית של חבריה שלה, ובמצע הקודם אין אף פיסקה אחת שנכתבה כדי "להכעיס לדתיים" או להכעיס, רחמנא לצלן, את עסקיהם המשופשפים מרוב מיקוחים קואליציוניים וסחטנויות מכל עבר.

ואם הסתבר, בבושת פנים, כי הנהגת המפלגה לא טרחה לקרוא פיסקאות אלה במצע עימו יצאה למערכת הבחירות, כלום ניתן "לחשוד בכשרים" ולהניח כי רבבות בוחרים דתיים נתנו גם פיטורין ל"עבודה" דווקא בשל סעיף האותיות הקטנות אשר במצע?

המציאות העכשווית של תוקפנות דתית ואלימות חרדית וקנאית מחייבת את תנועת העבודה לעמוד על קוצו של יוד במצעה שלה, דווקא בשל ההקצנה והקנאות. נכון שאין צורך "להכעיס". אך כלום אנשיה של תנועת העבודה הם אשר יוצאים בלילות להצית תחנות של אוטובוסים? כלום אין התחרות הפרועה בין המפלגות הדתיות לבין עצמן גורמת לכך שאגודת ישראל תציע אי־אמון בממשלה, ותמשיך להנות מכל טובות ההנאה של שותפות קואליציונית? מישהו שמע על משבר כלכלי בחינוך החרדי, או על מצוקתם של תלמידי ישיבות?

דווקא בעידן שבו אגרות חינוך גבוהות מן הציבור החילוני, זכאי ציבור המצביעים הזה להיווכח היכן עוברים הקווים האדומים בפרק "דת ומדינה" של תנועת העבודה. בדיוק כשם שאין מצביעים הפרדת הדת מן המדינה – בשל ה"סטאטוס קוו" המקודש – ראוי לקיים הפרדה מוחלטת בין המצע לבין המרורים, שהם מנה־הלוואי של ההסכם הקואליציוני הבא. תנועת העבודה היא חילונית ברובה, ומי שאינו רוצה לאבד ציבור של מצביעים מסורים, אסור לו להכביס את האופציות הקואליציוניות במקום השקפת עולמו שלו. מצע לחוד ומרור לחוד, וכשם שאין במצע ה"עבודה" הקודם שום סעיף של כפיה חילונית על הציבור הדתי, כך אין להכיס מצביעים חילוניים בשל סחף דתי מתוך שיקולים שלטוניים. המצע הוא ביטוי מובהק להשקפת העולם של חברי ה"עבודה". הפרדת כוחות הקפדה על היעדר עירוב בין שיקולים קואליציוניים לבין השקפת עולם עצמאית, הן התשובות האמיתיות להקצנה החרדית ולאלימות הקנאית.

לקראת יום כיפורים פוליטי

מאת מיכאל בר־זהר

אמינותו של פרס לא תקום ולא תפול על קיום של הסכם הרוטאציה. המחויבות לאינטרס הלאומי קודמת לכל הסכם מפלגתי. יש לפרק את הממשלה וללכת לבחירות.

לא, לא התפרצויותיו של אריק שרון הן המדירות שינה מעיני. גם לא השמצותיו של יצחק שמיר נגד תנועתנו ומנהיגיה. ואף לא ההתקפות האוויליות של תעסה־גלזר ולוי וחבריהם. ואפילו לא העלילות המרושעות של מילוא וקופמן.

מה שטורף את מחשבותי הוא דווקא קולו המאופק והתרבותי של משה ארנס, שבתום כל משבר ורש בין המערך לליכוד מתייצב לפני מצלמות הטלוויזיה ומכריז בשקט: "אל דאגה, ביום הכיפורים הקרוב תתבצע הרוטאציה וראשות הממשלה תעבור לידי יצחק שמיר".

יום הכיפורים הקרוב. האם יודעים אתם, אנשי תנועת העבודה, כמה זמן נותר עד אותו יום כיפורים פוליטי, עד אותה התאבדות ציבורית, עד אותה הידרדרות לאומית שתנועתנו גוררת בדעה צלולה על עצמה ועל המדינה? פחות מעשרה חודשים.

בעוד פחות מעשרה חודשים יתפוצץ כבועה שלטונה החלקי של תנועת העבודה, ויתחדש שלטון הליכוד עד לבחירות הבאות. שוב, כמו בימים הטובים לפני הבחירות של 1984 [illegible] מעט שיקול־הדעת שבלמו אותו בעבר, יימוגו כעשן.

הליכוד יוביל אותנו לבחירות הבאות כשבידיו כל המשרדים הכלכליים: ואל לכם לדאוג, חברי תנועת העבודה, הוא אמנם יפתח את ברזי "הכלכלה הנכונה". גם אם ישסוף הזרם את כל הישגי התכנית הכלכלית. הוא גם יזקוף את הנסיגה מלבנון לזכותו: הוא גם יעשה ללעג את מאמצי השלום של שמעון פרס, שהרי כבר עתה ברור שבאותם ארבעים שבועות שנותרו לא נגיע לשלום עם חוסיין. הוא גם יוקיע את ההתלהבות התמוהה של מנהיגי העבודה לוותר על טאבה; ויציג את המשברים בבריאות ובחינוך ובחברה כפרי מדיניותו הבאושה של המערך. הוא יהיה בשלטון ומנהיגו יהיה ראש הממשלה – ולראש ממשלה מכהן יש בדרך כלל יתרון משמעותי במערכת הבחירות.

ובבוא יום הכיפורים ימסור שמעון פרס את מפתחות לשכתו ליצחק שמיר ואולי גם ירים עמו כוסית לכבוד המאורע. ואז יילך ללשכת שר החוץ וינהל את ענייני החוץ (או את אותו חלק שיתנו לו לנהל, כמו שהוא נתן לשמיר) יחד עם סגן שר החוץ, רוני מילוא. שמעון פרס יוכל רק להתפלל שמילוא יעזוב את המשרד מרצונו הטוב, מפני שהוא, מילוא, אינו רוצה בשמעון פרס.

ובועז אפלבאום יעזוב את לשכת ראש הממשלה, ויחד אתו אלחנן ישי וארתור בן־נתן ואברהם בורג. ויוסי ביילין לא יהיה עוד מזכיר הממשלה, ואברשה טמיר יחפש לעצמו ג'וב חדש, ושמיר יבעט את עזר ויצמן מבנין ראש הממשלה, אולי שמעון פרס ימצא לו חור במשרד החוץ. וישראל פלג יסולק מלשכת העתונות הממשלתית, ואולי יחזור להיות דובר הסיעה בכנסת; ואורי סביר ונמרוד נוביק שנצחו אלינו מספירות עליונות יפרשו כנף וימריאו חזרה אל ערפילי הרקיע.

וכל אותה חבורה של אנשים טובים ופחות טובים, עוזרים ויועצים ומנהלים, וחברים מסורים העושים יומם ולילה במאמץ נואש להזיז, ולו קצת, את העגלה הלאומית מן הבוץ – יסולקו ממנופי הביצוע בבושת־פנים. ופניה של ישראל שקצת פרחו וקצת טובו, וקולה שקצת חדל מלצרוח ונמהל בנימה של שיקול־הדעת, ומעמדה באומות שקצת התייצב – ישובו להיות כשהיו. ובכיכרות שוב יזעק שמיר "למה? – ככה!" והתנחלויות חפוזות שוב יצוצו ביהודה ושומרון, והצ'קים שוב יזרמו לקופת הוושאיות של "אנו מגשימים" ושרון ולוי שוב ייאבקו על הירושה.

אך הפעם לא נוכל אפילו להצביע נגד השלטון הפסול הזה בכנסת, שכן יאמרו לנו, ובצדק – אתם שותפים לו, אתם המלכתם את שמיר, אתם נתתם לגיטימציה לשרון, אתם עשיתם את קופמן־המשמיץ ליושב ראש הקואליציה, את מילוא־המעליל לסגן שר החוץ ואת דקל, שהמציא את אבי צור, לסגן שר הבטחון. איך נראה פנינו ברבים, חברי תנועת העבודה?

אני מתהלך נסער, ומדבר עם חברי על הצפוי ביום הכיפורים. אחד משיב לי שדברי הם אמנם חשובים מאד, אך עכשיו יש בחירות להועדה המרכזת והוא מבקש תמיכה בחבר פלוני; ואחר משיב לי שדברי הם דברי אמת, אבל הוועידה של המפלגה מתקרבת וצריך להצליח במפקד; ושלישי גורס שבכוח משהו טוב יקרה מעצמו ושהוא לא מאמין, הוא פשוט לא יכול להעלות על הדעת, שנעביר את השלטון לליכוד; ורביעי – מנעריו של שמעון – מביט בי ברצינות תהומית, ומכריז: "יש הסכם רוטציה, הסכמים יש לכבד".

ואני מביט בתנועת העבודה הגדולה הזו, שמתייסרת היום בייסורי העם והמדינה, שכופפה על חבריה ותומכיה – עובדים, מורים, גימלאים – קרבנות עצומים להצלת המשק; ואני רואה כיצד התנועה פורקת מעצמה את נשקה, מסרבת להתבונן בסכנה המתקרבת – כן, סכנה – למדינת ישראל כולה, וצועדת לקראת יום הכיפורים כשה המובל לטבח, ואינה פוצה פה ומצפצפת.

ואני מתהלך בתוך חברי אלה וחוזר ומשמיע את אזהרותי הספשיות, ותובע כי לא נקיים את הרוטציה, ונפרק את הממשלה מיד, ונתבע בחירות חדשות. היום יש אהדה מרובה לתנועתנו, [illegible] מנהיגינו בציבור הוא דימוי חיובי, ונוכל לקרוע מעל המתנה הימני את הציצית־ציור המנגנים הנחוצים לנו כדי לגבש סביבנו רוב יציב.

ומייד קופצים עלי החסידים השוטים ואומרים לי: מה? אתה תובע שלא נקיים את הסכם הרוטציה? מה יהיה על האמינות של שמעון? כולם שוב יגידו שהוא לא אמין והוא לא מקיים הסכמים. ואני מתבונן בהם ואיני מבין – האם הצטרפנו לממשלת אחדות לאומית למען האמינות של שמעון? והאם האמינות של שמעון – בצורה המעוותת שמציגים אותה החברים הללו – היא האידיאולוגיה החדשה של תנועת העבודה ולמענה עלינו להקריב את כל האידיאלים והעקרונות והיעדים שהצבנו לעצמנו?

אני כשלעצמי סבור שאמינותו של שמעון פרס נבחנה בנושאים יותר מהותיים – המאבק המדיני, היציאה מלבנון, התכנית הכלכלית, השראת אווירה חדשה במדינה ובציבור, צבירת כבוד והערכה בחוגים

(המשך בעמ' 6)

דומינו באגן הים התיכון

מאת דליה שרון
סופרת "דבר" בלונדון

פונדאמנטאליזם ערבי ותמיכה סובייטית צועדים היום שלובי זרוע באיגוף אגן הים התיכון. תוצאות תהליך זה עלולות להיות הרות אסון על הנעשה באירופה המערבית.

תוניס היא מפתח לשימור היציבות באגן הים התיכון כולו, טוען ה"אקונומיסט אינטליג'נס ריוויו", במאמר הדן בהתפשטות הפונדאמנטאליזם המערבי באיזור. לדברי הפירסום, אם יצליחו נסיונותיהם האחרונים של האלמנטים הרדיקאליים הפרו־לוביים להחדיר אל תוך האיגוד המקצועי בתוניס, עלולים הם לערער את יציבות המשטר בארץ זו, דבר אשר יגרור הפסד בעלת־ברית למערב, ויגרום להידרדרות צפון אפריקה כולה. לאחר תוניס תיפולנה גם מרוקו ואלג'יר, בעקבות לחץ כלכלי ודתי, בתהליך רדיקאליזציה אשר ישפיע לא מעט גם על אירופה המערבית.

לטענת הפירסום, משמשת היום יוון בתפקיד צומת לפעולות החוגים המוסלמיים הפונדאמנטאליסטים באגן הים התיכון, בקיימה יחסים מצויינים עם לוב. למרות חברותה להלכה בנאט"ו, טוען הפירסום, כי אין יוון נחשבת עוד כחלק אינטגראלי מן האירגון, והיא מכוונת היום את מירב כוונותיה הצבאיות נגד מדינה אחרת חברת נאט"ו – תורכיה. באתונה של פאפאנדריאו, פעילים היום לוביים, סורים, וחברי החזית העממית לשיחרור פלשתין, והג'יהאד המוסלמי. ליוון היום חוזים עם סוריה, מלטה ובולגריה. גם למלטה יש היום חוזי שיתוף־פעולה עם לוב, סוריה וצפון קוריאה.

לטענת הפירסום אפילו צרפת וספרד, בהן נמצאים היום הסוציאליסטים בשלטון, מתקיימת מדיניות של "גוש שלישי", הנתמכת גם על ידי שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי, ברונו קרייסקי, הקנצלר האוסטרי לשעבר ודיקן האינטרנציונל הסוציאליסטי, אמר לאחרונה בראיון לעתון הספרדי "אל פאיס", כי הוא פועל לקראת הפיכת אגן הים התיכון ל"איזור נייטרלי", על ידי חתימה על "חוזה ים תיכוני" בין הסוציאליסטים האירופים, לבין לוב ומלטה. אין ספק, כי כל אלה הם סימנים לירידת ההשפעה המערבית בכלל, והאמריקאית בפרט, על האיזור.

בריה"מ חיזקה מאוד את כוח־המשימה הים תיכוני, הפועל מן הים השחור. הרוסים חידשו והרחיבו את מסלולי הנחיתה שלהם בלוב, והם אף בנו מאגרים תת־קרקעיים גדולים יותר בלוב ובסוריה – סמוך לדמשק, בהם מאוכסנים טנקים, נגמשים ותותחים. מוסכי־תירום כאלה נבנו גם סמוך לטריפולי, בלבנון. לדברי הפירסום, מסוגלת בריה"מ להפעיל דיוויזיית טנקים מלאה בתוך זמן קצר, מבסיסה ליד דמשק. בריה"מ אף פועלת בהחלטיות להגברת השפעתה הפוליטית באיזור, תוך החלשת ההשפעה המערבית.

טריפולי הפכה מזה זמן לבסיס לפעולתו של שירות הביון המזרח גרמני (סטאסי) לאפריקה כולה. בטריפולי ובבנגאזי מוצבים היום אלפי סוכנים מזרח גרמניים ואנשי ק.ג.ב. הנשלחים למשימות באפריקה. דוחות־ביון מערביים, דיווחו על כניסתם של 1000 עד 2000 סוכנים מזרח גרמניים ללוב ביולי–אוגוסט השנה.

הפירסום טוען, כי תמיכה מוחשית של הגוש הקומוניסטי, והפונדאמנטאליזם ערבי מן המפרץ, מתקדמים היום יד ביד כשמטרתם איגוף הים התיכון. תוצאותיו של תהליך זה יהיו ללא ספק הרות אסון על הנעשה באירופה המערבית.

איפה אלבלדס איפה קומפורט

מאת תגי אשר

המורמונים זכאים להגנה לטובתם ולטובתנו. אנחנו עושים להם טובה והם עושים טובה לנו. כמו אותם שלא יצטנעו.

מי ראה, מי שמע, מי מצא את קציני המשטרה אלבלדס וקומפורט, האמורים להיות אחראים לשלטון החוק והסדר בירושלים. גם במאה שערים. גם בהר הצופים. אולי הם "חוזרים בתשובה"? אולי הממונים עליהם, קראוס ובר־לב, הרשו להם להיות כאלה, לפי הנהוג בצה"ל? ואולי הם "לא יודעים", לפי המקובל לאחרונה במשטרה ובשירות בתי־הסוהר? מעט היינו אומרים "את התירוצים שלך תספר למשטרה". למי להפנות את המשטרה להשמעת תירוציה?

המורמונים זכאים להגנה הרבה יותר חזקה מזאת שהם מקבלים, מפני הבריונות החרדית האלימה והמפחידה, שרק את קצה ראינו על מרקע הטלוויזיה השבוע. לא רק הם. כולנו זכאים להגנה. "יד לאחים" הוא ארגון מחתרתי גלוי. הם פועלים במחתרת, אבל יש להם כתובת. האם המשטרה ביקרה שם ובדקה את מעשיהם? "קשת" הוא ארגון־טרור מחתרתי לגמרי. מדוע זכאים חבריו ליחס טוב יותר מארגון הטרור היהודי שחוסל ומארגוני הטרור הערביים? מדוע ריין וזורקי אבנים על מכוניות הוא אחר כשהם ערבים, והוא שונה לגמרי כשהם יהודים? מדוע ממשיכים להתייחס אל נטורי־קרתא כאל בדיחה? הקונסוליה האמריקאית בירושלים, שמעמדה שווה למעמד השגרירות האמריקאית בישראל כולה, גורסת אחרת. קונסול אמריקאי בירושלים כיבד את משה הירש, נציג נטורי־קרתא, בסיור הכרות ממושך וקיבל ממנו פרטים מלאים על מעשי ההתרסה וההתנגדות שלהם נגד ממשלת ישראל וריבונותה בירושלים. נראה שיש חוגים רציניים בממשל האמריקאי שיש להם עניין בכך.

כל אלה היו יכולים אולי להיחשב כזוטות חריגות, עד שהרבי מגור והציגו עלי אדמות ח"כ אברהם שפירא, וכל יותר הרבנים "השותרים" ו"האפודים", הכריזו מלחמה על המורמונים. אף־על־פי־כן ממשלת ישראל אינה מתייצבת נגדם במלוא הסמכות והתוקף. עכשיו זה כבר סיפור רציני לגמרי. זוהי מסכת אחת של ערעור מעמד ירושלים כבירת ישראל. זוהי הצדקה לבינאום ירושלים ולהמשך אי־ההכרה בה מצד רוב באי עולם, בבירת ישראל, ואף לא כחלק ממדינת ישראל הריבונית. לא רק ירושלים המזרחית שמעבר לקו הירוק, זו שנכבשה במלחמת ששת הימים. גם ירושלים המערבית שבתוך תחומי הקו הירוק. גם היא לא מוכרת כשטח ריבוני ישראלי. לא לגמרי. לא בלי סימני־שאלה לעתיד לבוא.

אם משטרת ישראל אינה מסוגלת להבטיח את שלומם ובטחונם של מוסדות דת נוצריים ומוסלמים מפני מעשי טירור יהודיים, אולי יהיה צורך בכוח משטרתי או צבאי אחר לעשות זאת? אולי בכוח או"ם זה או אחר? אולי במיליציות דתיות נוסח לבנון? לא רק נוצרים ומוסלמים יהיו זקוקים להגנה מפני הבריונות החרדית הטירוריסטית. גם יהודים שאינם חרדים.

לרבי מגור ולאברהם שפירא אולי לא איכפת לחזק את התביעה לבינאום ירושלים, שמעולם לא הוסרה לגמרי מהפרק. הם חיים בגן־עדן של צדיקים גמורים, שבו הר הבית קדוש ויקר רק לליבם של יהודים. כאילו אין להר הבית שום קדושה במסורת האיסלאם והנצרות. כאילו אין נוצרים ואין מוסלמים בירושלים. כאילו כל מה שיהיה ולא יהיה בירושלים תלוי לעולם ועד אך ורק ברצונם הטוב או הרע של הרבי מגור, או של מועצת גדולי התורה, או של חכמי התורה, או של הרבנות הראשית של המפד"ל לשעבר.

המורמונים זכאים להגנה מלאה, גם לטובתם וגם לטובתנו. אנחנו עושים טובה להם והם עושים טובה לנו. כמו אותם שלא יצטנעו. שלא כמו כתות נוצריות אחרות, אין המורמונים מחרימים את שלטון ישראל. אחרים עוזבים את ירושלים בירת ישראל. הם באים אליה. זהו עניין ישראלי מובהק להוכיח לכל באי עולם, כי בירת ישראל פתוחה ובטוחה לכל כת נוצרית ומוסלמית וגם יהודית (זוכרים את הרדיפות נגד הרפורמים, כאשר הקימו לראשונה את בניין ה"היברו יוניון קולג'"?), וכל כת כזו רשאית לקיים בה את מסורתה ואת אורח־חייה באין מפריע. החרדים מתנכלים לכולם. הם מערערים את מעמד ירושלים כבירת ישראל. הם מחזקים ומצדיקים את התביעה לבינאום ירושלים ולהפקעתה מריבונות ישראל ומהגנתה של משטרת ישראל. אלבלדס וקומפורט, קראוס ובר־לב צריכים להתעורר ולזכור, שהם הופקדו על חומות ירושלים, נגד בריונים וטירוריסטים ותומכיהם הציבוריים, בלי הבדל דת, לאום וגזע.

הידד לחוגגים

מאת אורי יוהר

תרועת הידד קטנה לדוד אבידן ב"חדשות", לאמנון דנקנר ב"דבר", לזיוה יריב ב"ידיעות אחרונות", ואולי לעוד מישהו שלא נתקלתי בו, על הפסטיבל הקטן של שמחה לאיידס שערכו לאחרונה לתנועה הקיבוצית.

מרהיב לראות איזה מטען של הגיגים פוליטיים, פילוסופיים, פסיכולוגיים ופיסיולוגיים, יכולים לולייני המלים שלנו להעמיס על ידיעת־שווא קטנה אחת. עכשיו, כשהידיעה על־אודות מחצית חברי קיבוץ צפוני שקיימו יחסי מין עם מתנדבת נושאת נגיפי איידס הופרכה, ממש צר לי על בעלי הטורים. והלא כולנו כבר ראינו בעיני רוחנו את מה שהולך שם: את גופה החושג של המתנדבת הזרה, כשהיא מוזמן לכל דורשיו, וחברי הקיבוץ משתפים איש את רעהו בחוויה, כמיטב המסורת של הימים הטובים, שבהם ייחסו לקיבוצים שיתוף בנשים, והדמיון תאב־האורגיות של אורחי פולניה הקטנה אשר בארץ הקודש, היה מתלקח בעוצמה ובחמדה.

אם היתה נחוצה הוכחה נוספת לכך, שכתבנים בכירים הם חלק בלתי־נפרד מתרבות התגטאריש של המעמד הבינוני הישראלי – שמאפייניה הם חוסר אחריות חברתית, שטחיות, שחצנות, עצלות מחשבתית, פסקנות נטולת ביסוס וזלזול בכל מי שאינו דומה להם – אפשר למצוא אותה בהתייחסות הנ"ל. איך אמר פעם דוד אבידן באחד משיריו: "אין עליית רוחנית בארץ הזאת". צדק, ולא ידע עד כמה צדק, אפילו שמעצמו הביא ראיה.

יש גם פועלים

מאת מאיר בראלי

כולם טוענים שרצוי שיהיו יותר פועלי ייצור וכולם אוהבים לדבר בשמם. אבל מדוע אין בוחרים נציגים ישירים שלהם למוסדות הקובעים

אי־בחירתו של יצחק גלעדי לוועדה המרכזת, בהצבעה הסטגונית במרכז מפלגת העבודה, העלתה בעיה קשה יותר מאשר בחירתו או אי־בחירתו של מזכיר פועלי המתכת. אין לזלזל גם בעובדה עצמה – במשבצת של מזכירי האיגודים הארציים נבחרה רק מזכירה אחת של פועלי ייצור – אמירה אנדריאנוב, מזכירת פועלי האריג. מפלגת העבודה גאה, בצדק, באמירה אנדריאנוב. כל מה שנכתב בזכותה עם היבחרה ראוי היה להיכתב. עם זאת, ספק אם כל אלה היו עומדים לה אלמלא הכלל המוצדק והמועיל כשלעצמו – שקבעה מפלגת העבודה, כי חובה לבחור גם חברות ולמנוע ייצוג חד־מיני במוסדותיה ובנציגותיה.

גם כלפי פנים וגם במסגרת פעולותיה בתנועה המקצועית בעולם, טוב היה אילו נבחר גם מזכיר פועלי המתכת לוועדה המרכזת, מה עוד שהכל מודים שיצחק גלעדי ראוי גם ראוי.

כאמור, העניין מעלה בעיה קשה יותר והיא סיבת אי־בחירתו. הסיבה נעוצה בהרכבו של הגוף הבוחר. מרכז מפלגת העבודה, שיש בו יותר מאלף חברים, מסופקני אם יש בו פועל מתכת אחד. גם פועלי אריג אין. מכל מקום, מעטים בו פועלי תעשיה. מעטים מאוד. מפלגת העבודה נתנה דעתה על כל מיני היבטים בגיוון מוסדותיה ובציבוריותיה. לפעמים היא הפריזה בזאת, אבל חמור מכל הוא שלא דאגה לכך שיהיו במוסד העליון שלה עובדי כפיים, פועלי תעשיה.

עם תום מלחמת הקוממיות, כשנינשה מפא"י להתארגנות בתנאים החדשים וזלמן ארן נבחר למזכירה הכללי, הוא העלה נושא זה לדיון, ואמר שהכרח שיהיו בכל מוסדותינו גם פועלים. "אני יודע שכולנו פועלים, אבל יש בכל זאת גם פועלים..." אמר בחצי אירוניה ובמלוא הרצינות גם יחד.

הבעיה נוצרה כאשר כל העבודה הגופנית נותרה בידי "הפועלים הטבעיים", כאשר "הפועלים האידיאולוגים" – חלקם זנחו את עבודת הכפיים וחלקם נלקחו ממנה.

נכון שמעמדה של עבודת כפיים בחברתנו מורכב מרכיבים רבים, שהייצוג הציבורי אינו החשוב שבהם, אבל גם לו יש משקל, ואולי היעדר הייצוג הציבורי גורם לכך שהנושאים האחרים אינם זוכים לטיפול מתאים. הנושאים האחרים מרובים, וייזכרו כאן שניים: שכר והבטחון בתעסוקה.

הכל יודעים שהמבנה התעסוקתי בישראל הוא מעוות ודרוש לכלכלת ישראל (ולעניות דעתי, גם לחברה הישראלית) שיהיו לנו יותר עובדי ייצור ושהאחוז נמוך יותר בשירותים; שיהיו לנו יותר עובדי כפיים בהשוואה למספרם של עובדי "הצווארון הלבן". אי־אפשר להגיע לזאת בלי שההפרש בין שכרם של עובדי־הכפיים והעובדים האחרים ישתנה לטובת עובדי הכפיים. הדבר נכון לא פחות, ואולי עוד יותר, בשאלת הבטחון בתעסוקה. לא יתכן שיהיה בטחון כמעט מוחלט במקצועות השירותיים, ושכל תנודה בשוק תביא לאבטלה בקרב עובדי הייצור.

נכון שבעיות אלה חשובות יותר מבעיות ייצוג, אבל אולי הכרח לדאוג לייצוג של עובדי הכפיים במוסדות הקובעים, כדי שחלקם בעוגה הלאומית לא יקופח, כדי שיהיה כדאי יותר להיות פועל תעשיה בישראל.

מכתבים למערכת דבר

איפה ואיפה במוזיאון ישראל

לרגל פתיחת הביתן לאמנות ישראלית במוזיאון ישראל התעורר פולמוס ציבורי והשמעו טענות שאין האחראים יכולים להתעלם מהן וממתן תשובות לשאלות על עניינים תמוהים.

אחד הטוענים לקיפוח הוא האמן הידוע משה קסטל.

בקטלוג שפורסם על־ידי המוזיאון לרגל פתיחת הביתן נכלל לוח כרונולוגי על אמנות הציור בארץ ובעולם ובו איזכור האירועים החשובים בתולדות אמנות ישראל זה 70 שנה. זהו פרסום מחייב של מוזיאון ישראל, שהוא המוזיאון הלאומי, ושומה על עורכיו שיהיו אובייקטיביים ולא ינהגו איפה ואיפה.

מקריאת הלוח הכרונולוגי הנ"ל אי־אפשר להימנע מהרושם, כי היתה בעריכתו מגמה מכוונת, מסיבות השמורות עם עורכי הקטלוג, שלא לכלול בו את הצייר משה קסטל, שהוא אחד הציירים הישראלים המקוריים הבולטים והחשובים.

כל שנאמר לגביו הוא כי בשנת 1926: „קסטל בפאריס עד 1940". ומכאן ואילך: קסטל יוק. איננו. הייתכן? ומה בדבר ציורי הקיר המפוארים במשכן נשיאי ישראל ובכנסת. ומה בדבר התערוכה הרטרוספקטיבית בשנת 1974 במוזיאון תל־אביב שנפתחה על־ידי נשיא מדינת ישראל דאז פרופ' קציר ובנוכחות שר החינוך והתרבות דאז, ותערוכת היחיד במוזיאון תל־אביב בשנת 1955? ומה בדבר התצוגה של 60 שנות יצירה של האמן הנ"ל המוצגת זה כשנה וחצי במשכן הכנסת והכוללת יצירות פאר מכל תקופות עבודתו של האמן משה קסטל? ועוד כהנה וכהנה.

מאידך אי־אפשר שלא להעלות גיחוך למקרא מספר אירועים הנכללים בלוח הכרונולוגי, כגון: אמן פלוני חוזר ארצה כדי ללמד ציור, או תערוכת צייר אלמוני בגלריה פרטית כל שהיא וכו' וכו'.

ועוד מעוללות הלוח הכרונולוגי: פירוט מלא של האמנים שייצגו את ישראל בביינאלה של ונציה בשנים 1964, 1966 ו־1978 ואילו ייצוגה של ישראל בביינאלה של ונציה בשנת 1948 על־ידי משה קסטל אין לו זכר, וייצוג מדינת ישראל על־ידי משה קסטל בביינאלה של סאן־פאולו, בראזיל בשנת 1959 בה אף זכה בפרס בינלאומי, אינו ראוי לאיזכור, לדעת עורך הקטלוג.

כשמדברים היום על אמנות ישראלית אין להעלות על הדעת שאפשר להתעלם מאמן בשיעור קומתו של משה קסטל אשר יצירותיו מוצגות בגדולי וחשובי המוזיאונים בעולם, כמו המוזיאון לאמנות מודרנית בניו־יורק, סייט גאלרי לונדון, מוזיאון לאמנויות יפות בוסטון ועוד מוזיאונים, אוניברסיטאות ומוסדות ציבור רבים, לרבות מוזיאון הוותיקן ברומא.

משה קסטל היה ממייסדי אופקים חדשים ביחד עם זריצקי ואחרים, ויצירותיו המונומנטליות שבארץ מוכרות היטב לכל ישראלי.

משה קסטל הוא צייר ישראלי אמיתי, ויצירתו היא יצירה יהודית ישראלית מקורית, וכפי שאמר כב' יושב ראש הכנסת הנוכחית מר שלמה הלל: „לא בכדי רואה הכנסת בקסטל אמן המבטא באמנה, בדרכו הסגנונית, את רעיון ההתחדשות היהודית בארץ ישראל...", ואם אין כוללים אמן בשיעור־קומתו של משה קסטל בכלל הביטוי של המוזיאון הלאומי – בלוח הכרונולוגי של אמנות הציור בישראל, הרי אומר הדבר דרשני ומתקבל הרושם כאילו יש צדק בטרוניותיו של האמן על איפה ואיפה, כפי שפורסמו מעל דפי העיתונות.

ועל האחראים לכך – מנהל מוזיאון ישראל מר מרטין וייל ואוצר אמנות הציור הישראלי במוזיאון ישראל מר יגאל צלמונה, האחראי לתצוגה שבביתן הנ"ל ולעריכת הקטלוג הנ"ל – להסביר כיצד קרה כדבר הזה?

עו"ד יעקב באומן
תל־אביב

עתונאות של בורות

לעתים נאלץ הקורא לשפשף עיניו, שמא לא ראה היטב את הכתוב. כך זה קרה לי בקוראי את רשימתו של יגאל משיח „פטריוטיזם של תרד לידה" – („דבר" 12.12). אינני יודע מה נדרש מעתונאי מלבד היכולת לחבר משפטים, אבל נראה לי כי רצוי שיתמצא במידת־מה בענייני העולם, הארץ ועוד דברים שעל אודותיהם הוא מביע דעתו. י. משיח שמע בטלוויזיה את דברי מזכירת קיבוץ נווה־איתן וזאת בעקבות דברי ח"כ אביב־כהן אודות הגברת הילודה) שהיא אם לתשעה ילדים.

אינני מתכוון לשמיעה הסלקטיווית של הכותב, אלא לבורותו הגמורה בדבר מהותו של הקיבוץ. „אולי נועד פטריוטיזם פריוני זה רק לעשירי עמך? פעם היתה ההליכה לקיבוץ מעשה חלוצי בפני עצמו, היום על פי עדות זו (של חברת נווה־איתן), מאפשרים חיי הקיבוץ מסגרת נוחה לחלוציות של תרד הילודה" וגו' וחלק.

אילו כתב כך עתונאי מהונולולו, עוד הייתי מבין. אולם עתונאי ישראלי בכל זאת נדרש להבין מהו קיבוץ. ראשית, הקיבוץ קם בדיוק כדי שלא האב והאם ישאו בעול פרנסתם וחינוכם של הילדים, אלא כל העדה, גם הרווקים שכלל אין להם ילדים (דבר נכון גם לגבי זקני הקיבוץ). כל אותם תפקידים המכבידים על האם שלא־בקיבוץ ולא רק של ילדים רבים, – מוטלים על שכמי רבים, ולא עליה בלבד. משום כך, אכן הקיבוץ „נוח" ורוצה להיות נוח גם לגידול ילדים, כרצון וכאהבת בני־הזוג, מתוך הוראות, כי אחריות כולם עומדת להם בכל. ושנית, אותם 'עשירי עמך' אינם מוציאים אמצעים להחזקת מכוניות; אינם יוצאים לבילויי ערב, למסעדות, וכו'; אינם קונים תכשיטים ושאר שומרי־ערך, כביכול; אינם בונים וילות (שגם ערי הפיתוח מלאות בהן), אלא גרים על ממוצע של 60־65 ממ"ר, כולל חלקה של המשפחה בשטחים ציבוריים. ואותם 'עשירי עמך' – בחלקם הגדול, – עושים זאת במרחבי הארץ, במרחקים המחייבים הוצאות – גם בהבאת הילדים לטיפול רפואי, אם חלילה נחוץ. יגאל משיח מוזמן, כמובן, להיות שותף.

אלכסנדר ברזל
כפר החורש

נגד החזרה בתשובה – בעד יהדות!

כדי לפעול נגד החזרה בתשובה יש לעשות במהירות רבה פעולות אלה: 1. להפריד בין הדת למדינה על־ידי שמוציאים בהחלטיות את כל השדולה הדתית ממסדרונות הכנסת באמצעות חקיקת חוק – שחקיקה דתית אינה מסמכות הכנסת. 2. נותנים מעמד חוקי לכל הזרמים ביהדות וכך מאפשרים לאדם מישראל לבחור אצל איזה רב הוא רוצה להשיא את בנו או בתו, אורתודוכסי, קונסרבטיבי או רפורמי. בכך נאפשר עליה חופשית באמת לאותם יהודים בארה"ב ובאירופה החוששים מפני הקנאות האורתודוכסית ועל כן אינם עולים ארצה. 3. מעמידים תחת פיקוח אקדמי את כל הישיבות שבארץ. אם יש לנו כבר אוניברסיטה דתית – אוני' בר אילן, הרי שתוכל היא לדרוש מהלומדים והמלמדים ידע בביקורת היסטורית על פי קני־מידה מדעיים מקובלים באוניברסיטאות. על יד כך גם תיעשה סוף סוף ברירה בין הלומדים – כמובן מי שמוכשר לכך – להיות רב בישראל, אך תידרש ממנו גם השכלה כללית כמו שנהוג באירופה ובארה"ב – רבני ישראל שם הם בעלי השכלה כללית רחבה). 4. נישואים – קודם כל אזרחיים לכל אזרחי המדינה ואחר כך כל אחד יבחר לו אם הוא מעוניין בחתונה דתית – את המתאים לו לפי אמונתו...

מדינה דמוקרטית תהיה גם מדינה ציונית. 5. כן יש לבטל את החינוך הדתי ממלכתי וללמד בבתי הספר את תולדות האמונות והדתות. ליהדות יש להקדיש תשומת לב מיוחדת כאל מערכת תרבותית מקשה הכוללת בתוכה מחשבה ואמונה, היסטוריה וספרות ודת שהיא דת של מוסר, משפט וצדק והמיסטיקה היא תופעת לוואי הכרחית אבל איננה העיקר. את התנ"ך יש ללמד כספרות בעלת ערכים מוסריים־אומנותיים אנושיים מהמדרגה העליונה ביותר.

יש להתחיל וללמד את עם ישראל כולו יהדות מהי. צעד ראשון – לפני כל חג להסביר את מהות החג וערכיו. חגי ישראל הם עמוד השדרה של היהדות (כולל חגי המועדים החדשים: יום השואה, יום הזכרון לחללי צה"ל וחג העצמאות) ומי שחי את חגי ישראל – לומד את משמעותם כל שנה מחדש ומבין את מהותם וכמובן חוגג אותם מתוך אהבה – והא יהודי.

הדסה גורן
גינוסר

מפלגת העבודה על פרשת דרכים?

יש להניח שראש הממשלה, שריה וחברי הכנסת מן המערך, מעיינים מדי פעם בעתון „דבר" ואני מקווה, כי קראו את מאמרו של יותם „לא" שפורסם ביום ה' 12.12, ואם קראו ודאי הבינו שיש לקבל החלטה מכרעת: להמשיך את השותפות בממשלת האחדות, או, לפרקה ולהתייצב בפני העם לקראת בחירות. כשם שהפגנת הבטחון בשלטון בימי הזוהר של מפא"י היתה בעוכרי המפלגה, כך גם ההפרזה בפחד מפני הבחירות היא חולנית. מפלגה החוששת להתייצב לבחירות, נחלשת ומתנוונת.

הרבה יותר מכובד ללכת לבחירות מאשר להמשיך בשותפות הקיימת. מאמרו של יותם מצדיק את פירוק הממשלה ואין צורך להוסיף על כך.

יהודה ורטמן
חיפה

תורת חב"ד, כהנא ותנועת העבודה

למאמרו של חגי אשר „הקביים של המדינה" („דבר" 11.12) על תנועת חב"ד יש להוסיף את מה שציטט „כל־העיר" המקומון הירושלמי מ־22.11 תחת הכותרת „יד ושם נגד כהנא וחב"ד בעד". וכך מצוטט ביטאונם „כפר חב"ד" ש„המאבק בכהנא הוא מאבק כנגד התורה וההלכה ויש להתנגד להרמטור" ו„הגזענות (המרכאות במקור) של כהנא מבוססת ברוב המקרים על התורה היהודית ומרבית עקרונותיו הם עקרונות תורניים". דובר חב"ד ברקה וחלף חוזר בתגובתו על הדברים האלה. „צריכים להצביע עם ההלכה ואין זה משנה מי מייצג אותה", הוא אומר. עד כאן הסקירה של „כל־העיר" שלצערי לא זכתה לכל תגובה.

יש לציין, שתורת חב"ד המקורית, כפי שמבוססת בסיפרו של מייסדם „התניא" מקבילה ביחסה ללא־יהודים לתורה הנאצית על היהודים. לפי „התניא", שאותו מעריצים החב"דניקים ולומדים אותו בדבקות, נשמות יהודים יש בהן טוב ורע, אבל נשמות הגויים הן כולן שטניות „ואין בהן טוב כלל". ראש חב"ד הנוכחי הוסיף לזה ב„שיחותיו" שגם גופם של הלא־יהודים שונה באופן איכותי מגוף יהודי.

מבחינה היסטורית זאת היתה תנועת העבודה שהכניסה את חב"ד ואת עקרונותיה (שאם היו מופנים נגדנו היינו קוראים להם נאצים!) לתוך הקונסנזוס הישראלי, והגדיל לעשות בזה הנשיא שזר שזיקתו ביישה את צעירותו ושרצה כנראה „לכפר" על היותו חלוץ ביקורת המקרא בעברית בהתרפסותו לפני האדמו"ר החב"די. צמיחתו של כהנא היא רק אחת מהתוצאות השליליות שצמחו מתוך עידוד לתנועה גזענית וקנאית זאת; ויש להניח, שאם לא תיעקר השפעתם של תומכי כהנא מהמוסדות הרשמיים של ישראל יהיו עוד הרבה תוצאות נדושות יותר.

פרופ' ישראל שחק
ירושלים

לקראת יום כיפורים פוליטי

(המשך מעמוד 7)

נרהבים – ואמינותו ומנהיגותו לא יקומו ולא יפלו על קיום בזוי של הסכם רוטציה פסול מעיקרו. ואמינותו של שמעון לא תיפגע כלל וכלל אם יקום, בגלוי, בכבוד, ובעברית פשוטה וברורה יאמר לליכוד – חברים נכבדים, השותפות בינינו לא עלתה יפה. הבה נכיר בזאת גם אתם וגם אנו, ונלך לעם. עכשיו. במערכת בחירות קצרה וחסכונית של כמה שבועות. ואת כל החוקים שיאפשרו זאת נוכל לחוקק בתוך שבוע, אם רק נרצה בכך. אך את זאת עליו לעשות עכשיו, היום, כשהרוטציה עודה רחוקה ולא בערב יום הכיפורים.

זאת חובתו של שמעון פרס לתנועת העבודה; זו חובתה של תנועת העבודה לעם ולמדינה. כי המחוייבות שלנו לאינטרס הלאומי העליון של העם והמדינה קודמת ומאפילה על כל הסכם פוליטי־מפלגתי עם הליכוד או עם כל גוף אחר.

ואני קורא למנהיגי התנועה שיפנו מבטם אל לוח השנה, יפרקו מייד את הממשלה הזו ויוליכו את התנועה לבחירות חדשות. ועם כל הכבוד, עלי להוסיף שמקריאה זו משתמעת גם אזהרה ברורה: חברי שבממשלה ובכנסת, התנועה לא תסלח לכם אם בערב יום הכיפורים תפקידו את הגה המדינה בידי שמיר ושרון וקופמן ומילוא וחבריהם. התנועה לא תמחל לכם אם בהכרה מלאה ובעיניים פקוחות תקריבו, על מגש של כסף, את גורלה של המדינה הזו למהרסי הכלכלה, למקעקעי החברה, מנתצי הערכים ושוללי השלום.

מודיעין

טלויזיה

5.30 „שמיניות באוויר" – מגוחים דליק וליניץ ושוליפ.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 תמונת מצב – ענייני השעה (ערבית).
6.45 חידושים והמצאות – טכנולוגיה מתקדמת משמשת לתחזית של שיטפונות ולאזהרת כל הנוגעים בדבר, מבעוד מועד; המחשב הגיע אל מאחורי הקלעים בתיאטרונים ברודווי ומסייע בהפקת אפקטים מיוחדים של תאורה; חמש חברות מן המגזר הפרטי משתפות פעולה, כדי לשכלל את התכנון, הביצוע והייצור (תרגום לעברית).
7.00 בין האזרח לרשות – תלונות של אזרחים כלפי הרשות (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 סיפורי בדים.
8.30 „חקיקה דתית או הסברה" – דיון על הצעות חוק, בנושאים דתיים, הנמצאות בימים האלה על סדר יומה של הכנסת, וההקשורות בשאלה העקרונית אם יש מקום לחקיקה בנושאים דתיים. שאלה השנויה במחלוקת גם בציבור הדתי בישראל. משתתפים: שר הפנים יצחק פרץ, ח"כ אליעזר ולדמן, ד"ר יהודה בן־מאיר, ח"כ מנחם הכהן. מנחה: בני דון־יחיא.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 מוקד.
10.05 „עולם המערבי" – סרט קולנוע: בפארק שעשועים דמיוני, מהר ומתוחכם – שפועלים בו רובוטים המתפקדים כבני־אדם – הכול מתנהל יפה. עד אשר רובוט אחד החליט להתקומם נגד המשמעת המוטלת עליו ומכריז על מרד פרטי שלו. מייקל קריצ'טון, סופר של סיפורי מדע בדיוני כתב וביים את הסרט. ריצ'ארד בנג'מין משחק איש עסקים שבא להינפש בפארק ויול ברינר, הרובוט המתקומם. שנת ההפקה 1973.
11.30 חדשות.

טלויזיה לימודית

08.15 אריק מלודה: אל מחוץ לגדר.
08.40 אנגלית ה'.
09.00 מדעי הטבע ליסודי: החיים בעבר הרחוק.
09.20 אנגלית ד'.
10.10 מדעי הטבע הד"ה: שימור מזון.
10.30 פרפר בתוכה: אני זה אני.
11.00 חשבון ו': השארית בחילוק.
11.15 הלו ישראל.
11.30 מושגים ביהדות: הגענו למצוות.
12.00 אנגלית ה'.
12.25 אנגלית י'.
1.00 מדעי הטבע (חטיבה עליונה): האבולוציה 3.
2.00 עולם הולך ועולם: נשי מסאי.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: שנות חיינו הראשונות: צמיחת המדינות באמריקה, הקומונים בקטנם, ב': מבוא למדעי החיים, ה.ג.א.
4.00 בלי סודות: ביניים 4.
4.25 פיצוחים: שעשועון טלוויזיה נושא פרסים.
5.00 ערב חדש: מנחה גדעון רייכר.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב – באך: סונטה ופוגה בלה מינור (ה' גרינפלד, פסנתר); שומאן: הפתיחה מנפרד (התז' הסימפ' משיקגו / ד' ברנבוים).
07.30 שחרית מוסיקלית – באך:
09.30 קונצרט בוקר – מוצרט.
12.05 אמנים באולפן – גלילה דינבר, פסנתר – סקרלטי: 2 סונטות; ח' הולדהיים: 12 זוטות לפסנתר; באך: סוויטה אנגלית, מס' 6, ברה מינור.
13.00 קונצרט צהרים – ק' פ' ע' באך: סימפוניה מס' 4, בלה מג'ור („הקונצרט האנגלי" / ט' פינוק); קאלקברנר: המישה גדולה בלה מינור, לפסנתר, קלרינית, קרן, צ'לו ובס, אופ' 81 (מ' לאוזו בסט / א' בלום / ה' הופאיד / פ' שרי / ג' לוריין); דבוז'ק: קונצ'רטו בסול מינור, לפסנתר ותז', אופ' 33 (ר' פירקשני / התז' הסימפ' של סנט־לואיס / ל' זיסקינד); גריג: סימפוניה בדו מינור (התז' הסימפ' של גטבורג / ק' אנדרסן).
15.05 מוסיקה כאן ועכשיו – צ'רנבין־שחרק: שיר (מלים: יונה וולך) (ה' סאיסו, סופרן / ק' מאיוסקה, אלט / א' וזבניק, קלרינית / י' פסי פוקס, בינגו וקינבאום / נעם ייניב; אמנון וולמן: „אולי, לבסוף שעות אחדות כאלה חלפו" (יצירת־מחשב); פטר ואן זאגמבאגן: מוסיקה 1 לכלי־נשיפה מעץ ולכלי־קשה אופ' 7 (התז' דרידנסי / פרידמן ליירג); לורנסבה: המוף (מ' דרבינקסי, צ'לו / + צלילי עשמני בכורה).
16.00 קונצרט מנחה – שוסן: סונטה בסול מינור, אופ' 65, לצ'לו ופסנתר (ז' דה פרה / ד' ברנבוים); שוברט: „המוות והעלמה", רביעיה לכלי־קשת, מס' 14, ברה מינור (רביעיית אמדאוס); הינדמית: סונטה לבסון ופסנתר (א' איירמס / ג' גרהם); בריו: שירי עם (ק' ברבריאן / + אנסמבל ג'וליארד); פ' בקרחיים: שלושה שירים ללא מלים (ב' בוכמן, חליל / ר' ברבינב, פסנתר); סיבליוס: „הברבור מטואנלה", פואמה סימפונית, אופ' 22, מס' 3 (הפיל' של ניו־יורק / ל' ברנשטיין); דביסי: נוקטורנים (מקה' פילהרמוניה / התז' פילהרמוניה / כ' מ' ג'וליני).
18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל שוויצינגן 85, פ' ק' ריכטר: סינפוניה בסול מג'ור לתז' כלי־קשת; פ' רוצ'י: ואריאציות על נושא מתוך דון ג'ובני של מוצרט לצ'לו ותז' (ר' גרינגר, צ'לו); מוצרט: רצ'יטטיב ואריה לסופרן „ארקורדו אני מודה", ק' 294 (מ' גרינברג, סופרן); הלפגנג ריס: לנדלר ל־13 כלי־מיתר; מוצרט: סימפוניה בסול מינור, מס' 25, ק' 183.
20.05 ערב נגינה – באך: פנטסיה בדו מינור (א' גרימרק, צ'מבלו); טלמן: סונטה בסי מינור לצ'לו וצ'מבלו (ע' ויזל / א' גרימרק); הנדל: סונטה בדו מינור (ר' קרומבאך, אורגאן / א' גרימרק, צ'מבלו).
20.30 ליטורגיקה 85 – התז' הסימפ' של רשות השידור עם מקהלת אוטסאבוזק (בהדרכת יוהאנס ראוהה) ומקהלת האקדמיה ע"ש רובין בי־ם (בהדרכת אהרן חרל"פ) – באך: קנטטה מס' 38 (מנצח יוהאנס ראוהה).
23.00 צלילי ליל – קורלי: קונצ'רטו גרוסו, אופ' 6, מס' 8, „עשו ללילי המולד" (להקת האקדמיה למוסיקה עתיקה / כ' הוגווד); שוברט: אמפרומפטו אופ' 142, מס' 3, בסי במול מג'ור (מ' פראייה, פסנתר); הנדל: „פיפה" מתוך „המשיח" (להקת האקדמיה למוסיקה עתיקה / כ' הוגווד).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – שנות חיינו הראשונות: בעיות התפתחות אצל ילדים רכים.
12.05 מבחר שירים מזרחיים.
14.06 „מי ישמע?" „שמונה בעקבות אחד" מאת ימימה טשרנוביץ־אבידר: „אצלנו".
15.00 התולהנו.
15.55 „מאוצר הספרים".
16.05 מזמרון שעון הזהב.
17.20 האוניברסיטה המשודרת – הידרוגיאולוגיה.
19.05 סיכום ההלכה היומית.
22.05 הבו מאותו כוכב.

רשת ב'

14.06 יש עניין – עם גבי גזית.
18.06 זרקור.
18.45 היום בספורט.
19.35 ענייני צבא ובטחון.
20.05 מבט לפולקלור – המשורר חיים גוארה, האיש ויצירתו.
21.05 שיר לדרך.
22.05 בימה ומסך.

רשת ג'

18.06 היה היו.
20.05 עם כל הנשמה.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת: זכויות אדם במסורת ישראל – חכמים וחרות הדעה. מרצה: השופט חיים כהן.
06.55 פינה חמה ללבי.
18.05 שלוש ארבע לעבודה.
19.05 „רדיו במקום".
20.05 מבצר המצעדים הלועזיים.
23.05 משהו עולמי.
00.05 ציפורי לילה.

בתי קולנוע

תל־אביב

אסתר שלוף אבל בזהירות 9.30, 7.15, 4.30
אורלי חזרה לעתיד 9.30, 7.15, 3.40
אלנבי משחק הדמים 9.30, 7.30, 4.30
בן־יהודה הבז ואיש השלג 9.30, 7.15, 4.30
גורדון רומן הדמים 9.30, 7, 4.30
גת הרבה ולא כלום 9.30, 7, 4.30
דקל מפריך אלמוד 9.30, 7.15
דרייב־אין מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15
חצות – נערת התעמלות
הוד גוטשה 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין אפוקליפסה עכשיו 10.00, 12.30
חן 1 שנת הדרקון 9.45, 7, 4.15
חן 2 רומן על במה 9.45, 7.20, 5
חן 3 בי"ס לאסירים מתחילים 9.45, 7.20, 4.45
חן 4 הנוקם 9.40, 7.20, 4.45, 1.30, 10.30
חן 5 הגוניס 7.20, 4.40, 1.30, 10.30
קאל 9.45
לימור הכבוד של פריצי 9.30, 7
לב 1 גורל 9.40, 7.30
לב 2 אמדאוס 6.30
גשר צר מאד 9.40
מוזיאון תל־אביב נערה ונער 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי המכה הקטלנית 9.30, 7.15, 4.15
מקסים הגינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15
סינמה 1 המסורה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2 אני יודע שאת יודעת 9.30, 7.15, 4.30
סטודיו מושלם 9.30, 7.15, 4.30
פאר רכבת תחתית 9.30, 7.15
פריז ברדי 9.30, 7.15
חצות – שבלול
צוותא נגוע + כמו חלום 8.00
צמון המפתח 9.30, 7.15
תמוז – רמת־אביב בריאן כוכב עליון 9.30, 7.30
שחף שושנת קהיר הסגולה 9.30, 7.15, 4.30
תכלת אגם הגיבורים 9.30, 7.15, 4.30
תל־אביב מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15, 4.30

יפו

הבימה הישראלית לחנך את ריטה 10.30

ירושלים

אדיסון הכבוד של פריצי 9.15, 6.45, 4.15
אורדון סגור לרגל שיפוצים
אורנע בי"ס לאסירים מתחילים 9, 7, 4.30
בית אגרון בילבי ב־4
מציצים ב־5.45
שכנים ב־7.30
שר הטבעות ב־9.30
מ.א.ש. 12 חצות
האולם הקטן בבנייני האומה
שושנת קהיר הסגולה 9, 7.15
הבירה מכרות המלך שלמה 9, 7, 4:30
כפיר חזרה לעתיד 9, 7, 4.30
סמדר הבז ואיש השלג 9.15, 7
עדן הגנבים באים 9, 7, 4.30
רון חברים 9, 7, 4.30
מיטשל חף מפשע 9, 7, 4.30

חיפה

אורה עונה בוערת 9.15, 6.45, 4.30
אורלי גורל 9.15, 7
אמפיתיאטרון מאטה הרי 9.15, 7, 4.30
ארמון תלמידה ומחשמלת 9, 6.45, 4.30
עצמון בגירות בטריאסטה 9.15, 7, 4.30
רבגר 1 שנת הדרקון 9.30, 6.30, 3.45
רבגר 2 בירדי 9.15, 6.45, 4.15
סינמה 1 טסיז 9.30
חן הכבוד של פריצי 9.15, 6.45, 4.30
פאר מושלם 9, 6.45, 4.30
קרן־אור קאוס 9, 6
רון חזרה לעתיד 9.15, 6.45, 4.30
שביט הר הכרמל, שושנת קהיר הסגולה 9, 7
עממי רמבו 9, 7

קרית־ביאליק

ספיר מושלם 9.15, 7
סביון שוטר עם כבוד 9.15, 7

קרית־חיים

בית העם רמבו 9.15, 7.15
היובל תרגיל למרגל מתחיל 9.30, 7

קרית־ים

ביתן הגינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15

קרית־מוצקין

אורות מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15

אשדוד

אסתר הבזבוז הגדול 9.15, 7.15
אשדוד המושלם 9.40, 7.15

אשקלון

אסתר קוד השתיקה 9.30, 7.10
מאור הגינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15
רחל שנתי היפות
בקרוס קרייפ 9.15, 7.15

באר־שבע

חן המסורה אמריקה 9.30, 7.15

בת־ים

אורגים הבזבוז הגדול 9.30, 7.15
עצמאות המסורה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30

גדרה

בית רחל פנטסיה ב־6

הרצליה

היכל מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15, 4.30

חולון

ארמון רכבת תחתית 9.30, 7.15, 5 פלורה
סבוי 7 סנים בכלא 9.30, 7.15, 4.30
רינה מקום בלב 9.30, 7

טבריה

אביב מכס הזועם וכיפת הרעם 9.15, 7.15

טבעון

יובל אדר רמבו 9.30, 7

כפר־סבא

עמל יער האיזמרגד 9.15, 7
חן הגינג'ה האמריקאי 9.15, 7

לוד

אורלי הגינג'ה האמריקאי 9.15, 7
בית זית גשר צר מאד 9.30, 7.30

נהריה

הוד יער האיזמרגד 9.30, 7.15
רון למות בער תשוקה 9.15, 7.15

נתניה

סטודיו ראסטי ג'יימס 9.15, 7
אסתר המסורה אמריקה 9.15, 7
שרון קוד השתיקה 9.15, 7, 5

פתח־תקוה

שלום שוטר עם כבוד 9.30, 7

קרית־שמונה

שניר העד 9.30, 7

קרית־מלאכי

צמרת העד 9.30, 7

ראשון־לציון

נעמן יער האיזמרגד 9.30, 7.15
ראשון המסורה אמריקה 9.30, 7.15

רחובות

בית העם עיר לוהטת 9.15, 7.15
הדר בחזרה לעתיד 9.30, 7
חן המסורה אמריקה 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

ארמון קנת הדרקון 9.30, 6.50
ארמון האיש בעל הנעל האדומה 9.30, 7.15, 5
לילי הכבוד של פריצי 9.30, 7
הדר הבזבוז הגדול 9.30, 7.15, 4.30
רבגן 1 הרבה ולא כלום 9.40, 7.10, 4.30
רבגן 2 בירדי 9.45, 7.20, 5
רבגן 3 שוטר עם כבוד 9.45, 7.25, 5
רבגן 4 רומן על במה 9.40, 7.20, 5
שביט בי"ס לעבירות בתנועה 9.30, 7.15

רמת־השרון

כוכב הברון מינכהאוזן ב־4
תרגיל לשוטרים מתחילים 7
הנבואה 9.30

רעננה

אחוה העד 8.30

רמלה

אדן המסורה אמריקה 9.15, 7

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
תיק בנין אר/2017
ניתנה בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 276 בגוש 7161 רח' הזית מס' 13א' חולון, הכוללת הקלה של 2% בכיסוי הבניה 644.5/2 [illegible] המבוקשת [illegible] מגורים שיכון ציבורי 3/40/1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.
לכל בר עניין בתכנית יוכל להגיש לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור לפתן ההקלה המבוקשת.
עו"ד חיים שורין
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה, חולון

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	−2—6	מעונן
אמסטרדם	4—10	מעונן
ב. איירס	21—33	בהיר
הלסינקי	−4—15	בהיר
הונג קונג	10—16	בהיר
וינה	10—11	מעונן
ז'נבה	2—2	מעונן
טוקיו	0—8	בהיר
טורונטו	−4—7	שלג
יוהנסבורג	13—25	מעונן
לונדון	0—12	מעונן
ליסבון	6—15	בהיר
מאדריד	2—13	בהיר
מונטריאול	−6—−2	שלג
ניו יורק	−1—5	מעונן
סאו פאולו	15—26	מעונן
פאריס	3—3	מעונן
פרנקפורט	7—15	מעונן
ציריך	1—4	מעונן
ריו דה ז'נרו	29—34	בהיר
שטוקהולם	−3—6	מעונן
שיקאגו	−11—2	מעונן

swissair

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, חדרה
תיקון טעות
בהודעה על הפקדת התכנית הד/765/א' צריך להוסיף חלקה 281 בגוש 10036 בהכוללת השטחים הכלולים בשינוי התכנית.
משה בלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
תאריך: בטבת התשמ"ו בדצמבר 1985

רכוש ספר מספרית דבר

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת

תל־אביב
בני דיזנגוף 174 – 222386
קופת חולים כללית אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
בית יעקב – ברחוב מבשר נוה יעקב – 852243
חיפה
[illegible] – שמטת עלית 6 – 644231
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק־רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65 רמת־גן – 7514485
בת־ים־חולון
כל בריאות – הנביאים 3 בת־ים – 585671
אלון – הבנין 52 חולון – 889153

מוקד בריאות טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וכן אינפורמציה על הרופאים התורנים בישראל.
תל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב ביריבר 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־525366 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמגים לכל המשפחה

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי — לוד
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה לוד, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' לד/215" ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: תוספת דירות דו־קומתיות.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3973 חלקות 69־70, מגרשים 10, 9, 8, 7, עבר גת נחה ירק.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש את התנגדותו לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
ד. שריג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז
24 נוב' 1985

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „תכנית מס' חפ/1808 א' – חלוקה חדשה בהמשך רח' יוקי ויגר".
שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/229 – תכנית מתאר חיפה.
חפ/229 ד' – רוחב מינימלי של רחוב לתנועת כלי רכב.
חפ/363 – שינוי תכנית מתאר חיפה – גובה הבנינים.
חפ/1400 – תכנית מתאר חיפה, [illegible].
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3023, תשמ"ד, עמוד 1476.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה. וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
משה גלזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
ז' בטבת התשמ"ו
19 בדצמבר 1985

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „תכנית מס' חפ/1444 ב' – מגורים ומרכז שכונתי בשכונת נשר 20 חלוקה חדשה".
שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/229 – תכנית מתאר חיפה.
חפ/229 ד' – רוחב מינימלי של רחוב לתנועת כלי רכב.
חפ/1444 – צומת נשר [illegible] בן־יהודה.
חפ/1444 א' – תיקון קוי רחוב בשכונת נשר 20.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' [illegible] תשמ"ד עמוד 3572.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה. וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
משה גלזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
ז' בטבת התשמ"ו
19 בדצמבר 1985

שנה נו־נו שנה | פועלי כל העולם התאחדו | באדר

דבר אחר

לא תרצח; לא תנאף; לא תגנב; לא תענה ברעך עד שקר; לא תחמד בית רעך; לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך; שמור את הסטאטוס־קוו לקדשו.

העתון המצוטט ביותר במדינה ● כ׳ בטבת תשמ״ו ● גליון מס 121 ● מוקדש לאחד בינואר, לזכר האחד באפריל ● המחיר: תשברו את הראש לבד.

אם לא יתבצע קיצוץ במשרד הבטחון, ספק אם מודעי יאשר מלחמה נגד סוריה

הסלמה במזה״ת

סקר דמוגראפי מוכיח, שבמזרח־התיכון נולדים יותר מוסלמים מיהודים, ככה שיש במזרח־התיכון כל הזמן הסלמה.

קונצנזוס

הזמן הנכון של העיתוי

ישנה, אולי, רק שאלה אחת קשה יותר מהשאלה „מה קדם ל־מה, הביצה או התרנגולת״! השאלה היא: „האם האנשים הם אלה העושים את ההיסטוריה, או אולי ההיסטוריה היא זו שעושה את ה־אנשים!״ גם מבלי שנטיח את ראשנו והרך בשאלות קשות שכאלה, יורשה לנו, בכל־זאת, להזכיר כאן שני מקרים שבהם שיגו אנשים את מהלך ההיסטוריה, רק בגלל שגילו ברגע הנכון כשרון שלא להחמיץ את הזמן הנכון של העיתוי המדוייק ולא נתנו להיסטוריה לחלוף על פניהם.

כולנו זוכרים עדיין את מנחם בגין, שלמרות שלא עשה הרבה למען השלום, באופן כללי, ידע ברגע הנכון להגיד לסאדאת, שהגיע לירושלים והציע לו שלום: „זהו! ברוך הבא! לזה חיכינו!״ — וגרף בגלל זה את תודת האומה ואת פרס נובל לשלום.

ולכן גם לא נשכח את המשטרה, שלמרות שלא היא היתה זאת שמצאה את צבי גור, הרי שהיא ידעה בכל זאת להתעלות ולומר, ברגע הנכון, לנהג האוטובוס שהביא אותו למשטרת חולון: „זה הוא! ברוך הבא, לזה חיכינו!״ — ולא זרקה את שניהם מכל המדרגות. אכן, ביצוע מדוייק בעיתוי מבריק, שלא היה מבייש אפילו את בגין. ועל כך מגיעה גם למשטרה תודת האומה, ויפה שעה אחת קודם.

השמש

דבר אחרי

עתונאים (בושיון): אהרן שמי (רשיון סוס), יצחק ברנע (רשיון נהיגה), דני קרמן (רשיון בלוקה), שלמה ניצן (משלילת רשיון), הרדה איזנברג (רשיון צייד).

עורכים (בהוצאת אורח): חיים באר, יוסי שיין, יוני ברשלום, אבראל־בנאת הירושלמי, יפה פולני. אורח בעל־ברית: ישראל תומר, „ידיעות״.

הטעמך: שמעון צוגר

המערכת אחראית, אבל לא ל„מעריב״

1986•1986•1985•1986•1986•1986

גם מערכת „דבר אחר״, כמו כולם, רצתה לערוך את סיכום שנת 1985 — אבל במהלך הסיכום התברר שחסר לה שבוע. מסיבה זו נידחה סיכום שנת 1985 עד שיעבור השבוע.

מה צפוי לנו ב־86

1985 — שנה קשה

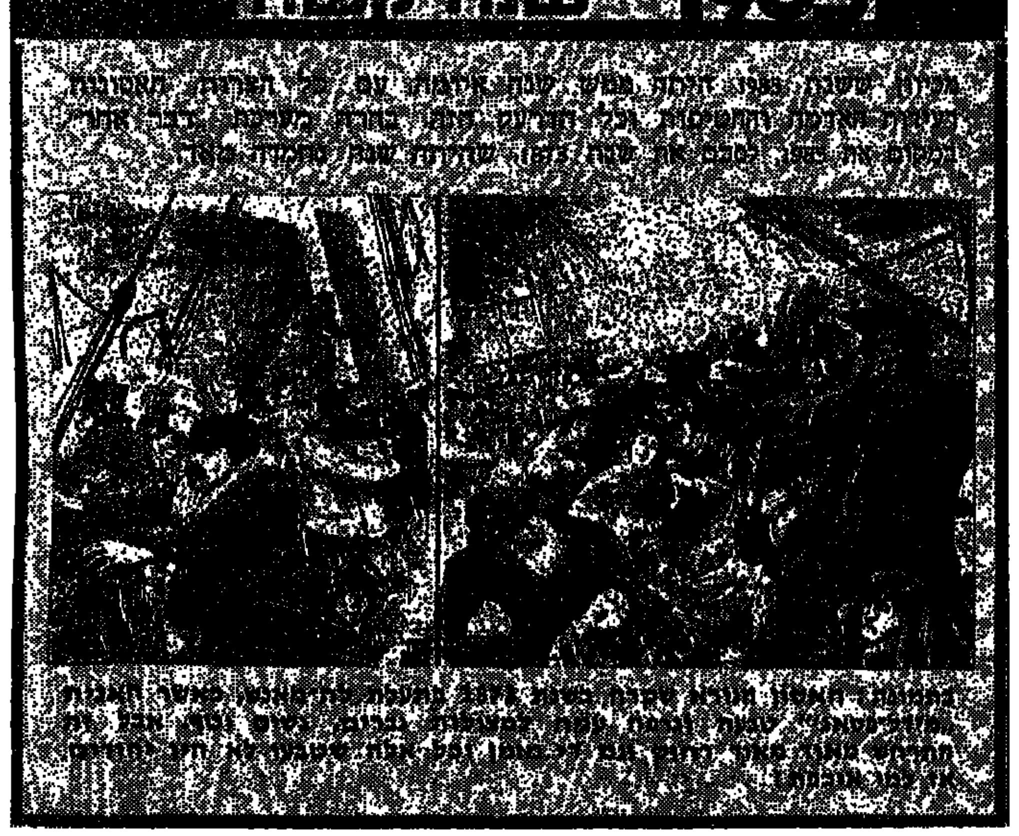

בשיתוף עם

אויב עס וועלן זיין אונטערהאנדלונגען אויף טאבא, יידיש וועט מען דארטן ניט רעדן

— מעט כאמאוטענו האמריגי, אלטער קנה״ו —

אחרי שלושה שבועות של משא־ומתן מפרך בין ישראל ומצרים בעניין טאבה, אמר שר החוץ שמיר, כי כל מה שסוכם הוא, שאם ייערך מו״מ על טאבה, הוא יתנהל באנגלית. (ישראל תומר, „ידיעות אחרונות״)

סימן לשידור חוזר

— מאת כתבנו הזוה מרינה —

עד יום ראשון נמנעה הטלוויזיה, בגלל סיבות טכניות, ודא בגלל הטכנאים, לפרסם את השיעורים שמועדים להיות בנושאי התפקידים הבכירים וביאותות ושתיהם של כמה מתכניות הבכירות. אבל, הבקרות של מוצאי שבת האחרון כאשר שודר „הבנסון״ של לפני שבועיים עוד הפעם, מבלי שהצופים ידעו על כך, אולץ את הטלוויזיה לפרסם מיקום מוקדם את הסמל החדש. שודרים מתיים לצופים, שהשידור בו הם חוזים, הוא שידור חוזר, כדי למנוע בילבול וטעויות מיהורות.

כפי יראה ה„בנסון״ של עוד שבועיים

„ידיעה זו תשודר תכרב בטלוויזיה כשירות „דבר אחר״ לצופיו ובעוד חודש היא תובא ב־שידור חוזר.

רק ערבים יורשו להצביע על חוק „מיהו יהודי״

— מאת כתבנו ע. לצון —

השבוע החליטה הכנסת ברוב של קולות הרוב, כי חברי הכנסת היהודים הרוצים להצביע על חוק „מיהו יהודי״ יתויבו להוכיח כי הם, אכן, יהודים על פי חוק „מיהו יהודי״ — ורק אז יוכרו כיהודים לצורך הצבעה על חוק „מיהו יהודי״.

בעקבות החלטה זו נקבע כי רק חברי־כנסת ערבים, בדווים, דרוזים ונוצרים יורשו ביקתיים להצביע בעד או נגד חוק „מיהו יהודי״ ואם עד שיוחק חוק הגלא של „מיהו יהודי״, שיאפשר גם לחברים יהודים להגדיר עצמם כיהודים ולהצביע בעניין „מיהו יהודי״.

(קרא קטע זה בעיון. שאן בעט אחוז את המלה חוק, בכתוב את המלה ח״כ, בשחור את המלים מי יהודי ומחק את המלה ערבי או עמלק, את שיבוא קודם).

זקן רצח את אשתו והסגיר עצמו למשטרה

— מאת כתבנו ואלילה ת. אלוסש —

במשטרה הסביר הזקן: „עברתי במקרה ליד כלא איילון ברמלה וראיתי בחוץ על החומות ציורים כל־כך יפים. אז חשבתי שאם גם בפנים כל־כך יפה כמו בחוץ, אז כדאי לי לסיים את חיי בפנים.״

פליטים

השופט דרש מרוני מילוא לרכוש מיד פראריי '86

— מאת כתבתנו לענייני תחבורה דינה תנועה —

סגן שר החוץ רוני מילוא הועמד השבוע לדין באשמה שנסע בשטח בנוי, במהירות מופרזת והגיע ל־26 ק״מ מעל המותר.

להגנתו טען הסגנשר כי הוא מיהר מאוד, מכיוון שהשאיר בבית חומר סודי ללא השגחה.

השופט צבי נוסנבלאט הטיל על מר מילוא עונש בסך של קנס כבד — ונימק שהוא עושה זאת לאחר שעבר על החומר הסודי והתברר לו שהחומר הוא כל־כך סודי, שעל רוני היה לנסוע הרבה־הרבה יותר מהר ממה שהוא נסע בפועל. ובבלל המליץ השופט למר מילוא לרכוש מכונית מהירה יותר, בעלת נפח מנוע בגודל הסודיות של החומר שבביתו.

כתב „דבר אחר״ גדעון גיכער, ניצל את ההזדמנות שרוני מילוא לא נסע מספיק מהר ונסע יותר מהר ממנו, הגיע לבית של מילוא לפני מילוא ולקח את החומר הסודי. „דבר אחר״ יתחיל, אם כן, לפרסם החל מן הגליון הבא את החומר הסודי, אם יצליח הכתב להגיע עם החומר למערכת לפני רוני מילוא.

כותרות ראשיות

- של החוץ שמיל מתנגד לפישול ותובע בוללות.
- פשרה: העונש לאסירי המחתרת היהודית יומר בעונש „מיהו יהודי״.
- סין מבקשת מישראל את הסגרתו של צבי גור, כדי שיצבע את החומה הסינית.

סקר:

במפלגה הליבראלית יש יותר אחוזים מליבראלים

— מאת כתבנו ליממן דהיפליג —

איחוד הליכוד, שבמסגרתו הוענקו 36 אחוז בכל מוסדות התנועה לחברי המפלגה הליבראלית, עשרה אחוזים לחברי „לעם״ ועוד שבעה אחוזים לפלגים אחרים שעוד יצטרפו לליכוד, הותיר חלק ניכר מחברי תנועת החירות מחוץ לעסק.

אך אלה שנשארו בחוץ הקימו סיעה נפרדת הזירשים אף הם, בתמורה על איחוד עם הליכוד, 36 אחוז בכל מוסדות התנועה.

פרס נובל לשלום לפרס

ועדת פרס נובל לשלום החליטה להעניק השנה פרס נובל לשלום לראש הממשלה מר שימון פרס, על חתירתו הבלתי־נלאית להשכנת שלום במזרח התיכון.

בנימוקי הוועדה נאמר:

„החלטנו להעניק את הפרס למר פרס, על שהצליח להביא לשולחן המשא־ומתן שני אויבים־בנפש, שמזה עשר שנים לא הסכימו לראות אחד את השני — והמדובר במלך חוסיין ותנשיא אמר...״

עם היוודע דבר הזכייה ביקשנו את תגובתו של החתן המאושר. מר פרס היה נרגש מאוד ואמר לכתבנו את הדברים הבאים: „אני נרגש מאוד ורוצה לומר את הדברים הבאים. ראשית, זה כמובן משמח מאוד שבחרו בי — אבל ברגעים אלה אסור לשכוח את האנשים שבלעדיהם לא הייתי מקבל את הפרס. ואני מתכוון לקודמי בתפקיד, מר בגין ומר שמיר ואולי גם למר שרון ולרפול, שללא הם בחיים לא היינו מגיעים לאן שהגענו״. (שעיה גנון)

איגוף מימין

טיל קרקע־סוריה

מוסף מיוחד למחלת האיידס והטלפיים עם פרוץ ליל הסילבסטר

הברווזה המתנדבת, שהדביקה באיידס 50 אחוז מהגברים במערכת של עתון ידוע במרכז הארץ, נתגלתה כברווז.

התק"מ
התחנה לקבלת מתנדבות
הכחשה

באחרונה התפרסמה באמצעי התיקשורת, וגם ב„דבר", הידיעה כאילו מתנדבת באחד הקיבוצים בצפון הדביקה את כל גברי הקיבוץ בנגיף האיידס. לידיעה זאת אין כל שחר ויש בה גם אי־דיוקים רבים:

א. הקיבוץ האמור לא נמצא ממש בצפון, אלא קצת יותר דרומה.

ב. הבחורה לא היתה מתנדבת, היא בכלל טוענת שהכריחו אותה.

ג. בכלל, מדובר כאן באופקת־שווא — הבחורה שהדביקה את כל הקיבוץ ב־איידס היא בת הקיבוץ ולא איזו מתנדבת.

ד. חוץ מזה, זה לא היה איידס, אלא מחלת הפסח והטלפיים.

כוחות גדולים סורקים את המתנדבת

— מאת סתמנו בצפון ג. דרומי —

לאחר שהודיעו בטלוויזיה שהמתנדבת ששכבה עם חצי קיבוץ בצפון, איננה נגועה ב„איידס" נערך כל הקיבוץ בצפון לחפש אותה.

בינתיים מתמקדים החיפושים בצפון וב־קרוב ירדו גם דרומה מחפושים.

מסקנות ועדת פרו־ורבו

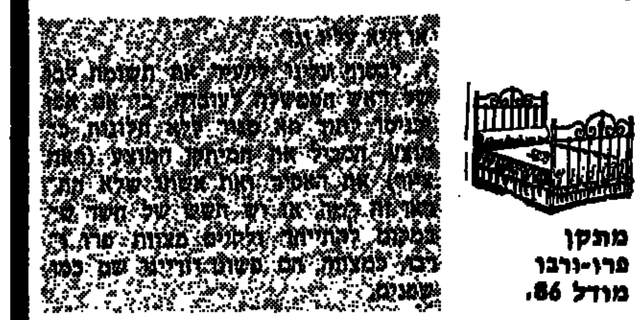

אבו אלבנאת הירושלמי

כאני בפתח

פוזיטיב

אהרון שמי

עולם הולך ויהודי
מהומות במו־רמונסק

— מאת כתבם ניק צימורמן —

בעיר מורמונסק שבמורמניה עילית נערכה אמש הפגנת מרמונים. המפגינים הביעו את התמרמנותם על כך שמירמנו אותם ודרשו מירמון להקמת סניף של „ישיבה־יוניברסיטי" בעיר מורמינסק.

אל מול פני הקופסה
הדובר הוא עירום

השבוע, יום אחרי, כששודרה ב„מבט לחדשות" בטלוויזיה הכתבה על המשבר המוקד את ענף ייצור הבגדים, הופיע על המסך הקטן הדובר הקטן של הטלוויזיה כשהוא עירום כביום היוולדו — ומסר את ההודעה הבאה:

„ברצוני להסב את תשומת לב הציבור כי אין שום קשר בין הופעתו של הקריין ע ו ת נ י א ל ב ן ־ ש ל ו ק אמש, ב„מבט" (ראה תמונה)

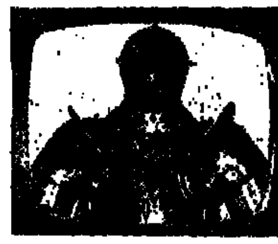

עם העובדה שיומיים קודם לכן שודרה ב„מבט" כתבה חיובית במיוחד על הישגי „י ש ר א פ ת", החברה הישראלית לבגדי פח אופנתיים בע"מ, רח' בדוק 12, הכניסה מפ־ביב.

„גם הופעתה של ז י ו ו י ת ע ו ל ש (ראה תמונה) בחדשות של מחר לא תהיה קשורה לכתבה שנפרסם היום על בית ה־אופנה „מ ר ז ן ו ב נ ר" של ה א ח י ם ג ר י י ס ט ו ק בנהריה, יצרנים ומשווקים של בגדי ים וחוף, רח' שביל המפעל, פינת אבן־פינה".

רופא המשפחה

שאלות לד"ר בנימין־זאב הרפס

אתה שואל רופא המשפחה שומע

בעניין מיהו יהודי

ד"ר יקר,

בשבוע שעבר, כשהיו צריכים להצביע בכנסת בעניין חוק „מיהו יהודי", הודיע ח"כ אייאל ויינשטיין (כן, כן, יש דבר כזה) מהמפלגה הליבראלית (גם דבר כזה עוד יש) שיש לו כאבי־שיניים והוא הולך לטיפול ולכן לא ישתתף בהצבעה. ובכן, רציתי לשאול מה שלומו ואיך הוא מרגיש עכשיו?

אברהם שנבינה
רח' גשר 32,
מושב שורש

אָלֶף בֵּית

א: תגיד, איך מוטקה ציפורי בעיניך? איש טוב או רע?
ב: ציפורי? איש טוב, טוב מאוד.
א: איך אתה יודע?
ב: תראה, אחד שהליכוד כל־כך שונא אותו לא יכול להיות רע.

קו - קונצנזוס - CO

טוב שם שריר משם טוב

אמנות פלוס

כל ההתחלות קשות

על הכיפה

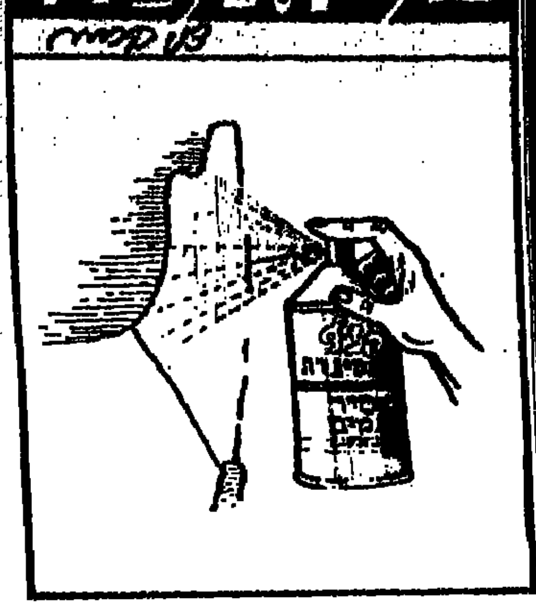

סוכני הסנה הולכים על מחשב

סוכני **הסנה** הולכים על מחשב — וזה גם היתרון שלך המבוטח — שרות משופר ומהיר יותר, מידע ממוחשב בפחות זמן וביתר יעילות. סוכן **הסנה** יעמיד לרשותך מערכות מידע ממוחשבות ומתקדמות. **הסנה** — חברת הביטוח הגדולה ביותר בישראל החלה לצייד בימים אלה את סוכניה במחשבים. השרות הממוחשב של **הסנה** — מאפשר לסוכן להקדיש לך יותר זמן מבעבר. סוכני **הסנה** הולכים על מחשב — ואתה נהנה משרות ביטוח אישי.

היום יותר מתמיד - ביטוח עושים בהסנה

שוודיה לא הותירה כל סיכוי לישראל במשחק הגמר

מאת ניסן פרידמן

יתרונה הברור בא לידי ביטוי בדקה ה־85 כאשר חלוצה גוסטבסון הבקיע את שער הנ־צחון (1:2) ● הישראלים נפלו מיריביהם בכל הקשור לרזי הכדורגל ורק אייזנברג, שהבקיע את השער, בלט בנבחרת ישראל ● רומניה זכתה במקום השלישי בעקבות נצחונה על הונגריה 0:2 ● שווייץ דורגה במקום ה־5 לא־חר דו־קרב בבעיטת 11 מ' עם קפריסין.

נבחרת הנוער של שוודיה זכתה אתמול, כטורניר החו־רף הבין־לאומי, לאחר שגב־רה במשחק הגמר על הנבח־רת המארחת, ישראל, 1:2, מצמד שערים של החלוץ הי־מניין, האנס גוסטבסון.

במחצית הראשונה עדיין הו־בילה ישראל 0:1, והדליקה זיק של תקווה בלב הצופים הצעירים. אך במחצית השניה הפכו השוד־דים את הקערה על פיה, וזכו ב־נצחון צודק. השוודים נהנו מ־יתרון גופני וטכני כאחד. חוסנם ומהירותם אישרו להם שליטה במרכז השדה. די בנקל הם גברו בקרבות על הכדור, ויצרו לחץ על שערם של ישראל.

דווקא במחצית הראשונה, הוד־לשה יותר של ישראל, (בעיצומן של התקפות שוודיות בא שער היתרון המפתיע. סל בראל השת־לט על כדור חוזר ושיגר מסי־רה עד לעומק שטח היריב. משה אייזנברג פרץ כאיילה והבקיע שער נהדר: 0:1.

השוער לבאא קרוניצקי, שהיה מצו מתגבר, נפצע לעתים בכתפו והובהל לביה"ח בילינסון. שם אובחן נתק בשבר הבריח ושטף דם, והוא יאלץ לנוח זמן מה.

לאחר ההפסקה הגיע „חגר הנ־הבי" של גוסטבסון, שניצל תגבת ישראלית חדירה. בדקה ה־62 הוא קבע שוויון, ובדקה ה־85 ביצע גוסטבסון את „מלך המשחק, הוא „טייל" דרך ההגנה הישראלית, שיגע את המגינים ובעט לרשת — 1:2. חברו להתקפה, מאגנוס הנריקסון, עשה מאמצים כבירים להבקיע כדי לזכות בתואר „מלך השערים", אך אתמול זה לא הלך לו.

שפט מיקלוש נגי (הונגריה) בעזרת הקוונים דינסקי (רומניה)

ושבדיה צבי לעיני 3000 צופים באיצטדיון ר"ג.

● ישראל: קרוניצקי (ממן); בר־דוגו, רבינוביץ, קריבוש, קודזו ת. דניאל, חזן, בראל (ברגה); גורדון, אייזנברג, בניה (שוויג).

● שוודיה: קודליצקי גיישקה, קרלסון, אלבום, דהאן; פרסון (גוסטבסון), אנדרסון, ברנקוויסט ברציק, הנריקסון, יאנסון.

גולדשטיין נעל במשפט אחד

לאחר משחק הגמר נערך טקס סיום הטורניר. שבע הנבחרות צ־עדו אל איצטדיון אחרי דגלי הלאום, וניצבו אל מול בימת ה־כבוד. יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוירי וסגניו, ויו"ר הועדה המארגנת, צבי וייצנר העניקו את הגביעים לאלופה החדשה ולשח־קנים הנבחרים.

חה"כ פנחס גולדשטיין, יו"ר ו־עדת הספורט של הכנסת, נעל רשמית את המשחקים. במשפט אחד: „בזה אני מתכבד לנעול את הטורניר הבינלאומי". הברית בירך: „תודה לכל המשלחות ו־להתראות בשנה הבאה".

סולידריות במפגש הגוש הקומוניסטי

רומניה זכתה במקום השלישי לאחר נצחון 0:2 על הונגריה. ב־מפגש בין שתי נבחרות הגוש ה־קומוניסטי הסתמן שוויון כוחות. לשתיהן שחקנים אתלטים היוד־עים את רזי המשחק. אך למרות חוסנם הגופני, הם אינם גסים ואלימים, אלא מביאים למשחק לד־רום.

לרומנים היה יותר מזל בכל הקשור להבקעת שערים, וזה מה שחשוב בכדורגל. כבר בדקה ה־2 קבע כריסטיאן סאקר, 0:1. בד־קה ה־86, כשנראה היה שההונג־רים מסוגלים להשוות, מסר לפתע הבלם ההונגרי יאבודק אחורה ל־שוער, אך השוער המופתע שמט לתוך רשתו. 0:2. אכן, סולידר־יות מזרח אירופאית.

שפט צבי שריר. קוונים לוי ושייבר. 1000 צופים ברל"צ.

שווייץ ניצחה מהנקודה הלבנה

שווייץ זכתה במקום החמישי לאחר שגברה על קפריסין 2:4 ב־בעיטות 11 מ'. לאחר 120 דקות הראה לוח התוצאה 1:1. המשחק היה בינוני ואפור, השחקנים סבלו מ־החום ונעו בכבדות. התוצאה נק־בעה תוך דקה אחת. בדקה 35 קונסטנטי נגח יתרון לקפריסין. שווייץ פתחה מאמצע המגרש וב־התקפת הנגד הראשונה הישרה ברוחולד, 1:1.

את „מבדלים" לשווייץ הבקיעו ברוחולד, זאאור, מגנוס ויג. לקפריסין לאאורו ויוניפידס.

שפט יאיר טיליגר. קוונים: יאמנס והינצי. 100 צופים בבנ־רש בית"ר ת"א.

נבחרים אישיים שהוענקו מי הועדה המארגנת:

● השחקן המצטיין: משה איי־זנברג (ישראל). 8
● מלך השערים: ניקולה בוצ־ה (רומניה). 6
● השוער המצטיין: ג'ורג' ציי־אפרס (קפריסין).
● מגן ההגינות: נבחרת ישראל.
● צעיר המשתתפים: ניקוס מב־ניטיס (קפריסין).

קפטן נבחרת הנוער השוודית מניף את גביע טורניר הנוער על רקע בימת הכבוד, דקות אחדות לאחר נצחונה של שוודיה על ישראל 1:2 במשחק הגמר.

נחמה קטנה. החלוץ הישראלי, משה אייזנברג, מסתפק בהנפת גביע השחקן המצטיין בטורניר. השער שהבקיע לרשת שוודיה לא הועיל לישראל.

שווייצר עשוי להתרצות היום

קבוצת הפועל ת"א שבתה מאימונים גם אתמול. אימון הבוקר שאמור היה להתקיים בבלומפילד, בוטל כיוון שה־מאמן דוד שווייצר לא הופיע. יחד עם זאת חלה אתמול התב־בהרות מסויימת במצב ומסת־מנת פשרה בין האגודה לבין המאמן, שעשויה להחזירו עוד היום לאימון הקבוצה אוהת"א.

אתמול שולמו לשחקנים המש־כורות החודשיות, ומחזיק תיק ה־כדורגל הודיע, אלי מילר עמד ל־היפגש עם שווייצר לשיחת סיכום והבהרה.

אמש צוין עמד שווייצר על שלו ואמר: „כרגע אין אמא ו־אין אבא להפועל ת"א, המשכו־רות הן רק חלק מהבעיה הכול־לת. אני רוצה הקמת עמותה ו־ניהול מסודר, שיהיה אל מי לפ־נות ועם מי לסכם ענייניים. אין לי כח למשחקים. אני צריך לה־יות פנוי לקבוצה. אני מקוה מאד שהשבתת האימונים לא תפגע ביכולת הקבוצה בשבת. א־בל מעבר למשחק הזה חשוב יו־תר שיהיה סדר".

שני משחקי „דרבי" בלונדון

מאת ג. שרון

שני מאבקי „דרבי" לונדוניים מרתקים, ישמשו היום, פתיחת השנה החדשה, במוקד משחקי המחזור ה־25 בליגה האנגלית.

המעניין מבין השניים יפגיש ב־דו־קרב צמרת את ה„מטישטים" מ־ווסטהאם והארסנל את צ'לסי שהת־מקמה לה במקום השני בטבלה ומאיימת על הצמרת.

בדרבי השני ינסו „התותחנים" אר־סנל להבקיע את רשת ה„תרנגולים" מטוטנהאם. מאחר שהמשחק יהיה ב„הייבורי" יש לארסנל יתרון קל.

לאחר סידרת כשלונות תחזור יונייטד ל„אולד־טראפורד" שם תארח את הלסטר אחרונה ביד־מיגמום. והיה זו הזדמנות מצוי־נת לחניכיו של רון אטקינסון לשפר את מאזנם שהתדלדל ל־אחרונה.

גם לליברפול צפוי משחק ביתי אלא שיריבתה תהיה שפילד־יונ־טייד שגם לה שאיפות ב־צמרת.

המוליכה המאוששת אברטון יו־צאת למשחק חוץ קשה נגד ניו־קאסל.

יתר המשחקים: אסטון־וילה — מנצ'סטר־סיטי; איפסוויץ — ווט־פורד; לוטון — לסטר; נוטינג־האם — קובנטרי, ק.פ.ר. — אוקספורד; סאוטהמפטון — ווסט ברומיץ'.

יובנטוס ואברטון יתמודדו בוומבלי

מאת ג. שרון

מחזיקת גביע אירופה לאו־לופות, קבוצת יובנטוס האי־טלקית, ומחזיקת גביע אירו־פה למחזיקות גביע, אברטון האנגלית, מתכננות מפגש ידידותי ביניהן. המשחק עשוי להערך באיצטדיון „וומבלי" הלונדוני.

מנהלי שתי הקבוצות יקיימו ביניהם פגישה ב־9 בחודש בו ינסו לסכם סופית את מועד ה־מפגש - כנראה לקראת סוף העונה.

למעשה היה על שתי הקבוצות להפגש במסגרת רישמית במשחק „אלוף האלופים" אולם החרם ש־הוטל על הקבוצות האנגליות מ־נע קיום המשחק.

קיום המשחק מתאפשר לאחר שפיפ"א ביטלה את האיסור על קבוצות אנגליות לקיים מש־חקי ידידות באירופה לפני 16 יום.

בינתיים הגדילה יובנטוס את יתרונה בפיסגת הליגה האיטלקית לאחר שניצחה אתמול במשחק ד־חוי בטורינו את סמפדוריה בש־ער 0:1.

המשחק היה אמור להערך ב־8 בדצמבר אולם נדחה בגלל השת־תפות האלופה אירופה במשחק „אלוף האלופים" עם ארגנטינוס ג'וניורס בטוקיו.

מישל פלטיני, כוכבה הצרפתי הבין־לאומי של יובנטוס העניק לקבוצתו את שתי הנקודות כש־הבקיע את שער הנצחון בדקה ה־41 בבעיטה מטווח קצר.

יובנטוס מקדימה עתה בשש נ־קודות את נפולי המדורגת שניה בטבלה.

היה זה שערו השמיני של פל־טיני העונה בליגה האיטלקית ו־הוא מחלק את המקום השני ב־טבלת „מלך השערים" עם קרל־היינץ רומניגה המערב־גרמני. מר־ליך חברו לאגודה אלדו סרנה (9).

תבליטי קיר בקרית אליעזר

סופרת „דבר"

האיצטדיון העירוני בקרית־אליעזר בחיפה עוטר בימים אלה ב־32 תבליטי קיר צבעוניים. ה־תבליטים עשויים מבטון ומתא־רים ענפי ספורט שונים על פי סמלים בין־לאומיים. את הסמלים עיצבו שמואל הילסברג, בוגר ה־אקדמיה לאמנות ועצרים אסיאס בוגר מגמת אומנות ב„אורט" ב־מסגרת עבודתם ביחידה לשיפור פני העיר.

התבליטים הם בגודל שלושה על שלושה כל אחד ומבטאים ת־נועות ספורטיביות בסמלים גי־אומטריים. נודע כי לאור הצלחת עיטורי הקיר באיצטדיון בחיפה מעוניינים מנהלי איצטדיונים אח־רים בארץ ללכת בעקבותיה.

רכוש ספר מספרית דבר

שבת — שעה ראשית

החלטת שופטי בית המשפט המחוזי להעביר את שאלת מש־חקי הכדורגל בשבת באיצטדיון העירוני ברמת־גן לדיון בבית־המשפט השלום והודעת ראש עיריית רמת־גן, כי עתה הוא חופשי להחליט אם כן או לא משחקים בשבת באותו איצטדיון — מחייבות את הנהלת התאח־דות לכדורגל לצאת משל־חות האולימפית ולהביא לבי־טול החלטה קודמת המאפשרת לקבוצות בליגה הלאומית וה־ארצית לשחק גם לא בשבת (יום ששי ומוצאי שבת).

בשעתו הוחלטה ההחלטה ל־אפשר חופש בחירה לאגודות בין שבת לששי בגלל הסברה, כי ביום חול אחה"צ יצליחו ה־קבוצות למלא את היציעים גם בקהל של שומרי שבת ובכך ישפרו את מצבן הכלכלי. אולם התברר כי המצב הכספי לא השתפר, אך לעומת זאת התפת־חה ביתר שאת החזית הדתית, שזה זמן רב נאבקת בדרכים מ־דרכים שונות להצרת צעדיו של הספורט בשבת.

זה לא התחיל בר"ג. קודם נאבקו הדתיים נגד הקמת איצ־טדיון בירושלים והצליחו. ה־תוצאה: אין לקבוצות הירושל־מיות אתר ראוי לשמו למשחק, והן מוצאות עצמן נודדות למר־כז הארץ. חילול השבת של ה־אוהדים הרבה יותר גדול, כי הם נוסעים ומפעילים צי של כלי רכב.

„המציאה" של גם לא בשבת נותנת עתה בידי הדתיים עוד כלי להרחיק את הכדורגל מן השבת על ידי הצעת סכומי כסף. התוצאה — משחקים ב־ימי ששי אחה"צ ובמוצאי שבת כמעט בלי קהל ותמורת סכומים מזעריים הניתנים בדרך כלל ל־מקרי סעד.

לזאת יש להוסיף גם את ה־הסכם האומלל שחתמה הנהלת ההתאחדות הקודמת עם עיריית רמת־גן, שאינו תקף כל עוד לא אושר גם על ידי מנהל מקרקעי ישראל וגם על ידי שר הפנים. מכאן שלא ברור מה יחליט בית המשפט, אולם כדאי שההתאח־דות לכדורגל תקדים רפואה ל־מכה על ידי ביטול ההיתר ל־שחק ליגות גם בימי חול. צריך „לחזור בתשובה": משחקים רק בשבת וכמו בעבר ינתנו הית־רים יוצאים מן הכלל אם יס־כימו לכך שתי הקבוצות — המ־ארחת והאורחת — בגלל סי־בות שיקבעו את ועדת הליגה והגביע. אם סטאטוס־קוו — אז שיהיה על הכל!

אהרון להב

מאמן ישראל: העיקר שגיבשנו צוות ממושמע

● גיורא כהן, מאמן ישראל: „הדבר ה־חשוב ביותר שגיבשנו צוות הוגן וממושמע, שזכה בגביע ההגינות. לא היתה במחנה הישראלי אף עבירת משמעת במהלך ה־טורניר. בנבחרת צריך לשפר את ההגנה, ויש לעבוד על הכושר והחוסן הגופני של הנערים. בסך הכל, אנו בתחילת הדרך ו־עלינו להגיע במצב טוב לאליפות העולם".

● אלון חזן, „קפטן" ישראל: „זה ה־טורניר הבין־לאומי השלישי שלי, ובכולם זכינו במקום השני. חבל, רציתי פעם אחת אליפות. זו נבחרת חדשה, ובה שחקנים מ־משמעים ומגובשים. אני מקווה שהנסיון שצברנו בטורניר, יועיל במשחקי אליפות העולם".

● הנרי גרין, מאמן צרפת: „שים לב שביום האחרון של הטורניר ניצחו כל הנב־חרות מבית ב', בו היו רק שלוש נבחרות. היה להן יום מנוחה ואתמול, שווייץ, רומנ־יה ושוודיה היו רעננות יותר וניצחו".

● כריסטוס פאנאיוטו, מאמן קפריסין: „אני מצטער שהפסדנו לשווייץ בבעיטות 11 מ'. אחרי הכל, במשחקים עצמם לא נוצחנו והשגנו 4 תיקו. זה מספק אותי. נהנינו מהטורניר".

● משה אייזנברג, השחקן המצטיין: „הזכיה שלי בתואר השחקן המצטיין של הטורניר מהווה עבורי פיצוי קטן על שלא זכינו באליפות. הייתי מעדיף אליפות".

● שאול סוירי, יו"ר ההתאחדות: „ה־מקום השני הוא הישג מכובד מאוד ליש־ראל. השתתפו כאן נבחרות ברמה אירופית כמו צרפת, הונגריה, רומניה ושוודיה והיה טורניר מעניין וטוב, שהיטיב את הנבחרת ליעדים של 1986".

וילנדר ובקר מועמדים לגמר המאסטרס בגרמניה

השוודי מאטס וילנדר והמ־ערב גרמני בוריס בקר מוע־מדים להתמודד ביניהם בגמר טורניר ה„מאסטרס" לטניסאים צעירים (עד גיל 21) שיחל ה־יום במערב ברלין בהשתתפות 16 הטובים בעולם.

לוילנדר תינתן האפשרות לגמול לבקר על הפסדו במסגרת גביע דייוויס לפני 10 ימים במינכן.

בקר, הטניסאי המפתיע של ה־שנה האחרונה וכה אשתקד ב־טורניר ה„מאסטרס" לצעירים כ־שגבר בגמר בהתמודדות על סט־פן אדברג. אגב, אדברג חולה בת־חילת השבוע ולא יטול חלק ב־טורניר. טניסאי נוסף שחולה ולא ישתתף בטורניר הוא המערב־גר־מני מיכאל וסטאפל.

16 הטניסאים שובצו לארבעה בתים בני ארבעה שחקנים כל אחד. מנצחי הבתים יתמודדו ב־ניהם בחצי־הגמר.

בקר יפתח הופעתו נגד האמרי־קאי ג'ימי בראון (מדורג 65 ב־עולם). שני הנוספים בבית זה הם השוודי פטר לונדגרן והצרפתי מריאן וידה.

וילנדר ישחק את המשחק הרא־שון נגד המערב־גרמני הנס־יורג שוייר. עוד בבית זה השוודי קנט קרלסון והיוגוסלאבי ברונו אור־סאר.

בבית השלישי יתמודדו תומס מוסטר (אוסטריה) הנריק סנדר־סטרום (שוודיה) ג'יי פורדה (צרפת) ויעקב הלאסק (שוויץ). בבית הר־ביעי משתתפים: אמיליו סנצ'ז (ס־פרד) רונלד אגנור (האיטי) אודיו פיסטולסי (איטליה) ויוהן קרלסון (שוודיה).

מאביוס ביקר נבחרתו

ראשי ממשלת צרפת לורן פאביוס ערך אתמול ביקור במחנה הא־מונים של הנבחרת הצרפתית בהרי הפירנאים.

פאביוס הביע את תמיכתו ב־נבחרת וציין כי במהלך המשחקים תעקוב כל צרפת אחרי משחקי נבחרתה ולפיכך ברור כאילו שגם הממשלה עומדת מאחורי הנבחרת.

נטס — ניקס 111:123

ניו־ג'רסי נטס גברה אתמול על הניו־יורק ניקס 111:123 במה ש־כונה ה„קרב של הכוכבים הנ־עדרים".

בנטס נעדר מייקל ריי ריצ'רדסון ובניקס פאט יואינג. דריל דוקינס קלע 25 נקודות לנטס.

ג'ורג' גרווין קלע 31 נקודות והוביל את השיקגו בולס לנצחון 107:121 על הקליבלנד קאבלירס.

אלכס אינגלי, צלף מכל מצב קלע בסיכום 42 נקודות לזכות הדנבר נגטס שגברו על היוסטון רוקטס 122:125.

מילווקי באקס גברה על הדט־רויט פיסטונס 110:121; הבוסטון סלטיקס ניצחו בקלות את לוס־אנג'לס קליפרס 103:125 (מקהייל קלע 22 ובירד 21 לבוסטון); פורטלנד טרייל בלייזרס — סאן־אנטוניו ספארס 110:125; אינדי־אנה פייסרס — וושינגטון בולטס 80:93 (הרב וויליאמס קלע 38 ל־פייסרס); יוטה ג'אז — סיאטל סו־פרסוניקס 105:107 (אדריאן דנטלי קלע 33 למנצחים); פילדלפיה 76 —סקרמנטו קינגס 84:87.

בין המלצות ועדת הספורט של הכנסת:

יש להקים ליגה עליונה מקצוענית שתקיים את עצמה

מאת משה כהן

ההתאחדות לכדורגל תבדוק את מבנה הליגות במגמה להגיע לליגה עליונה מקצוענית, שת־כלול מספר אופטימלי של קבו־צות שיבטיח להן הכנסה נאותה, כך שהן תוכלנה להתקיים כעסק הנושא את עצמו — זוהי ה־המלצה העיקרית של ועדת ה־ספורט של הכנסת שהגישה ה־בוקר על שולחן ועדת החינוך.

עוד ממליצים חברי ועדת הס־פורט כי בקביעת מספר הקבוצות יש לקחת בחשבון את הצורך בהפחתה משמעותית של השכר המשולם לחלק משחקני הכדורגל. הועדה סבורה, כי עודף היצע של שחקנים למספר מוקטן של קבוצות יביא להשגת מטרה זו.

לדעת הועדה על ההתאחדות לקבוע נורמות ברורות לקשרים החוזיים בין השחקנים והקבוצות בכל הקשור להעברות וזכויות. ההת־אחדות גם לא תאפשר למתעשרים לנהל קבוצות. רק מי שיעמוד ב־קריטריונים שיקבעו ע"י ההתאח־דות יורשה לנהל קבוצות.

עוד ממליצה הועדה לשקול אפשרות שיתופם של שחקנים ז־רים בקבוצות לתקופת נסיון ב־מטרה להעלות הרמה ולהוריד שכר השחקנים.

גם נושא המתקנים תופס מקום בהמלצות. ההתאחדות לא תאש־שר קיום משחקים במתקנים שלא יעמדו בתנאים כפי שיקבעו על ידה.

המלצות ועדת הבדיקה בכל ה־קשור להכנת נבחרת לאומית ובעי־קר באשר לפיקוח מקצועי הדוק יותר יישמו ע"י ההתאחדות.

והמלצה האחרונה קובעת כי משרד החינוך והתרבות יקים מר־כזה ציבורית לענף הכדורגל ב־שיתוף גורמים הקשורים ל־ענף כדי שיתמוך ויחווה את פעילות הענף.

ועדת הספורט שמעה בירושלים את ראשי ההתאחדות לכדורגל, מאמן הנבחרת, חברי הנהלת, ה־משלחות, „קפטן" הנבחרת וכן את חברי ועדת הבדיקה שמינתה ה־התאחדות לנושא זה.

לדברי הועדה גרם כשלונה של הנבחרת לאכזבה רבה, במיוחד על רקע ההערכה המוקדמת שה־יריבות בבית המוקדמות נוחה מאתנו. הנחה שהתגלתה כמוטעית.

הועדה קובעת כי רמת הנב־חרת היא בבואה של רמת הענף כולו. לדעתם יש לחפש את סיבות הכשלון בליקויים המבניים בתפ־קוד של הענף בתחומים המק־צועיים, הכלכליים, הניהוליים, ה־מבניים והארגוניים.

ממסקנות ועדת הבדיקה עולה כי חלק מהליקויים בתפקוד הנב־חרת נתגלו עוד לפני פתיחת ה־טורניר, אולם משום מה לא נוצל הזמן לתיקון המעוות ולא תפקדו הלקוחים כמפגנות האימונים בבר־מניה בהולנד. הועדה קובעת כי גם באמור עולה שהמשיקות המק־צועי ושל הכנת הנבחרת היו לקוי ובלתי מקצועי.

הועדה רואה בחומרה רבה את חוסר המוטיבציה אצל חלק משח־קני הנבחרת.

יצוין, כי ועדת החינוך אינה חייבת לקבל את כל המלצות וע־דת הספורט ורשאית לשנות את הצעות המקוריות של ועדת הס־פורט.

ולצר מחפש הספסל הנכון

מאת ניסן פרידמן

„לא נוח לי שהמשחק הראשון שלי בנתניה, יהיה דווקא נגד קבו־צתי הקודמת מכבי יבנה", אמר אתמול מאמנה הנכנס של מכבי נתניה היוצא של יבנה, שוב ולי־צר. „אני מקוה שבמשחק בשבת אתיישב על הספסל הנכון. יש לי יחסים וזכרונות טובים ביבנה".

ולצר העביר אתמול אימון ראשון לחניכיו החדשים, לאחר שקו־דם לכן היתה אסיפת היכרות. ה־אימון כלל רק שוער ומצפה. ולצר הזהיר כי לא יוותר על השוער אריה תביב. „הוא קצר ואלי ל־גבש שוער את ה־111 לשבת", הוסיף ולצר. „והאימון אתמול היה רגיל התחלתי להכיר את השחקנים. חל־קם היו חניכי בעבר, חלקם מוכרים לי ממשחקים מוצעירים אלמותיים עניין".

צרה נוספת במכבי יפו

מאת ניסן פרידמן

במכבי יפו, האחרונה בטבלה מאת הצרות בצרורות, לאחר הי־לפר המאמן וההנהלה, קיבלו ב־הנהלה את בשורת היפצעו של השוער אבי קוביצקי במשחק הגמר של טורניר הנוער הבין לאומי.

לאחר שהשוער המשנה, דוד פרזי הושאל, ייאלץ השוער השלישי ציטרין אברהם להופיע לראשונה בחייו במשחק הליגה הלאומית. אברהם היה נרגש אתמול והבטיח לעשות הכל כדי להצליח ביום ששי במשחק נגד הפועל כפ"ס.

מכבי ת"א יצאה ללונדון

קבוצת מכבי ת"א יצאה אמש לאנגליה כדי ליטול חלק בטורניר חג־המולד. שייערך בקריסטל־פא־לאס, לונדון.

המכבים מקווים שהטורניר ישמש הכנה טובה לקראת משחקם במסגרת גביע אירופה מול לימוז' הצרפתית. המשחק יערך בעוד 10 ימים.

קבוצת הפועל ת"א תתמודד ה־ערב בהרלם מול קבוצת דקרבוס בחצי גמר טורניר חג־המולד.

קבוצת אי די בי
חברה לאחזקות בנקאיות בע"מ

מנפיקים
חברה להנפקות של בנק דיסקונט בע"מ

בהתאם לדרישת רשות ניירות ערך מתפרסמת בזה מחדש ההודעה בדבר פרסום התשקיף שפורסמה ביום 31.12.85, הואיל ובמודעה הנ"ל לא נכללו כל הפרטים המופיעים בעטיפת התשקיף.
להלן ההודעה המתוקנת:

תשקיף
מנפיקים
חברה להנפקות של בנק דיסקונט בע"מ
הנפקה לציבור
של

אגרות חוב 1994—1990, רשומות על שם, בערך נקוב כולל של 15,000,000 שקל חדש (סדרה 167), המכונות אגרות „בריוה דולר מדדי", נושאות ריבית 8% צמודות למדד, או ליבור + 1% לשנה, אשר תקבע עבור כל שנה מראש (ראה סעי' 4.3.2.1) (אך לא פחות מ־7% לשנה) צמודות לדולר, כאשר הקרן שלהן אף היא צמודה למדד או לדולר לפי תנאי תשקיף זה. ראה חלק ב' סע' 4. הקרן והריבית על אגרות החוב תהיינה צמודות למדד המחירים לצרכן לחודש נובמבר 85 שפורסם ביום 15.12.85, דהיינו, 302.8 נקודות, או לשער היציג של ה־$ שפורסם ביום 23 בדצמבר 85, דהיינו 1.487 שקל חדש ל־$, לפי הגבוה מביניהם כמפורט בסעיף 4.3, 4.4 ו־4.5.

הריבית תשולם בסוף כל שנה ביום 31 בדצמבר של כל שנה עבור התקופה השנתית שקדמה לתאריך זה. התשלום הראשון של הריבית יבוצע ביום 31.12.86 ושעורה לפי המסלול הדולרי יהיה 9 1/16%.

אגרות החוב מוצעות במחיר של —.1 שקל חדש לכל —.1 שקל חדש ערך נקוב (100%) של אגרות החוב, בתוספת הפרשי הצמדה כמתחייב מתנאי ההצמדה. מחיר זה בתוקף מיום פתיחת רשימת החתימות ועד 10.1.86. החל מיום 12 בינואר 1986 וביום ראשון של כל שבוע, לאחר מכן במשך תקופה שבה תהיה רשימת החתימות פתוחה, יעלה המחיר האמור מדי שבוע ב־0.17% מסכום הערך הנקוב של האג"ח ויהיה בתוקף לגבי כל בקשה כאמור אשר תוגש לחברה במהלך אותו שבוע וכל זה צמוד למדד או לדולר (הגבוה שביניהם לפי התנאים שבתשקיף). לא תתקבלנה בקשות שתמורתן היא פחות מ־100 שקל חדש.

החברה קבעה שאם עד יום סגירת החתימות לא יוגשו בקשות בסכום נקוב כולל של 1,500,000 שקל חדש לפחות תתבטל ההנפקה, והחברה תחזיר למבקשים למחרת יום סגירת החתימות את הסכום ששילמו כשהוא צמוד לדולר או למדד (הגבוה מביניהם) בהתאם לתנאי ההצמדה ובתוספת ריבית כאמור בסעיפים 4.3 ו־4.4.

בנק דיסקונט התחייב כלפי הנאמנים לשלם ישירות לבעלי אגרות החוב את הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה בהתאם לתנאי תשקיף זה. חוות דעת עו"ד ראה עמ' ה־1.

אגרות החוב תרשמנה למסחר בבורסה בסמוך לאחר סגירת רשימת החתימות.

יחס ההון העצמי המתואם של החברה לתאריך התשקיף לעומת התחייבויותיה על פי אגרות החוב שלה במחזור, כולל התחייבויות על פי אגרות חוב המוצעות בתשקיף זה, לפי שער הדולר היציג והמדד הידועים ביום 15.12.85 הוא 1690 : 1. כל תמורות ההנפקות שהונפקו ע"י החברה עד כה כולם מופקדות בבנק דיסקונט.

אגרות החוב תהיינה ניתנות לפדיון מוקדם על ידי החברה ביום 31.12.1990. מחזיקי אגרות החוב אינם זכאים לדרוש פדיון מוקדם של אגרות החוב. ראה סעיף 4.2.ג. בתשקיף.

כל תמורות ההנפקות שהונפקו ע"י החברה עד כה וכן התמורה שתתקבל מההנפקה הנוכחית מופקדות בבנק דיסקונט לישראל בע"מ ואין להן עדיפות על יתר ההפקדות המופקדות בבנק. הבטחון היחידי לטובת מחזיקי אגרות החוב הוא שעבוד שוטף על נכסי החברה (לא של הבנק) ושעבוד זה הוא בדרגה שווה עם השעבודים השוטפים לטובת המחזיקים ביתר אגרות החוב שבמחזור ששוויין ביום 18.11.85 הוא 1,054 מליון שקל חדש.

הנאמנים
חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ
(בעלת ענין בחברה)
החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ

תאריך התשקיף: 31 בדצמבר 1985

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם־החברות.
רשימת החתימות בגין ההנפקה הנ"ל תיפתח ביום 7 בינואר 1986 ותיסגר לא יאוחר מיום 31 במרס 1986. עותקים של התשקיף הנ"ל יהיה ניתן להשיג בבנקים ואצל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך, תל־אביב.
את ההזמנות לניירות הערך המוצעים יש להגיש לחברה באמצעות בנק דיסקונט לישראל בע"מ, סניף ניירות ערך רח' יהודה הלוי 38 תל־אביב, במשרדין או דרך חברי הבורסה כאמור.
אין לראות במודעה זו הצעה לרכוש את ניירות ערך המוצעים.
ההצעה נעשית עפ"י התשקיף הנ"ל, הניתן להשגה כאמור לעיל.

כוכבים ולילות

ליטורגיקה '85

בשורת אהבה ושלום

מאת יהודה כהן

לקראת ביצועה של „מיסה סולמניס" ברה מג'ור מאת בטהובן על־ידי התזמורת הסימפונית ירושלים בניצוח גארי ברתיני עם סולנים וארבע מקהלות. מוצאי־שבת, 20.30 בבנייני האומה ירושלים. הקונצרט יועבר ב„קול המוסיקה".

כאשר נודע לבטהובן בשנת 1818 כי בעוד שנתיים יתקיים הטקס הרשמי למינויו של תלמידו וידידו הארכידוכס רודולף לארכיבישוף של אולמיץ, החליט האמן לכתוב מיסה לקראת מאורע חגיגי זה. למרות שכבר הלחין קודם מיסה אחת (בדו מג'ור), התכונן בטהובן לעבודתו בקפדנות. ביומנו משנת 1818 אפשר למצוא הערות כמו: „כדי לכתוב מוסיקה כנסייתית אמיתית – לעבור על הכוראלים הכנסייתיים של הנזירים...", לבדוק את הפרקים בתרגומים „הנכונים ביותר", את משקלם של המזמורים „הנוצריים־הקתוליים" ואת הזמרים. זאת אומנם עשה בטהובן, אבל המיסה שחיבר לא מתאימה לפולחן דתי. היא יצירה לאולם הקונצרטים. היא נחשבת על־ידי רבים כגדולה ביצירותיו, ונמנית עם הנשגבות ביצירות שנכתבו אי־פעם.

פאלסטרינה הקדים למיסה שלו את המלים „ההולמות" יצירה מעין זו: „אדוני, האר את עיני"; ואילו בטהובן רשם בראש המיסה סולמניס: „מן הלב – יגיע נא שוב אל הלב". במוטו זה כבר הצביע על כי אין בדעתו להלחין רק תפילה, אלא להעביר מסר. כמו ברקוויאם של מוצארט, שבו צפונה בשורת ידידות, הרי במיסה החגיגית של בטהובן רק התמליל הוא קתולי. אלא שבטהובן אינו בוטח בכושר הבנת מאזיניו לפרש את יצירתו, ומסביר את כוונותיו הן במוטו והן בהערות ברורות בתכליל. הוא כותב באמצע פרק „אגנוס דאי" את ההערה „בקשה לשלום פנימי וחיצוני", כדי שיבינו שצלילי התופים והחצוצרות (כמאה וחמישים שנה לפני רקויאם־המלחמה של בריטן) הם אזהרה, כי השלום בסכנה, אם מאיימת איבה מבחוץ.

בבלתי־רגיל שבמיסה של בטהובן נבחין היטב, אם נשווה את אופיה עם זו של המיסה בסי מינור מאת באך, הנהגית מאותה מידה של תהילה. ההבדל טמון בתפיסות האמונה השונות של שני רבי־האמנים. אדיקותו של באך היא התמסרות ללא תנאי לרצון האלוהי. אמונתו של בטהובן באלוהים מעוגנת בצדק שוויוני מוחלט. במרכז רגשותיו הדתיים של באך רמותו של המשיח. אליו מופנות רוב יצירותיו הכנסייתיות. בטהובן מעריץ את ישו ואת חכמתו ושואף להתחדות בו. „סוקראטס וישו היו מופתיי" רשם פעם בחוברת הדרישה שלו. המיסה של באך היא תפילה, מיסה סולמניס של בטהובן היא שיר תהילה.

מסיבות אלה מתייחס בטהובן לתמליל המסורתי במיסות שלו בדרך מיוחדת. מכיוון שאסור לשנות בו אפילו מלה אחת, כיסה בפרק „קרדו" (אני מאמין) את הפסוק „אני מאמין בכנסיה האחת הקדושה, הקתולית („הכללית", המקיפה תבל), האפוסטולית (שאותה לימדו השליחים)..." וכו' באופן שכמעט לא נשמע. אותו קטע מפותח מאוד בידי רובם של מלחיני מיסות, ואילו במיסה סולמניס של בטהובן הוא מושמע במהירות בפי קול־מקהלה אחד, בעוד ששלושת הקולות הנותרים מכסים אותו בזימרה חוזרת ונשנית של המלה „קרדו".

גם מבחינת הצורה פרץ בטהובן את המסגרת המסורתית. המיסה שלו היא יצירה סימפונית, היא (וגם הראשונה) אינה מתחלקת לאריות ופרקי מקהלה, אלא זו מזומרת במשך רוב הזמן. היא חלק של מירקם סימפוני רב־קולי, כולל האורגן, שתפקידו רשום בתכליל בתווי מלא. מול גוף עצום זה עומדים ארבעת קולות הסולנים שבעת זימרתם מבציעה התזמורת את תפקידה לפעמים עד כדי „ליווי". במשך כל היצירה מבכר בטהובן את זימרת הסולנים, כאשר מדובר בישו, ובמיוחד בישו הרחמן שסבל כאדם יחד עם בני־אדם. ברור שבאך עבר בכוונה כה רבה שהקונטרפונקטיקה שלו אינה מורגשת כמטרה כשלעצמה, אלא כביטוי בלתי־אמצעי של הרגש. דרכו של בטהובן היא מנוגדת: באך יוצא מן הקונטרפונקט, בטהובן מן הרגש, ורק ברגעים מיוחדים הוא מוצא בקונטרפונקטיקה את האמצעי הנכון לצורת הבעה.

עולה כסף אך שווה זהב

בין כת מכורי הקולנוע ישנו זן מיוחד: המכורים לסרטי הפרסומת. חברי הכת לא ירשו לעצמם לאחר לאולם, פן יחמיצו סרטון חדש. אותה דקת קסם בה על היוצר להעביר מסר ברור מאוד בצורה משכנעת, תוך תיאור אווירה מגובשת וקומוניקטיבית. סרטון פרסומת מעולה הוא לשרד של הקולנוע הטהור.

מתוך העניין הקולנועי הזה ומתוך חברות נסתרת בכת הנ"ל, התייצבתי, כמדי שנה, להקרנה המסורתית של מיקבץ הזוכים בפסטיבל סרטוני הפרסומת הבין־לאומי בקאן. הסרטונים מגיעים לכאן באיחור של למעלה משנה, על כן המסקנות שאנו מסיקים מהן מפגרות בשנה.

מה נשתנה השנה? קודם כל הרבה פחות יפנים. לעומת השנה שעברה יוצג שמן „בישיך" מארץ השמש העולה רק בסרטון אחד, בו ראינו בעריכה מקבילה מעין לביבות מיטגנות במחבת, מצטלבות בטקס כלולות מצולם ברגישות צבעונית אופיינית. מגמה נוספת, מבורכת, היתה פיחות ניכר בשימוש בילדים. מעט מאוד סרטונים הסתמכו על מבט טהור ותמים הסוחט אנחות מטריארכליות. בסרטון בו ילדים היו הנושא, בעלי ילדים. ליתר דיוק, היה השימוש בהם ציני. בובות ילדים נטועות לאורך סרט נע וקריינות המסבירה שילדים לא נולדים שווים. כהמחשה מראים שוב את הסרט הנע ועליו הפעם ילדים מסוגים שונים, אמיתיים.

השימוש במין ומיניות נכחד כמעט כליל. סרטון פיני עסק בנושא מכיוון שונה. שימוש באנימציה בסיסית מאוד מציג שתי דמויות דומות. הקריין מונה תכונות משותפות לשתי הדמויות והדמויות מתנהגות בהתאמה. דמות אחת, מוסר הקריין, מקבלת שכר גבוה יותר, יש לה הזדמנות טובה יותר לקבל עבודה. מדוע? שואל הקריין „כי לדמות הימנית יש את זה", הוא אומר ואז מצביע במקום הנבון איבר מין זכרי. זכור את חוק ההזדמנויות השוות.

באגף המודעות החברתית היה סרטון אפקטיבי נוסף. אשה עטויה מעיל פרווה ארוך מהלכת ברחוב. לפתע היא מועדת ונופלת אפיים ארצה. זוג מכורבל במעילי פרווה מטייל בפארק, מתקרב לשוקת מים. צלף מכוון רובה והאשה נופלת שדודה על השוקת. הבעל מנסה להימלט תורה בגבו. הצלף מגיע וגורר את הגופות.

מספר נשים מבוהלות עטויות פרוות לבנות ישובות מבוהלות בקבוצה. שני גברתנים המושיטים במקלות מגיעים ומתחילים להכות בנשים ללא רחם. התמונה קופאת ומופיעה כתובת: „פרוות. זה מגיע לך." במחשבה לאחור אתה משחזר ומוצא שהתמונות האכזריות שראינו היו סימולציה של ציד למען פרווה.

סדרת הפרסומת של „פפסי" שברה את הסטריאוטיפ של „החיים הטובים" שבראתה כוהבה ממש במקרה של פרסומת למשקה קל. במקום חבורת צעירים צחורי שיניים המשייטים ביאכטה לאור שקיעה, יצרו ל„פפסי" סדרת פרסומות תחת הלוגו „דור חדש של שותים." בסדרה זו מופיע גם הסרטון הנודע בו השתתף מייקל ג'קסון (במסגרת הצילומים גם חרך האליל את שערותיו). סרטון אחר מראה חללית המגיעה לכדור הארץ, חונה מעל שתי מכונות משקה של קולה. שתי דגימות נלקחות מהמכונות ואז נפתח צוהר בבטן החללית והמכונה של „פפסי" נשאבת פנימה.

הצטיינותן של הפרסומות הבריטיות היתה, כרגיל, במידות האינטליגנציה שהיא מעניקה לקהל הצופים. סדרת סרטונים לבירה הראתה קולאז' נהדר של קטעי סרטים ישנים „בהשתתפות" ג'יימס קאגני והאמפרי בוגארט בהם נשזרו קטעים שצולמו לצורך הפרסומת ושולבו בה באופן מושלם (לפי השיטה בה נעשה הסרט „בלש כבקשתך" של קרל ריינר, למי שהספיק לראות את הסרט בשבוע בו הוצג בתל אביב).

קשה לתאר את הסרטונים, המתבססים על איכויות ויזואליות, מה גם שהוצגו כמאה סרטונים (מתוך כ־2000 שהשתתפו בפסטיבל). המסקנה המרכזית אליה אפשר להגיע, בעיקר לנוכח השוואה עם התוצרת המקומית (בצירוף האחות החורגת: תשדירי השירות הטלוויזיוניים): אין צורך לזלזל באינטליגנציה של קהל המטרה כדי להגיע למכנה משותף. אין צורך בשימוש מניפולטיבי בגוף האדם כאובייקט מיני להסב את תשומת ליבם של בני האדם. עם קצת יותר מאמץ בתחום הניהול האמנותי והפקת תסריטים בידי מקצוענים, נוכל להגיע לפרס גבוה יותר ממקום שלישי.

אמיר רותם

פסטיבל

חיזוק לפסטיבל עכו

20 אלף דולאר הוא סכום הפרס לאיכות הסביבה שהוענק לפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו. ד"ר דוד אלכסנדר, יו"ר הנהלת הפסטיבל, נשמע מהוסס במקצת כשהוא מודה למברכים הרבים.

„הפרס הפתיע אותנו", הוא אומר. „אני מקווה שעל חשבונו לא יקוצץ תקציבנו ממקורות אחרים".

אם לא יעלה הקיצוץ על תקציב הפסטיבל, יסתכם תקציבו, לאחר תוספת הפרס, בכ־170 אלף דולאר. התוספת תנוצל להגדלת המענקים ללהקות המתחרות, להרחבת היקף מופעי החוצות ולהזמנת להקות אורחות מחוץ למסגרת התחרות.

סדר העדיפויות ייקבע על־ידי הנהלת הפסטיבל: אהובה מרון, שרה ליטובסקי, אבנר שלו, יוסי פרוסט, בן־ציון מוניץ, אלי דקסטר, אריה חנן, שמואל כץ, שי לוי, ד"ר אליעזר מרכוס, יוסי שיפמן ופיליפ שורץ.

★

ואם בפסטיבל עכו עסקינן... הצגות הפסטיבל יורדות לנגב. בסוף השבוע יתארחו שש מתוך ההצגות שהועלו בפסטיבל השנה בששה ישובים שונים: „מיתה ורודה" (שזכתה בפרס הראשון) תוצג ברביבים; „שמפרחת" – במשאבי שדה; „שמור על הסוסים שלך" – בשדה בוקר; „סטיליה, כריסטינה, קורנליה וכל השאר" – ברתמים; „לשונות" – בטללים ו„תחילת קיץ 70" במדרשת שדה בוקר. „אמנות לעם" היא היוזמת והמפעילה את פעילויות „סוף שבוע אחר" שיעסוק בענייני ספרות, מוסיקה, מחול ותערוכות. כמו כן ייערכו פעולות משותפות עם תיאטרון נוה צדק ותיאטרון באר שבע.

מירי פז

תיאטרון יהודי בפאריס

מאת מירי פז

בעוד ישראלים ויהודים מרחבי העולם עולים לרגל לשמעון שורמיי, מנהל התיאטרון היהודי בוארשה – תיאטרון ממלכתי יהודי יחיד מאחורי מסך הברזל – יש מי שחושב על תיאטרון יהודי גם בעולם המערבי. קאמילו אוסורוביץ, צייר, מאייר, סופר ומו"ל שמושבו בפאריס, הגה עם כמה עמיתים את הרעיון. אוסורוביץ חושב על צרכי האינטליגנציה היהודית הצעירה בצרפת, המדירה רגליה מאירועי התרבות במרכזים קהילתיים יהודיים (המושכים בעיקר גימלאים דוברי אידיש). הדמוגרפיה משתנה גם בקהילה בצרפת, אומר אוסורוביץ. „כ־60 אחוזים מתוכנו הם יוצאי ספרד". הוא חולם על תיאטרון עכשווי, רלבנטי בארבע שפות: צרפתית, עברית, ערבית ואידיש. לבד מצוות הפקה מקצועי, מגייסים הוא ועמיתיו גם צוות הקמה לבניין חדש.

כמה אנשי רוח, ביניהם הסופר מרק הלטר, נרתמו בהתלהבות לרעיון. לפי שעה מתנהלים מגעים עם מוסדות הקהילה ואנשי ממון. אוסורוביץ מאמין שממשלת צרפת גם היא תתמוך. מי שמכיר טעמיו תמיכותיו הפלורליסטיות של שר התרבות ז'אק לאנג, יניח ששר התרבות הצרפתי יתמוך במה שלא יתמוך עמיתו הישראלי, בגלל חוקי הכלכלה הישראלית.

השבוע, בביקור קצר בישראל, נפגש עם כמה אנשי תיאטרון כאן. דני הורוביץ, שאירגן לפני כשלוש שנים את פסטיבל התיאטרון היהודי באוניברסיטת תל־אביב, ויהושע סובול יסכמו לשתף פעולה.

אוסורוביץ, יליד רומניה, למד אמנות וציור תפאורות לתיאטרון. הוא מהגר חדש יחסית בצרפת. בתוך עשר שנים בלבד הקים אימפריה בזעיר־אנפין משלה: תיאטרון ילדים „לה מוי סקופ", הוצאת ספרים ותקליטים לילדים. בארבע שנים הפיק 60 ספרים שכתב ואייר בעצמו. האיורים שלו מלאי דמיון והומור. הסיפורים הם בין השאר „מייבשי־דמעות" או „ממחטות". באחרונה נוספו עליהם גם צעצועים המעוצבים ברוח גיבורי הסיפורים. שני הפרוייקטים החדשים שלו הם אנציקלופדיה לילדים ולנוער ומגזין ביתי המיועד לילדים ולהוריהם.

פרוייקט התיאטרון היהודי הוא אחד מאתגריו החשובים עתה. הוא בהחלט מודע לקשיים, אך אלה אינם מרפים את ידיו. הוא מדבר על כך באותה נון־שאלנטיות קולחת וקלילה, כאילו הכל עומד להתבצע מחר. הוא יצליח, כך הוא מאמין, מפני שהכל שאלה של רצון ואורך רוח. כשאני שואלת אם הוא מוצא פנאי גם לחיות בין עיסוקיו הרבים, משיבה רעייתו הצעירה ממנו בכ־20 שנה ויותר („היא היצירתית בינינו. היא עובדת בבורסה") בהתלהבות: „הוא מספיק הכל וגם מבשל נהדר".

קונצרט

המיסה סולמניס בהקלטות

מאת ישראל דליות

הקלטה, גם המושלמת ביותר, אינה תחליף לביצוע באולם הקונצרטים, לספונטאניות שבהתרחשות במקום. לכן מוטב להקשיב לכמה גרסאות מוקלטות לסירוגין. לא לאמץ בקביעות פרשנות אחת. ה„מיסה סולמניס" מעמידה אתגרים חסרי תקדים בפני הזמרים־הסולנים, המקהלה, התזמורת, המנצח וטכנאי ההקלטה. כמה מגדולי המנצחים בעולם אינם „מעיזים" להתמודד עם המיסה באולם הקונצרטים ובהקלטה. לורין מאזל, שניצח עליה בשטוקהולם ב־1980, ביום הולדתו ה־50, סיפר לעיתונאים שעדיין אינו מרגיש את עצמו מוכן ובוגר כדי להקליטה בהקלטה מסחרית. יצירה בבירה ומסובכת שקשה להקליטה כראוי.

באוסף הפרטי שלי ארבע הקלטות (אלבומים כפולים) של המיסה ולכל אחת אופי מיוחד לה. לא הייתי מוותר אף על אחת מהן. הראשונה שרכשתי – ארתורו טוסקניני, בהקלטה מ־1954, מאולם קארנגי בניו־יורק. הסולנים – לואיז מרשאל, נן מרימן, יוג'ין קונלי, ג'רום היינס (אר.סי.איי. ויקטור. ל.מ. 6013) הקלטה שיצאה מהקטלוג והודפסה מחדש בגרמניה ב־1982, במלאות 25 שנים למותו של המנצח. פרשנות אנושית ודינאמית כלילת השלמות. קארלו מריה ג'וליני מפרש להפליא, בבינות וברגישות, עם תזמורת ומקהלת „פלהרמוניה החדשה" והסולנים: היתר הארפר, ג'נט בייקר, רוברט טיר והנס סוטין. (אי.אם.איי. אנג'ל. אס־3836). אלבום שלא קל להשיגו. על אותה תזמורת ומקהלה מנצח אוטו קלמפרר בהקלטה המפורסמת מ־1966 עם הסולנים: אליזבת סודרסטרום, מרגה הפגן, ולדמר קמנט ומרטי טלוולה. מהישגיו המזהירים של קלמפרר. הקלטה מן הנפלאות שנעשו אי פעם. זהו תקליט חובה לכל אספן. (אי.אם.איי. אנג'ל. אס.אל.אס. 922). יצאה בכמה מהדורות שונות. ליאונרד ברנשטיין, שהקליט את המיסה לראשונה, עם הפילהרמונית של ניו־יורק לפני כ־22 שנה (סי.בי.אס. קולומביה. אם.2.אס.619) עשה זאת שוב, הפעם עם תזמורת הקונצרטחבאו באמסטרדם ומקהלת הרדיו ההולנדי בקונצרט פומבי (1979) ששודר, הוקלט וצולם לטלוויזיה. הסולנים – הדה מוסר, חנה שוורץ, רנה קולו וקורט מול. ביצוע יפה מאוד עם מתח דראמטי, שאר רוח והרבה רגש. (דויטשה גרמופון. ד.ג. 2707110).

הקלטות חדישות מובחרות אחרות שאפשר להמליץ עליהן: הרברט פון קאריאן (הקליט את המיסה שלוש פעמים) המקהלה הפילהרמונית של ברלין עם סולנים מצויינים (דויטשה גרמופון .ד.ג. 2707030). גיאורג שולטי והמקהלה והתזמורת של שיקאגו. קטעי סולו ומקהלה נהדרים, נגינה תזמורתית משובחת. (דקא. לונדון. הדפסה אמריקאית. 2־12111). קרל ביהם מנצח על הפילהרמונית הוינאית ומקהלת האופרה הממלכתית. (דויטשה גרמופון .ד.ג. 2707080). התקליטים מיובאים. כמה מהם יש להזמין במיוחד.

מעבר לים

ג'אז, ואן גוך, עתיקות ועיצוב

★ **מוסקווה:** פסטיבל ג'אז במסורת הפסטיבלים הנהוגים במערב, ייפתח בסתיו בלנינגרד. באירוע ישתתפו מוסיקאים מרחבי ברה"מ, כאלה המנגנים ג'אז מסורתי ואחרים המתעסקים בג'אז מודרני. לפי דברי מנהל הפסטיבל, ולדימיר פריטיג, ישתתפו בו מוסקאים המתמודדים עם כל גוני הג'אז וסוגיו. אגב, בברה"מ קיימות כ־50 קבוצות הפועלות בערים הגדולות.

★ **יפן:** תערוכתו של וינסנט ואן גוך המוצגת בימים אלה במוזיאון לאמנות מערבית בטוקיו, קוצרת הצלחה מרשימה. אלפי מבקרים מציפים את המוזיאון בו מוצגות כ־100 עבודות של האמן, ציורי שמן ורישומים שהובאו מ־11 ארצות, כולל ברה"מ. התערוכה, המאורגנת לפי נושאים – אלמנטים, וסוגי עבודה – מוצגת במקביל לתצוגה אחרת של המוזיאון הלאומי: תערוכת קרמיקה רחבת ממדים המציגה את כל הטכניקות האפשריות שפותחו ביפן. 370 מוצגים מהתקופה המוקדמת של הג'ומון ועד לעבודות המתוחכמות ביותר הנעשות כיום.

ארה"ב: תערוכת חפצים ועתיקות מתקופת רעמסס השני מוצגת בימים אלה בפרובו. מתקופה זו, שלפי דעת המומחים, היתה זו שהוזכרה בהקשר ליציאת היהודים ממצרים, הובאו לארה"ב כ־72 אלמנטים, שהושאלו מהמוזיאון המצרי בקהיר. התערוכה שעלותה כסף רב, לפי דברי המארגנים, עשויה להיות מרשימה ומעמיקה יותר מהתערוכה הקודמת שעסקה בנות אנך. רוב המוצגים בתערוכה התגלו בסן נידג'ם בקברי הפרעונים ואחרים הובאו ממרכזים אחרים. התערוכה תעבור דרך קנדה ותחזור לסיבוב נוסף בארה"ב.

פאריס: צרפת מארחת השנה את התערוכה הראשונה של אמני העיצוב. התערוכה, הממוקמת בגראנד־פלה, תופסת את כל חלל המוזיאון בקומה הראשונה והעליונה. היא כוללת עבודות בארכיטקטורה, אופנה, מגורים, עיצוב רהיטים, שטיחים ותכשיטים, עיצוב מוצרי פנאי, סירות, מכוניות ואובייקטים המשמשים לנופש ובילוי. נושא אחר נוגע בתחום עיצוב אמצעי תקשורת, עיצוב פנים והצעות לעיצוב משחקים וחדרי ילדים. 650 המעצבים שהגיעו מ־12 מדינות השוק המשותף מייצגים אמנים מן השורה הראשונה הקובעים למעשה את דפוסי חיינו והנוף בו אנו חיים. את כרזות התערוכה עיצב רייבנר בוראכי, אמן בעל שם עולמי. הוא שילב בה את דיוקן איינשטיין, האדם ששינה את צורת המחשבה העולמית ואת דיוקן פיקאסו ששינה את צורת הראיה הויזואלית. המעצבים נבחרו על־ידי האירגון ורק הוא אחראי לתערוכה. העוצמה הויזואלית של כל מוצר נקבעה בתערוכה לא מעט בזכות התאורה והחלל בו הוצב כל אובייקט. אמצעי תאורה מכוללים לצד מוסיקה עכשווית, נתנו את הרקע המתאים לכל מוצר. התחום הבולט ביותר בתצוגה הוא עיצוב שולחנות וכסאות ומערכות עתידניות של חדרי מגורים הכוללים בתוכם את כל אמצעי האלקטרוניקה האפשריים. המעצבים האיטלקיים נותנים את הטון בתחום העיצוב האכסקלוסיבי־אמנותי כשהצרפתים חזקים יותר בתחום המעשי. חלל גדול יחסית מוקדש לפרוייקט שנקרא „חיים עם הים". הצעות מעשיות למבנים ימיים, בריכות וזכוכית שיכילו בתוכם בתים ואמצעי קיום. בתערוכה מוצגים גם אספקטים אמנותיים כמו ציורי קיר, פיסול סביבתי ומזרקות מים המשולבות עם מוסיקה ותאורה.

אביתר שטרן, פאריס

מוסיקה חדשה

„אנסמבל – מוסיקה נובה": גוף חדש של נגנים הפועלים בימים אלה. נכללים בו 13 נגנים קבועים מן התזמורת הפילהרמונית ומן התזמורת הקאמרית. הכוונה [illegible] יקבל את הטכניקה, יעבוד עם המוסיקאים וינצח עליהם. מטרת הגוף החדש: ביצוע יצירות קאמריות חשובות של מוסיקה [illegible] קסנקיס, ואריז, בריו, סטוקהאוזן, וכן יצירות של מלחינים ישראליים בלהקה בת חמישה או ששה קונצרטים. תיאטרון „צוותא" בתל־אביב העביר את אולמו לרשות האנסמבל החדש ללא תשלום. הקונצרט הראשון יתקיים ב־19 בינואר ויכלול יצירות מאת וארז, קסנקיס, [illegible] וסטרבינסקי.

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול ישראל 31.12.85

1. רכבת לילה – משינה
2. הכל עומד במקום – גלי עטרי
3. הבטחה – יזהר כהן
4. שהשמש תעבור עלי – ירדנה ארזי
5. עם אחד שיר אחד – אבני ישראל
6. קלנוע – שרון ליפשיץ
7. הייתי בגן עדן – מבי כנר
8. שפתי מלוחה – כנגו
9. בגידה – ריטה
10. קרן שמש מאוהבת – שלום חנוך
11. ארץ הצבר – כנען
12. משו משו – גבי שושן
13. את עיניך שא מרחוק – פיקוד מרכז
14. הדרך אל הכפר – להקה זהב
15. לילה ועוד יום – יהודה אליאס
16. הנערים המטנים – עפרה חזה
17. דואט – יוני רכטר ומתי כספי
18. על הירדן – לאה לופטין
19. הלך בעולם – אילנית
20. מה אני שומעת – שלמה גרוניך
21. ציפור מבויתת – רוני הורביץ
22. מרינת המבול – [illegible]
23. ואולי טאל תחזור על התלומות – חיים משה
24. ילדים טובים ילדים רעים – יהודית רביץ
25. באו להגיע – אילנה אביטל
26. היי גלית – אריק סיני
27. כמבה מתוק – [illegible]
28. אשר אקסלאי – שוקי שלו
29. אוהל ושוהל – איתן מסורי
30. נער הלילה – ראובן ארז

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. קבלי אותי – הגרים
32. בלוזה למיכל – בני יוסף
33. שמש – להקת מרים
34. כמה קטן – שאול ציילין
35. רון הוגן [illegible]

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים. מיקוד 91010
[illegible]

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

שם:
כתובת:
תאריך:

בפעם השלישית, נמכר

מאת דליה שרון, לונדון

אוספו של יעקב אריאל נמכר בלונדון. הישראלים הצליחו לרכוש פריטים מעטים בלבד. את השאר רכשו אספנים למוסדות אמריקאיים ובריטיים. גם ערבים קנו.

„פשע הוא שהאוסף לא נשאר בארץ והתפזר עתה בין אספנים שונים על פני העולם כולו". דברי יעקב אביאל, שאוספו – הכולל למעלה מ־300 פריטים בנושא ארץ ישראל – נמכר במכירה פומבית ב„כריסטיס" לונדון, לאחר שבעליו לא מצא לו סידור מתאים בארץ.

אוניברסיטת הידמוך רכשה מפות רבות של ארץ ישראל מן המאה ה־19, ביניהן כאלו אשר שורטטו בשטח, במסגרת סקר שבוצע על־ידי „הפלשתיין אקספלורישיין פאנד" (תרשימים אשר שימשו לאחר מכן להכנת אטלס מפות שהוציאה החברה). סוחר ערבי רכש אף הוא אחד מתרשימים אלה (תמורת 1500 לישט"ש), זה המתאר את מערב פלשתינה (האיזור שבין ירושלים, בית גובה, נחלין ועין סימרה ובו רשומים שמות השבטים הבדואים אשר התגוררו באיזור: הימאר, סאלים, אל־שמיע ועוד). מפות אחרות נרכשו על־ידי סוחרים ואספנים מבריטניה ומאמריקה.

„מפת הגפן" של ארץ ישראל, משנת 1741, נמכרה לאספן יהודי־ציוני, רופא המתגורר בלונדון, תמורת 900 לישט"ש. אילו פרופ' ירון מן הספריה הלאומית בירושלים, העושה עתה בשנת מחקר באוקספורד, לא הצליח לרכוש תחריט צבע של ירושלים והסביבה, משנת 1720, (נמכר לבסוף תמורת 500 לישט"ש). גם בתחרות על רכישת אחד העותקים הנדירים של ההסטוריה המצויירת של התנ"ך מאת מורטימור, נכשל פרופ' ירון. לעומת זאת הצליח לרכוש את קובץ תחריטי התנ"ך משנת 1728, מאת פיקרט האוס ואחרים, תמורת 300 לישט"ש.

הדו"ח של „ברית שלום" נמכר ל„היברו יוניון קולג'" יחד עם מפות מסמכים ופריטים נוספים מן המאה ה־19. התחרו בו המכון למחקר של השומר הצעיר בגבעת חביבה (שהקציבו 200 לישט"ש לרכישתו) וגורמים פלשתיניים. אך כאמור, העותק היחידי אשר שרד מן הדו"ח המציע מדינה דו־לאומית בעלת רוב ערבי פרמננטי, יגיע עתה לארה"ב.